

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE BABINÁ

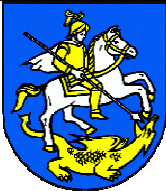
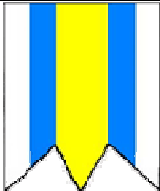

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2015 - 2024

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Babiná na roky 2015-2024
Územné vymedzenie :	Banskobystrický kraj, okres Zvolen, obec Babiná – ŠÚJ 518166
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHRSR:	12.10. 2015
Dátum platnosti:	2015 - 2024
Verzia	1.0.
Publikovaný verejne:	07.12.2015

Zdroj: vlastné spracovanie

Babiná	
Erb	Vlajka
	
Mapa	
	
Základné údaje	
Kraj:	Banskobystrický
Okres:	Zvolen
Región:	Pliešovská kotlina
Poloha:	48°26'07"S 19°05'28"V
Nadmorská výška:	418 m n. m.
Rozloha:	22,17 km ² (2 217 ha)
Počet obyvateľov:	545 (2013)
Hustota obyvateľstva:	24,58 obyv./km ²
Nacionále	
PSČ	962 61
ŠÚJ	518166
ECV	ZV
Tel. predvoľba	+421-45
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Babiná
	Horná 97/2
	962 61 Dobrá Niva
Web:	www.babina.sk
E-mail:	obec@babina.sk
Telefón:	045/53 84 116

OBSAH

1 ÚVOD	4
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE BABINÁ.....	13
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE.....	13
2.1. HISTÓRIA OBCE	13
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	14
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	22
2.4. DOPRAVA.....	27
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	29
2.6. OBYVATELSTVO	39
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	49
2.8. BÝVANIE.....	54
2.9. PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE.....	56
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE	59
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA	61
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	62
2.13. ŠPORT	63
2.14. KULTÚRA	65
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA.....	67
2.16. STRAVOVACIE A REŠTauračné SLUŽBY	67
2.17. CESTOVNÝ RUCH	67
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2011 – 2015	68
2.19. SAMOSPRÁVA	69
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ.....	69
2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHRSR	70
3 SWOT ANALÝZY.....	72
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ.....	74
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	75
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	76
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	77
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	78
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO	79
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT.....	79
3.8 KULTÚRA.....	80
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	81
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	82
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	83
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE BABINÁ.....	84
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BABINÁ.....	94
2015 - 2024	94
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE BABINÁ.....	94
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	97
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BABINÁ	106
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	107
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	108
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	109
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	110
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	111
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	112
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	113
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	114
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	115
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	116
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	117
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	118
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	118
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	119
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	120
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	121
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	121
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	122
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	123
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	123
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	124
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	125
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BABINÁ	127
2015 - 2024	127
REALIZAČNÁ ČASŤ JE ZAMERANÁ NA POPIS POSTUPOV INŠTITUCIONÁLNEHO ZABEZPEČENIA FORMOU PARTNERSTVA A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE, SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PROGRAMU ROZVOJA OBCE S USTANOVENÍM MERATEĽNÝCH UKAZOVATEĽOV, VECNÝ A ČASOVÝ HARMONOGRAM REALIZÁCIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE FORMOU AKČNÝCH PLÁNOV	128
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE BABINÁ	128
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR	129
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	131
8 AKČNÝ PLÁN.....	132
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	132
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	134
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	136
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	139

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	140
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO.....	142
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT.....	143
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	145
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	146
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ.....	147
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	148
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BABINÁ.....	150
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU.....	151
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ.....	151
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	153
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	154
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	155
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	157
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO.....	159
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT.....	160
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	161
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	163
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ.....	164
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	165
10 ZÁVER.....	170
11 POUŽITÁ LITERATÚRA.....	171

1 ÚVOD

Dokument „ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Babiná s výhľadom do roku 2024 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Babiná sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Babiná, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Babiná na roky 2015 - 2024
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO a PO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2015 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Babiná je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovni

- **Územný plán obce**
- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Program odpadového hospodárstva,
- **Viacročný rozpočet**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové

potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.

- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHRSR BBSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Konceptia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.

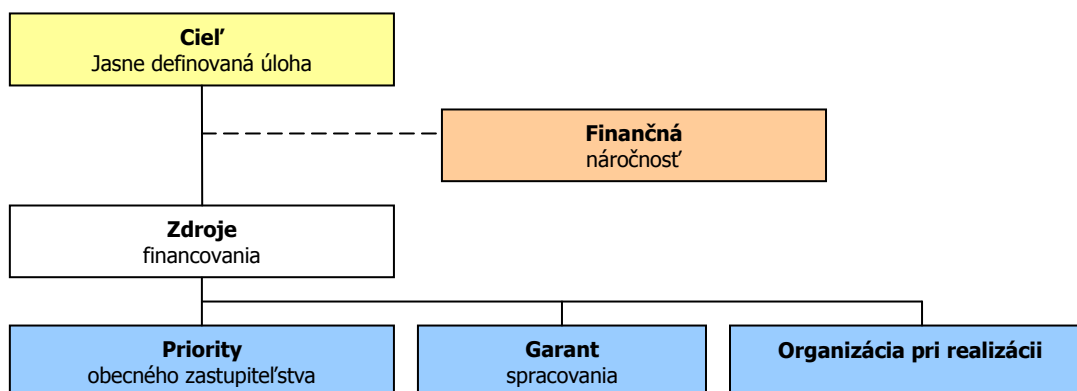

- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Babiná je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Babiná. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

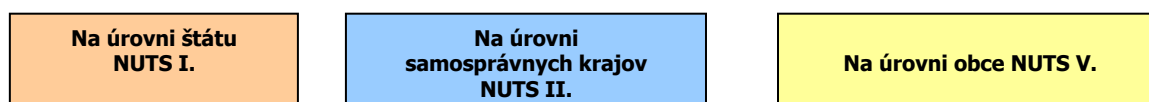
Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Banskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Babiná nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Babiná boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Babiná má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský	Tematický cieľ /	Fond EÚ
------	-------------------	----------------	---------------------	------------------	---------

			orgán pod riadiacim orgánom	Investičná priorita	
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR		1a, 10	EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7a,b,c,d	KF, EFRR
3	Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVR SR	MV SR	9	EFRR, ESF
				8,9,10,	
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠ SR	10	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MDVRR SR	4c	KF, EFRR
			MH SR	4,7e	
				4,5,6,	
			MV SR	5b	
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MK SR	6c	ESF, EFRR
			VÚC	5,6,7,9,10	
				5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR		11	EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR		11	EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR			EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR			EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK			EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK			EFRR

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2

PHRSR obce Babiná integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Babiná 2015 – 2024 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHRSR obce 2007 - 2013, ÚPD obce Babiná, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

rozmer – 3

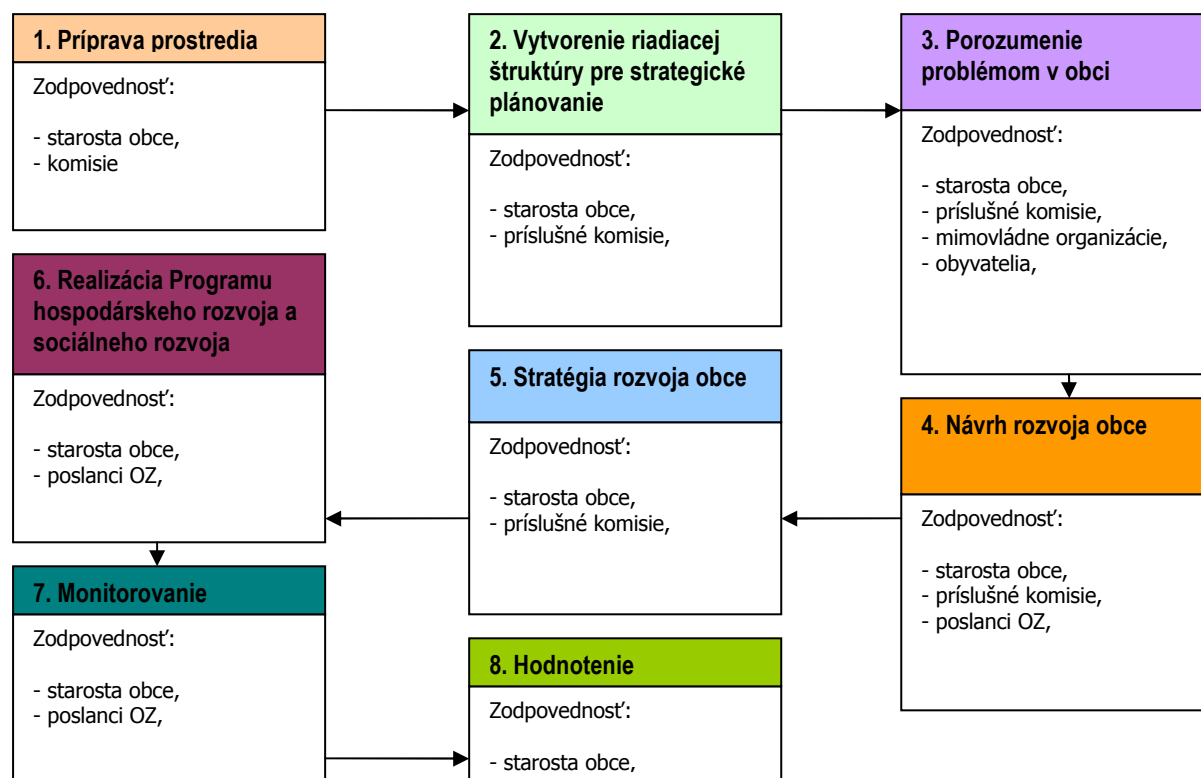
Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	<p>Vyvolanie dopytu v obci Babiná. Sformovanie prvej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie. Zapojenie všetkých účastníkov procesu.</p>
2	<p>Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry. Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti.</p>
3	<p>Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce. Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach.</p>
4	<p>Hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určujú pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja,</p>

	prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.
5	Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom. Uskutočňovanie plánu.
6	Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Priebežné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.

Zdroj: Woleková, Mezianová, 2004, s.14 – 17.

Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Babiná

2015 - 2024

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Zvolen súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica.

Základná charakteristika obce Babiná (k 31.12.2013)

Kód obce	518166
Názov okresu	Zvolen
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	obec
PSČ	962 64
Telefónne smerové číslo	045
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1254
Nadmorská výška obce - mesta v m	418
Celková výmera územia obce [m ²]	22 170 021
Hustota obyvateľstva na km ²	24
Zdroj: ŠÚ SR	

Obec sa nachádza v severo-západnej časti Banskobystrického kraja, rozprestiera sa na území okresu Zvolen. Nachádza sa v južnom okraji Pliešovskej kotliny, ktorá oddeľuje dve sopečné pohoria - Javorie a Štiavnické vrchy (chránená krajinná oblasť). Kotlinou preteká potok Neresnica, do ktorého sa vlieva viacero prítokov prameniach v Javorí. Územie spadá do zvolensko - krupinskej rozvojovej osi, ktorú možno považovať za rozvojovú os druhého stupňa. Cez územie prechádza významná celoštátna a medzinárodná turistická cesta E77 spájajúca Krakov, Banskú Bystricu a Budapešť, ktorá sa vo Zvolene napája na pohrónskú hlavnú sídelnú os. Pre región sú centrami s vyššou občianskou, obchodnou a kultúrnou vybavenosťou okresné mesto Zvolen a čiastočne aj Krupina. Tieto mestá takisto čiastočne plnia funkciu centier dopravy a zamestnanosti (8.10.2014, <http://www.sazp.sk/slovak/struktura/cuper/pliesovska/mikroregion.htm>).

Obec Babiná podľa základnej územno – technickej charakteristiky svojim charakterom patrí medzi podhorské poľnohospodárske krajinné typy a jej územno –technický potenciál predstavuje hlavne zachovalý krajinný ráz s typickým vidieckym charakterom a z hľadiska miery urbanizácie patrí k menej urbanizovaným obciam kraja. V rôznych oblastiach služieb zdravotníctva, školstva, vysunutými pracoviskami štátnej správy, spoločnou úradovňou inklinuje ku okresnému mestu Zvolen, v určitých oblastiach však aj k vzdialenostne bližšej Krupine. Medzimestská doprava SAD zabezpečuje dopravu do 18 km okresného centra mesta Zvolen. Obec Babiná je členom Združenia miest a obcí Slovenska – ZMOS. Obec je členom združenia Mikroregión Pliešovska kotlina (PHRSR 2007-2017, 2007, s.22).

2.1 HISTÓRIA OBCE

Najstaršie pamiatky, ktoré poukazujú na najstaršie osídlenie babinského chotára, pochádzajú z náleziska „Pod múrom“. Je to črepový a bronzový materiál, ktorý poukazuje na to, že tu okolo 700 rokov pred Kristom bolo osídlenie. Skutočnosť, že uhorský panovník Belo IV. v roku 1254 udelil mestské privilégia, nasvedčuje tomu, že Babiná nadobudla mestský charakter. Privilégia potvrdil v roku 1270 aj uhorský panovník Štefan V. Z 15. stor. sa zachovala prvá pečiatka s erbom. Táto má v priemere 40 mm. V strede sv. Juraj na koni. Mestečko Babiná sa rozrastalo a nadobúdalo charakter mesta. Nemeckí obyvatelia Babinej sa zaoberali baníctvom. Hrozili i nebezpečenstvá v podobe tureckej

okupácie. V r. 1614 Babinú zastihlo i zemetrasenie. Prevažná časť obyvateľstva sa zaoberala poľnohospodárstvom - obrábaním pôdy a chovom dobytka. I.svetová a II. svetová vojna zanechala nezmazateľné stopy v pamätiach Babinčanov. Dnes na kruté a ťažké dni spomínajú najstarší občania a svedectvom sú aj pomníky padlých vojakov. Samotný názov obce je starého dáta. Píše o tom Ján Kachelman, v diele Geschichte der Bergstadte und ihrer Umgenbung, II. Banská Štiavnica. Tento píše, že meno Babinej je odvodené od vychovávateľky kráľovského syna. Predpokladá však aj ďalšiu domnienku, že pomenovanie je od vrchu Baba. Tento vrch vyklčovali a založili tu osadu. Babiná sa po maďarsky volá Babaszék, po nemecky má niekoľko názvov: Au, Stueben, neskoršie Frauenstuhel.

Pliešovská kotlina, v ktorej leží aj obec Babiná bola pravdepodobne osídlená v mladšej dobe kamennej, Praveké osídlenie potvrdzujú rôzne predmety z dávnej minulosti, ktoré sa našli na tomto území. Sú to napr. sekerky a kamenný mlat z mladšej doby bronzovej ako aj rímske mince z prelomu nášho letopočtu. Predmety dokladujú vysokú úroveň zlievačského remesla doby bronzovej. Archeologický prieskum bol v Pliešovskej kotline vykonaný v roku 2001. Prieskumom sa zozbieral nevýrazný črepový materiál, naznačujúci prítomnosť pravekého a stredovekého osídlenia tohto územia, predovšetkým sa však s určitosťou identifikoval ďalší archeologický horizont- osídlenie v mladšej dobe rímskej (2. – 3. stor.nášho letopočtu).

Predpokladá sa, že pôvodná osada bola postavená v lokalite Svätá Anna – na kopci medzi Babinou a Dobrou Nivou. Pravdepodobne tu stál i drevený kostol. Len neskôr sa obyvatelia usadili na území obcí Babiná, Dobrá Niva a Sása. Na spoločný pôvod poukazuje aj spolupatričnosť týchto miesteciek po dlhé stáročia až do nedávnych čias. Všetky tri mestecské sa dodnes pýšia pôvodne románskymi kostolmi, čo tiež nasvedčuje tomu, že vznikali súčasne a staval ich ten istý staviteľ. V Babinej je kostol sv. Matúša. V 13. storočí viedla popri Babinej známa stará kolonizačná cesta. Obec Babiná, dostala mestské výsady ako banské mesto spolu s Dobrou Nivou. V roku 1254 ich potvrdil kráľ Belo IV. Výsadná listina z roku 1270 dáva týmto mestecckám ako i Sásu a Pliešovciam výsadu slobodnej voľby richtára, či kňaza a právo meča. Veľké slobody, ktoré Babiná spolu s Dobrou Nivou mali priťahovali mnohých aby sa tu usadili. Preto i pozemkový poplatok v týchto mestách bol vysoký, až 200 zlatých ročne, čo mestá veľmi zaťažovalo. Neskôr sa prísun obyvateľov znížil, prišli tiež rôzne pohromy a tak obyvatelia prosili kráľa Žigmunda o zníženie poplatku. Vyhoveli mu a v roku 1419 im poplatok znížil na 20 zlatých ročne. Pretože Babiná hospodársky nerástla, začiatkom 15. storočia sa stala poddanským mestecckom Dobronivského panstva. S majiteľmi panstva grófmii Esterházyovcami najmä od 17. storočia mali mesteccká Babiná a Dobrá Niva časté spory pre narúšanie ich privilégií. Za panstva Esterházyovcov mali len toľko slobôd a práv, koľko si dokázali ubrániť, preto často posielali svojich vyslancov ku kráľovi s prosbami o potvrdenie udelených výsad. Najviac však boli tieto mesteccká ubíjané Turkami. Porážka uhorských vojsk v bitke pri Moháči v roku 1526 uvoľnila tlak Osmanskej ríše smerom na sever a výpady tureckých vojsk neobišli ani Babinú. Aby sa zachránili od drancovania pomerne skoro sa Turkom vzdali a prisľúbili platiť im dane. Mešťania a obyvatelia Babinej patrili kráľovským hradom Dobrá Niva a Zvolen, ktoré dlhé roky obýval rod Esterházyovcov 1614-1619-1805, avšak určitú dobu bolo aj majetkom grófa Battahyániho. V roku 1805 predali Esterházyovci panstvo Zvolen – Dobrá Niva panovníkovi Františkovi I. Habsburskému a to sa opäť stalo kráľovským majetkom. 19. storočie znamená pre Babinú úpadok mesteccka, ktoré stratilo mestské postavenie a ostáva dedinou. V 19. storočí toto panstvo prevzal štát. Počas SNP prebiehali v obci tuhé boje (PHRSR 2007-2017, 2007, s.9-10).

Vymedzenie územia

Obec Babiná leží na rozhraní Štiavnických vrchov, Pliešovskej kotliny a Krupinskej vrchoviny, vo výške 425m.n.m., na juhozápadnom okraji Pliešovskej kotliny. Obec Babiná sa rozprestiera v centrálnej časti Banskobystrického kraja, 40-km južne od krajského mesta a v juhozápadnej časti okresu Zvolen. Od okresného mesta je vzdialená 18-km.

Katastrálne hranice obce susedia na severe s katastrálnym územím Dobrej Nivy, na východe so Sásou, Južnú až juhozápadnú hranicu tvorí katastrálne územie mesta Krupina, ktoré je zároveň aj najdlhšou susediacou hranicou. Kruh uzatvára Banský Studenec v západnej časti katastra obce. Územím obce preteká Babinský potok. Najvyšším bodom katastrálneho územia je vrch Filákov 765m.n. morom, nachádzajúci sa v západnej časti katastrálneho územia obce, v Štiavnických vrchoch. Najnižší bod leží pri toku Neresnice v nadmorskej výške 370 m.n.morom. Rozloha územia obce je 2217 ha.

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Hodnotené územie navrhovanej činnosti podľa geomorfologického členenia (Mazúr, E., Lukniš, M., In: Atlas krajiny SR, 2002) je súčasťou oblasti Slovenské stredohorie. Obec patrí do celku Pliešovská kotlina a celku Javorie, zo západnej strany zasahuje celok. Priemerná nadmorská výška hodnoteného územia sa pohybuje v rozmedzí cca 130 - 500 m n. m.

Geomorfologické členenie oblasti Slovenského stredohoria (Mazúr a Lukniš, 1986)

Oblasť	Celok	Podcelok
	Javorie	Javornianska hornatina, Lomnianska vrchovina, Podlysecká brázda
Slovenské stredohorie	Krupinská planina	Bzovická pahorkatina, Dačolomská planina, Závozská vrchovina, Modrokamenské predhorie

Pliešovská kotlina
Štiavnické vrchy

- - -

Sitnianska vrchovina, Skalka, Hodrušská hornatina, Kozmálovské vršky

Geomorfologicky je územie obce začlenené do: provincie – Západné Karpaty, subprovincie –Vnútorne Karpaty, oblasti – Slovenské stredohorie, celku – Štiavnické vrchy, podcelku –Skalka a Sitnianska vrchovina. Karpatská podsústava je zastúpená subprovinciou Vnútorných západných Karpát s oblasťou Slovenského stredohoria. V tejto oblasti na územie obce zasahuje svojím juhovýchodným okrajom geomorfologický celok Štiavnických vrchov, so svojimi podcelkami Skalkou a Sitnianskou vrchovinou, časťou Sitnianskeho predhoria – v severnej časti územia mikroregiónu. Južná časť mikroregiónu prináleží do celku Krupinskej planiny s podcelkom Bzovickej pahorkatiny. Krupinská planina patrí k najzachovalejším a najrozsiahlejším pozostatkom sopečných tabúl v rámci neogénnych sopečných štruktúr. V obci Babiná môžeme vyčleniť tri geologické prírodné krajinné typy. Severozápad a sever obce zaberá typ, charakterizovaný vrchovinami na vulkanickom substráte s hnedými pôdami nasýtenými s dubo-hrabinou a dubo – bučinou. Druhý typ, zaberajúci nízke plošinaté predhoria na výlevnom substráte s hnedými pôdami nasýtenými, s dubo-hrabinami, je na severovýchode a východe obce. Juh a juhozápad vytvára tretí typ na sprašových pahorkatinách, s hnedozemami až ilimerizovanými pôdami a teplomilnou dubinou. V dnešných podmienkach v obci prevláda oráčino-ľúčno-lesná krajina. Svahy na danom území sú miestami dlhé 200 – 400 m, so sklonom 0°-5,5°,prevládajúca sklonitostná kategória je 7-12°. Hoci je absolútne rozpätie sklonu veľké, priemerný sklon je 8,5°. Smerom do pohoria hodnoty sklonov rýchlo narastajú, čo indikuje výrazné tektonické ohraničenie kotliny voči pohoriam.

Pliešovská kotlina (Pl k)

Je to menší geomorfologický celok v Slovenskom stredohorí. Vznikla poklesom pozdĺž zlomov a eróznou-denudačnou činnosťou vonkajších síl (riečna erózia). Jej dno je budované vulkanickými horninami (andezity a ich pyroklastiká), ale severne od Pliešoviec sa nachádza aj kryha mezozoických kremencov. Povrch Pliešovskej kotliny je tvorený pahorkatinou, rozčlenenou riekou Neresnica a jej prítokom na kryhy. Územie je odlesnené a intenzívne poľnohospodársky využívané.

Krupinská planina (K p)

Na západe hraničí K p s Podunajskou pahorkatinou, na severozápade so Štiavnickými vrchmi a Ipeľskou pahorkatinou, na severe s Pliešovskou kotlinou, Javorím a Ostrôžkami, na juhovýchode a juhu s Juhoslovenskou kotlinou. Krupinská planina je súčasťou Slovenského stredohoria a má taktiež vulkanický pôvod, od jeho ostatných celkov sa však odlišuje stavbou a horninovým zložením. Patrí k najzachovalejším a najrozsiahlejším pozostatkom sopečných tabúl na Slovensku. Vulkanická činnosť tu prebiehala v troch etapách: v etape podmorského vulkanizmu, z ktorej sa zachovali zvyšky chaotických brekcií na južnom úpätí K p. etapy explozívneho vulkanizmu v jazerno-riečnom prostredí pochádzajú formácie, tvoriace morfológicky nápadné a krajínarsky zaujímavé formy na okrajoch planiny. Z najmladšej etapy vulkanickej činnosti sa zachovali kráterové brekcie, ktoré vznikali okolo erúptívneho centra. Ďalšími horninami, budujúcimi K p sú jazerno-riečne sedimenty - stredozorné pieskovce, zlepenec, ale aj tufy a tufity. Pre hlavný ráz K p je charakteristický jej generálny sklon k juhu. Pôvodná tabuľa bola tektonickými pohybmi rozčlenená na množstvo krýh so širokými plošinami, oddelenými od seba hlboko zarezanými údoliami riek a potokov. Stredná časť tabule bola eróziou rozrušená na vrchovinu; V a Z časť sa premenili na tabuľové pahorkatiny, čo bolo dané veľmi dobrou priepustnosťou pyroklastík. Najvyšším vrchom je Kopaný závoz (775 m n.m.). Meandrujúce vodné toky vytvorili širšie doliny s údolnými nivami, na stránach dolín sa vytvorili lesostepné spoločenstvá s viacerými zriedkavými a chránenými druhmi rastlín a živočíchov. V oblasti je nedostatok pitnej vody, povrchové potôčiky v suchšom lete vysychajú. Ojedinelým prírodno-krajinným fenoménom je kaňonovitá dolina Litavy a Malej Litavy. Na J úpätí K p sa nachádza viacero významných minerálnych prameňov, ktoré sú plnené ako stolové minerálne vody, resp. vznikli tu kúpaliská (Santovka). V liečebných kúpeľoch Dudince, ktoré tento charakter získali až v 60-ych rokoch 20. stor., sa ako zaujímavosť zachovali v travertínoch vysekané bazéniky tzv. „rímских kúpeľov“. K p je typická prevažujúcim lazníckym osídlením po celom jej území. Na jej J svahoch sa rozkladajú hojné vinohrady, patriace k juhoslovenskej vinohradníckej oblasti (strediskom je Veľký Krtíš), kde sa vyrába celá paleta veľmi dobrých vín.

Štiavnické vrchy (Št v)

Št v susedia na SV s Pliešovskou kotlinou, na JV s Krupinskou planinou, na J s Podunajskou pahorkatinou, na S JZ Pohronským Inovcom a Vtáčnikom, na SZ so Žiarskou kotlinou, na S (za Hronom) s Kremnickými vrchmi. Sú najväčším a typickým slovenským vulkanickým pohorím, ktoré vzniklo vo dvoch vulkanických fázach. Jeho vznik je viazaný na hlboké rozsiahle zlomové línie na vnútornej strane karpatského oblúka. V staršej fáze vznikol rozsiahly stratovulkán s priemerom cca 22 x 18 km, ktorý bol deštruovaný explóziou a tak vznikla veľká kaldera, v ktorej sa v mladšej fáze vulkanizmu vytvorili menšie vulkanické štruktúry. V oblasti medzi Banskou Štiavnicou a Hodrušou vystupujú na povrch aj horniny podložia (granodiorit, ruly, migmatity, vápence,...), nazývané ako celok aj štiavnický ostrov. V západnej časti Št v sa nachádza najmladší vulkán na Slovensku (vek: 110 – 140 tis. rokov) – Putikov vrch. Okraje vulkanickej kaldery, vymedzujúce rozsah Štiavnických vrchov, nevytvárajú jeden súvislý hrebeň, ale viacero kratších chrbtov, oddelených od seba dolinami. Najvyšším vrchom Št v je povestami opradené Sitno (1.009 m n.m.), na jeho vrchole sa nachádzajú vypreparované andezitové bralá. Peknú vyhlídku na celé Štiavnické vrchy a časť mesta poskytuje aj vrchol Tanádu (907 m n.m.). Pohorie je porastené listnatými lesmi, z ihličnanov je zastúpená jedľa. V minulosti padlo veľa lesov v centrálnej časti vrchov za obeť ťažbe – bane spotrebovali veľa dreva na vystuženie chodieb, huty zase veľa palivového dreva pri tavbe rúd.

Geologické pomery

Na geologickej stavbe hodnoteného územia sa podieľajú, (podľa Inžiniersko - geologická štúdia, DOPRAVOPROJEKT a.s., Bratislava, Divízia Zvolen, 2008) prevažne horniny neogénu a kvartéru. Neogén - neogénne horniny sú reprezentované v južných častiach hodnoteného územia morskými sedimentmi, zlepenkami a pieskami Ipel'skej tabule, severných častiach vulkanickými, vulkanoklastickými a vulkanosedimentačnými horninami pohorí sopečného charakteru (Štiavnické vrchy, Javorie). Hodnotené územie a jeho okolie v oblasti Hontianske Nemce - Krupina – **Babiná** je budované komplexom stredoslovenských neovulkanitov. V širšom okolí sa vyskytujú pyroklastiká andezitov so striedaním tufov, v spodnejších častiach tufitov a pod. Pre severnú časť je charakteristická vulkanická stavba stratovulkánového typu neresnickej formácie z obdobia bádenu až sarmatu. Neresnícka formácia je tvorená prevažne extrúzióznymi sedimentmi, andezitmi a ich vulkanoklastikami. Hrúbka uloženín vulkanoklastických hornín dosahuje v hodnotenom území a jeho okolí cca 150 až 200 m. Kvartér - kvartérne horniny sú najrozšírenejšou formáciou hodnoteného územia. Najrozšírenejšími typmi sú fluviálne sedimenty v údolných nivách a alúviách vodných tokov s premenlivou mocnosťou zastúpené štrkmi ílovitými, piesčitými hlinami, ílovitými hlinami až ílmi, ďalej deluviálne (deluviálne – eluviálne) sedimenty Ipel'skej a Bzovíckej pahorkatiny. Ide o svahové hliny, hlinito - kamenité sute a zvetralé polohy pyroklastík na pomerne strmých svahoch (30°- 45°), s hrúbkou cca 0,5 - 3,0 m.

Z pohľadu inžiniersko - geologickej klasifikácie leží územie v regióne regióne neogénnych tektonických vkleslín, oblasti vnútrokarpatských kotlín 62 – Pliešovská kotlina. Prevažná časť hodnoteného územia sa nachádza v regióne neogénnych vulkanitov, oblasti vulkanických vrchovín 50 – Krupinská vrchovina. V jej severnej časti sa nachádzajú rajóny pyroklastických hornín (Vp), v oblasti Krupiny a Dobrej Nivy rajónmi deluviálnych sedimentov (D). Južná časť je budovaná rajónmi údolných riečnych náplavov (F), rajónom sprašových sedimentov na riečnych náplavách (LT) so striedaním štrkovitých a jemnozrnných zemín (Čermák J., 2009, s.14).

Územie obce Babiná tvoria mladovulkanické pohoria Slovenského stredohoria, budované vulkanicko-sedimentárnymi formáciami. Pohoria vznikli v neogéne, v konečnom štádiu vývinu Karpát, keď došlo k rozsiahlejšej a intenzívnejšej sopečnej činnosti. Vulkanická činnosť sa viaže na vznik alebo obnovenie veľkých hlbinných zlomov, ktoré otvorili výstupové cesty sopečným hmotám. Sopečný materiál sa ukladal tak na suchej zemi ako aj vo vode. Sopečná činnosť prebiehala v niekoľkých fázach, ktoré boli prerušované, a v tomto období pôsobila erózia. Z navrhnutého sopečného materiálu vznikli eróziou Štiavnické vrchy. V štiavnických vrchoch sa striedali výlevy lávy s polohami sypkého vyvrhnutého materiálu. Z pevných vulkanických hornín sú tu zastúpené andezity pyroxenicko-amfibolické, andezity pyroxenické. Medzi jednotlivými sopkami boli tabule pyroklastík – sypkého materiálu vyvrhnutého výbuchom. Pozostatkom takejto tabule je Krupinská planina, ktorá obklopuje Babinú. Tvoria ju vrstvy tufitov a na povrchu hrubé pokrovy tufov a brekcií. Vulkanogénny materiál pomerne rýchlo podliehal zvetrávaniu a prenosu, z hľadiska čoho je tu typickým znakom kamenitosť zvetralín. Sopečné pohoria v oblasti Babinéj – Štiavnické vrchy a Krupinská planina sa vyvíjali na kryštalinicko-druhohornom podklade, ktorého väčšiu časť tvoria veporidy. Reliéf podložia sopečných hornín tejto oblasti je veľmi

členitý. Tvoria ho mladé tret'ohorné sopečné vyvreliny. Prevláda v nich andezit jeho tufy a tufity. V Štiavnických vrchoch sú zastúpené všetky typy sopečných hornín. Z neogénnych sopečných hornín sú najstaršie pyroxenicko- amfibolické andezity prvej fázy. Vystupujú v niekoľkých malých telesách na východnom úpätí v Neresnickej doline. Charakteristickým minerálom pre ne je granit. Tufity vystupujú na východnom úpätí Štiavnických vrchov. Západné Karpaty budujú podstatnú časť územia Slovenska a podobne ako ostatné alpínske pohoria v Európe vznikali počas druhohôr a tret'ohôr. Územie obcí Pliešovskej kotliny sa nachádza v oblasti Vnútrotných Západných Karpát. Jeho vývoj a stavba je spätá s vývojom stratovulkánov – Javoria a Štiavnických vrchov, ktorých vulkanické produkty sa v danom území striedavo ukladali v niekoľkých fázach. Do južnej časti územia zasahuje Krupinská planina, ktorá je príkladom úpätnej sopečnej tabule. Je budovaná horizontálne uloženými vrstvami tufov, brekcií a sopečných aglomerátov, ktoré sedimentovali na úpätí stratovulkánov Javorie a Štiavnické vrchy. Na juh mierne sklonená planina je lúčovito rozrezaná tokmi, ktoré sa viažu na zlomové línie severojužného a západojuhovýchodného smeru (PHRSR 2007-2017, 2007, s.49-51).

Geodynamické javy

V hodnotenom území možno identifikovať viacero geodynamických javov rôzneho rozsahu a s rôznou intenzitou prejavu. Ide predovšetkým o seizmicitu a tektonické pohyby v území. Prevažná časť hodnoteného územia patrí z hľadiska seizmicity do 6 - 7o MSK-64, južné časti navrhovanej činnosti do 6o MSK-64 podľa STN 73 0036. Z geodynamických procesov sa v hodnotenom území a jeho širšom okolí prejavujú procesy zvetrávania, erózie a svahové pohyby. Erózia je reprezentovaná prevažne eróziou riek a potokov a výmoloovou eróziou pôsobením prívalových vôd z atmosférických zrážok. Svahové deformácie sú rozšírené prevažne na erózných svahoch Ipeľskej a Bzovíckej pahorkatiny, Krupinskej planiny (Čermák J., 2009, s.14).

Hydrogeologická charakteristika

Priepustnosť horninového prostredia neovulkanitov je všeobecne považovaná za veľmi nízku (Marcin in Konečný et al., 1998). Na území sa vyskytujú najmä puklinové a sutinové pramene, prípadne aj puklinovo-vrstvové. Ich výdatnosť je malá a pohybuje sa spravidla medzi 0,01 – 0,2 l s⁻¹, ojedinele do 1,0 – 2,0 l s⁻¹. Iba v priaznivejších podmienkach akumulácie podzemných vôd a na tektonických líniiach bola dokumentovaná výdatnosť 3,0 – 5,0 l s⁻¹. Podzemné vody sú v horninách neovulkanitov spravidla viazané na puklinovo–medzi-zrnové prostredie skalného masívu, vo vrchnej časti dezintegrované predovšetkým klimatickými činiteľmi, pripovrchovým odľahčením a gravitačným rozsadaním svahov, alebo na výrazné tektonické línie regionálneho charakteru, ktoré sú sprevádzané zónami so zvýšenou puklinovitosťou skalného masívu. Neresnická formácia je tvorená extruzívnymi telesami a vulkanoklastikami s puklinovou a medzizrnovou priepustnosťou. Extruzívne telesa sú postihnuté premenami autometamorfneho typu, čo spôsobuje utesňovanie vznikajúcich puklín a len na väčších tektonických líniiach sa môžu vytvárať podmienky na drenáž podzemných vôd (Marcin in Konečný et al., 1998). Vulkanoklastiká sa nachádzajú na okrajoch extruzívnych telies a sú len veľmi slabo priepustné. Komplex lávových prúdov pyroxenického andezitu a intruzívnych telies andezitového porfýru 1. etapy vulkanizmu má vyvinutú masívnu alebo hrubo blokovú odlučnosť s lávovými brekciami v spodnej a vrchnej časti. Prúdy sú navetrané, rozpadavé a postihnuté Fe-chloritizáciou, prípadne silicifikáciou. Z hydrogeologického hľadiska je tento komplex málo priepustný a výdatnosť prameňov je veľmi malá (do 0,1 l s⁻¹). Ak je horninový masív porušený intenzívne zlomovou tektonikou, výdatnosť prameňov je väčšia, no prakticky nepresahuje 0,5 l s⁻¹. Javorská formácia je tvorená lávovými prúdmi a vulkanoklastikami predstavuje prostredie s puklinovo-medzizrnovou priepustnosťou. Vzhľadom na pozíciu formácie (významné tektonické línie smeru S-J, SZ-JV v Pliešovskej kotline) a dobrú priepustnosť vulkano-klastík a lávových prúdov sa tu nachádzajú významné zdroje podzemných vôd v Dobrej Nive a Podzámčoku. Zdroje v Dobrej Nive dosahujú sumárnu výdatnosť okolo 100 l s⁻¹ a Podzámčoku okolo 220 l s⁻¹ (Škvarka, 1974).

Pôdne pomery

Zloženie pôd svojou pestrosťou a štruktúrou zodpovedá geologickej zložitosti a povrchovej členitosti územia. V hodnotenom území majú zastúpenie kambizeme a fluvizeme.

Kambizeme - predstavujú trojhorizontové A-B-C pôdy najčastejšie sa vyvíjajúce na zvetralinách pevných nekarbonátových hornín Štiavnických vrchov. Vyznačujú sa dominantným kambickým diagnostickým B horizontom (horizontom vnútro- pôdneho zvetrávania, tzv. zvetrávacím, resp. alteračným), s výrazne hnedou farbou spôsobenou procesom hnednutia (uvolňovaním Fe z prvotných minerálov a difúznym rozptýlením Fe₂O₃ na povrchu častíc in situ), ktorý sa nachádza pod ochrickým (svetlým,

hrúbky do 30 cm), zriedkavejšie melanickým (tmavý, hrúbky do 30 cm) A horizontom. Zastúpené sú kambizeme typické v komplexe s rendzinami, prevládajú stredne ťažké až ťažké, ďalej kambizeme pseudoglejové stredne ťažké.

Antropické pôdy - sú skupinou pôd s prevládajúcim pôdotvorným procesom antropickým (pôdy záhrad, pôdy na umelých substrátoch, napr. navážky v sídlach a na rekultivovaných plochách, násypy železníc a ciest, zastavané plochy a pod.).

Fluvizeme - predstavujú mladé dvojhorizontové A-C pôdy vznikajúce procesom akumulácie humusu na riečnych sedimentoch, ktorých vývoj je rušený záplavami. Sú to pôdy s ochrickým A horizontom, prevažne hlinitej textúry (fácia povodňových hĺn) s nízkym obsahom humusu, ktorý v prirodzených podmienkach prechádza cez prechodný A/C horizont do pôdotvorného substrátu (C horizontu). Ten je v dôsledku periodických povodňových akumulácií často zvrstvený. Má len slabé znaky glejovatenia v dôsledku kolísania hladiny podzemnej vody (hrdzavé škvrny - oxidačno-redukčné prostredie). Ich množstvo narastá s hĺbkou. Od 1 m sa začína objavovať redukčný G horizont, t.j. horizont s prevahou redukčných znakov glejovatenia (sivá, modrosivá farba) (Turanová a kol. 2014). Tento typ sa nachádza v nivách miestnych tokov Suchý potok a Krupinica.

Predchádzajúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Babiná od roku 2003.

Výmera územia v ha.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celk. výmera úz. obce	2217	2217	2217	2217	2217	2217	2217	2217	2217	2217	2217
Pol'nohosp. pôda - spolu	1161	1161	1150	1150	1150	1138	1112	1107	1107	1106	1106
- orná pôda	300	300	300	300	300	300	377	377	377	377	377
- záhrada	8	8	8	8	8	8	8	9	9	8	8
- trvalý trávny porast	853	853	842	842	842	830	727	721	721	720	720
Nepol'noh. pôda - spolu	1056	1056	1067	1067	1067	1079	1105	1110	1110	1111	1111
- lesný pozemok	966	966	977	977	977	992	1017	1014	1014	1014	1014
- vodná plocha	6	6	6	6	6	7	7	7	7	7	8
- zast. plocha a nádv.	56	56	56	56	56	55	55	55	55	56	55
- ostatná plocha	28	28	28	28	28	25	26	34	34	35	35

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

K pozitívnej zmene došlo hlavne v prípade ostatných plôch. K najväčším negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade trvalých trávnatých porastov. K nárastu došlo v prípade ornej pôdy. Do roku 2013 stúpla výmera na 377 ha. Rozsah trvalých trávnatých porastov klesol od 2003 do roku 2013 na 720 ha. Zastavané plochy a nádvoria mierne klesli na 55 ha.

Kvalita pôdy

Najkvalitnejšia pôda v regióne sa nachádza v katastroch obcí Pliešovce, Sása, Bzovská Lehôtka a Babiná. Tvorí ju fluvizem pseudoglejová až pseudoglej luvizemný. Vytvoril sa na nekarbonátových pôdotvorných substrátoch na svahoch v miestach pravidelne premývaných vodami, preto aj pokrýva pahorkatinnú časť kotliny. Tieto pôdy sú využívané predovšetkým ako poľnohospodárska orná pôda. Druhú kategóriu pôd tvoria pôdy vhodné na striedavé polia. Sem spadajú všetky pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, stredne ťažké so skeletom aj bez skeletu. Ich najväčšie zastúpenie je v Dobrej Nive, kde predstavujú väčšinu pôdneho fondu, ale sú zastúpené aj v Sase a Brezinách. V ostatnom území sú zastúpené iba miestami. Podobne sem patrí glej stredne ťažký, ťažký až veľmi ťažký, nachádzajúci sa tu v menšom množstve pozdĺž toku Neresnice. Do tejto kategórie patria aj pôdne jednotky z prvej kategórie so zhoršenými vlastnosťami (glejový subtyp, zvýšená svahovitosť, zrntostne menej kvalitné). Pôdy vhodné pre trvalé trávne porasty tvoria zbytok pôdneho fondu v území. Sú to najmä pôdy na strmších svahoch, tiež pôdy so zlými charakteristikami hĺbky a štrkovitosti a tiež pôdy s kombináciou viacerých negatívnych vlastností. Ide najmä o plytké kambizeme na vulkanických horninách, stredne ťažké a kambizeme na výrazných svahoch stredne ťažké až ťažké na rôznych substrátoch. Táto kategória pôd tvorí takmer celý kataster Zaježová a tiež takmer celú časť na východ od Neresnice v katastri Dobrej Nivy. Vo zvyšku územia sa nachádzajú lokálne, najmä v blízkosti lesných porastov, kde sú horšie sklonové pomery. Vo veľmi malom množstve vo forme malých ostrovčekov sa tu nachádzajú aj erodované luvizeme pseudoglejové a pseudogleje a rendziny (PHRSR 2007-2017, 2007, s.63-65).

Hydrologické pomery

Územie obcí Pliešovskej kotliny je reprezentované dvomi hlavnými tokmi – Krupinicou, ktorá patrí k tokom III. rádu a Neresnicou, patriacou k prítokom IV. Rádu. Zaujímavé je kotlinové rozvodie medzi povodím Hrona a povodím Ipl'a, ktoré rozdeľuje kotlinový prah nazývaný Razputie.

Hydrologicky sú toky zaradené do vrchovinovo-nížinnej oblasti a podľa typu režimu odtoku do dažďovo-snehového typu. Ich prietoky dosahujú minimum v septembri po pomerne suchom lete a maximum v marci a apríli, kedy sa topí sneh a nastupujú jarné dažde (PHRSR 2007-2017, 2007, s.54).

Povrchové vody

Podľa Hydroekologického plánu povodia Ipľa a Hydroekologického plánu povodia Hrona, MŽP SR, 2001, patrí obec a jej širšie okolie do nasledujúcich hydrogeologických regiónov:

Rajón V 094 Neovulkanity Krupinskej planiny - je budovaný vulkanoklastickými horninami. Obeh podzemných vôd prebieha prevažne v pórovitom prostredí. Zvodnenie je veľmi premenlivé. Cez oblasť prechádza v dĺžke cca 45 km.

Rajón V 093 Neovulkanity S a J svahov Štiavnických vrchov a Javoria - je budovaný vulkanickými horninami neogénnych vrstiev s premenlivou intenzitou zvodnenia. Rajón sa vyznačuje nízkou výdatnosťou prameňov - do 0,3 l/s. Rajón V 093 sa rozprestiera nad Krupinou (pod katastrom obce Babiná) v dĺžke cca 5 km (Hanišberg).

Rajón V 088 Neovulkanity S svahov Štiavnických vrchov a Javoria - územie rajónu sa vyznačuje stratovulkanickou stavbou so zvodnenými horizontmi zlomových línii.

Z pohľadu hydrogeologických pomerov v hodnotenom území sú výraznejšie zvodnené len kvartérne fluviálne sedimenty, kde je podzemná voda viazaná na polohy štrkov a pieskov s prevažne voľnou hladinou. Neogénne vrstvy sú málo až stredne zvodnené.

Babinský potok je ľavostranný prítok Krupinice, meria 5,8 km a je tokom IV. rádu. Pramení v Štiavnických vrchoch, v podcelku Skalka, v lokalite Štimogrunť v nadmorskej výške približne 525 m n. m. Na hornom toku tečie juhovýchodným smerom, vstupuje do Pliešovskej kotliny, kde napája malú vodnú nádrž a preteká obcou Babiná. Tu sa stáča na juh, zľava priberá prítok vznikajúci na severnom okraji obce a vytvára oblúk vypnutý na východ. Následne tečie na krátkom úseku súbežne s cestou I. triedy č. 66 na pravom brehu a sprava priberá svoj najvýznamnejší prítok, Suchý potok. Napokon sa stáča na juhojuhovýchod, podteká železničnú trať č. 153, zľava priberá vedľajšie rameno Krupinice a južne od Babinej ústi v nadmorskej výške cca 367 m n. m. do Krupinice (7.9.2014, [http://sk.wikipedia.org/wiki/Babinsk%C3%BD_potok_\(pr%C3%ADtok_Krupinice\)](http://sk.wikipedia.org/wiki/Babinsk%C3%BD_potok_(pr%C3%ADtok_Krupinice)))

Krupinica je rieka na juhu stredného Slovenska, preteká územím okresov Zvolen, Krupina a Levice. Je to významný pravostranný prítok Ipľa, má dĺžku 65,4 km, priemerný prietok 2,2 m³/s (pri obci Plášťovce) a plochu povodia 551 km². Je tokom III. rádu a priemerná lesnatosť povodia je 30%.

Pramení v pohorí Javorie na západnom úpätí vrchu Veľký Lysec (886,4 m n. m.), pri osade Podlysec na katastrálnom území Zaježová (v súčasnosti časť obce Pliešovce), v nadmorskej výške cca 735 m n. m.

Najprv tečie juhozápadným smerom cez osady Dolinky a Zaježová, zľava priberá Rimánsky jarok a po 4 km vstupuje do Pliešovskej kotliny. Tu vytvára oblúk, z ľavej strany priberá Klinkovicu, tečie územím medzi obcami Pliešovce a Bzovská Lehôtka ďalej na západ. Prudko sa stáča na juh, sprava priberá Babinský potok, prerezáva výbežok Štiavnických vrchov, pričom vytvára kaňonovitú dolinu, priberá zľava Mäsiarsky potok a ďalej tečie v Krupinskej planine. Tu najprv priberá Vajsov z pravej strany, preteká Krupinou a južne od mesta priberá najprv sprava Bebravu a následne zľava Briač. Pri osade Devičiansky mlyn začína meandrovat', zľava priberá Jalšovík (201,8 m n. m.), postupne sa stáča na juhozápad a ďalej meandruje. Posledný veľký meander vytvorila rieka pri obci Medovarce. Dolina sa postupne rozširuje, Krupinica preteká obcou Rykynčice, z ľavej strany priberá Vlčinský potok a neskôr najväčší prítok Litavu pri Plášťovciach. Napokon vstupuje do Ipeľskej pahorkatiny, preteká okrajom obcí Horné Turovce a Veľké Turovce (128,9 m n. m.) a západne od mesta Šahy ústi v nadmorskej výške 121,5 m n. m. do Ipľa (7.9.2014, <http://sk.wikipedia.org/wiki/Krupinica>).

Suchý potok (prítok Babinského potoka)

Suchý potok je potok v Honte, preteká územím okresov Krupina a Zvolen. Je to pravostranný prítok Babinského potoka, meria 6,1 km a je tokom V. rádu.

Pramení v Štiavnických vrchoch, v podcelku Skalka, na severnom úpätí vrchu Ľauchňa (778,1 m n. m.), v lokalite Apatekárka v nadmorskej výške cca 645 m n. m.

Najprv tečie juhovýchodným smerom, zľava priberá prítok od osady Holý vrch a potom sa stáča viac-menej na východ. Na dolnom toku vteká do Pliešovskej kotliny, kde z ľavej strany priberá najprv Hrabovku, ďalej prítok prameniáci západne od obce Babiná v lokalite Hrebeň a následne podteká cestu I. triedy č. I/66. Napokon južne od Babinej ústi v nadmorskej výške približne 374 m n. m. do Babinského potoka (10.9.2014, [http://sk.wikipedia.org/wiki/Such%C3%BDpotok\(pr%C3%ADtokBabinsk%C3%A9ho_potoka\)](http://sk.wikipedia.org/wiki/Such%C3%BDpotok(pr%C3%ADtokBabinsk%C3%A9ho_potoka)))

Podzemné vody

Na území sa vyskytujú najmä puklinové a sutinové pramene, prípadne aj puklinovo-vrstvové. Ich výdatnosť je malá a pohybuje sa spravidla medzi 0,01 – 0,2 l s⁻¹, ojedinele do 1,0 – 2,0 l s⁻¹. Iba v priaznivejších podmienkach akumulácie podzemných vôd a na tektonických líniiach bola dokumentovaná výdatnosť 3,0 – 5,0 l s⁻¹. Podzemné vody sú v horninách neovulkanitov spravidla viazané na puklinovo–medzi-zrnové prostredie skalného masívu, vo vrchnej časti dezintegrované predovšetkým klimatickými činiteľmi, pripovrchovým odľahčením a gravitačným rozsadaním svahov, alebo na výrazné tektonické línie regionálneho charakteru, ktoré sú sprevádzané zónami so zvýšenou puklinovitosťou skalného masívu (Škvarka, 1974).

Obec patrí do rajónu V093 – neovulkanity svahov Štiavnických vrchov a Javoria. Tento rajón je budovaný vulkanickými horninami, neogénu, prevažujú tu vulkanoklastiká a andezity. Intenzita zvodnenia je závislá od rozpukania skalného masívu a je značne menlivá. V území prevláda plytký obeh podzemných vôd a nízke výdatnosti prameňov (do 0,3 l.s-1), nakoľko neogénne vulkanické horniny patria medzi veľmi málo zvodnené. V oblasti územia Pliešovskej kotliny sa podzemné vody viažu aj na štvrtohorné uloženiny. Nachádzajú sa predovšetkým v kotlinovej časti a na úpätí svahov Javoria a Krupinskej planiny patriacej do rajónu V094. Sú zastúpené štrkami, pieskami a hlinami, ktorých mocnosť je veľmi nízka. Aluviálne sedimenty Krupinice sa v území Pliešovskej kotliny pohybujú od 2m do 3m. Podzemné vody oblasti neovulkanitov Pliešovskej kotliny sa vyznačujú najlepšou kvalitou zo všetkých oblastí, ktoré sa monitorujú na území Slovenska v rámci monitoringu podzemných vôd (PHRSR 2007-2017, 2007, s.57).

Klimatické pomery

Podľa klimatického členenia Slovenska patrí severná časť do mierne teplej klimatickej oblasti, okrskov M3 – mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový, od Krupiny v smere na Dudince prechádza okrskom T5 - teplý, mierne suchý, s chladnou zimou. Relatívne chladnejšia a vlhkejšia kotlina je pretiahnutá v smere SZ-JV, 20 km dlhá a 2 až 5 km široká. Na západe je ohraničená Štiavnickými vrchmi, na východe pohorím Javorie a na juhu Krupinskou planinou. Územie je súčasťou Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie a celku Pliešovská kotlina (Mazúr a kol., 1986). Obec sa nachádza v mierne teplom, mierne vlhkom, pahorkatinovom až vrchovinovom okrsku M3 mierne teplej klimatickej oblasti, v ktorej je za rok menej ako 50 letných dní (s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$) a júlová teplota vzduchu je $\geq 16^{\circ}\text{C}$. Priemerná ročná teplota dosahuje 6–7 $^{\circ}\text{C}$ (januárová činí –4 až –5 $^{\circ}\text{C}$), priemerné ročné zrážky 700–800 mm (v januári 40–50 mm, v júli 70–80 mm). Počet dní so snehovou prikrývkou je 80 až 90. Ide o mierne až priemerne inverznú polohu, kde za rok býva 20–50 dní s hmlou. Prevláda SZ vietor (Miklós et al., 2002).

Priemerné mesačné (ročné) teploty vzduchu namerané z meteorologickej stanice Krupina sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Priemerná mesačná a ročná teplota vzduchu v $^{\circ}\text{C}$													
Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Krupina	-2,4	-0,3	4,0	9,7	14,4	18,1	19,3	18,6	14,5	9,2	4,4	-0,2	15,8
Zdroj: RÚSES ŽH, 2013, s. 24-27													

Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje v kotline od 5,5 $^{\circ}\text{C}$ i do 8,9 $^{\circ}\text{C}$. Územie zasahuje do troch klimatických oblastí. Teplá oblasť je zastúpená v kotline podoblasťou mierne vlhkou, okrskom teplý,

mierne vlhký, s chladnou zimou a teplotou v januári - 3 až -5 °C, ktorá sem zasahuje výbežkom zo severu pozdĺž toku Neresnica až po Dobrú Nivu a tiež výbežkom z juhu pozdĺž toku Krupinica. Mierne teplá oblasť, ktorá má počet letných dní v roku pod 50 (s maximálnou teplotou vzduchu 25°C a vyššou), jej priemerná teplota vzduchu v júli je nad 16°C. V mierne teplej oblasti môžeme vyčleniť mierne teplý, mierne vlhký pahorkatinový až vrchovinový okrsok (Pliešovce, dolina Krupinice, dolina Neresnice a prilahlé svahy) a mierne teplý, vlhký vrchovinový okrsok (svahové a vrcholové polohy Javoria okrem severovýchodnej časti katastrálneho územia). Chladná oblasť, okrsok mierne chladný, zaberá najvyššie položené miesta Javoria a Štiavnických vrchov. Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje v kotline od 5,5°C asi do 8,9°C. Najteplejším mesiacom je júl, najchladnejším január. Priemerná teplota vzduchu najchladnejšieho mesiaca januára je v najteplejších oblastiach – 1,7°C. Priemerná júlová teplota vzduchu (najteplejší mesiac) kolíše v intervale od 17,1°C do 22,2°C. Najnižšie namerané teploty vzduchu klesajú pod – 10°C, najvyššie namerané teploty prekračujú 30°C (okrem vyšších nadmorských výšok) (PHRSR 2007-2017, 2007, s.59-60).

Zrážkové údaje namerané z meteorologickej stanice Krupina sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Priemerné mesačné a ročné úhrny zrážok v mm (1901-1980)													
Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Krupina	37	38	34	43	50	76	66	62	43	40	54	49	592

Zdroj: RÚSES ŽH, 2013, s. 24-27

Prevládajúce smery vetra v hodnotenom území a jeho okolí sú S - SZ a J - JZ, v južných častiach hodnoteného územia prevláda východné a západné prúdenie vetra.

Priemerný počet mrazových dní, keď teplota klesne pod bod mrazu v území je 120, so stúpajúcou nadmorskou výškou sa ich počet zvyšuje až na 150 dní s mrazom. V území Pliešovskej kotliny je v chladnejšej časti roka charakteristický výskyt teplotných inverzií. Vyskytujú sa v úzkych konkávných tvaroch reliéfu Krupinice a Klinkovice. Typické sú najmä celodenné inverzie sprevádzané hmlou a nízkou oblačnosťou. Priemerný počet atmosferických zrážok je 598 mm. Najsuchšími mesiacmi sú január, február a marec (30 mm), najvlhkejšie jún a júl (70 mm). Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je v nižšie položených oblastiach územia 50, vo vyšších polohách Javoria 90 dní. Súvislá snehová pokrývka sa vytvára od novembra do apríla (PHRSR 2007-2017, 2007, s.59-60).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Podľa členenia Slovenska na fytogeograficko - vegetačné oblasti (In:Atlas krajiny SR, 2002) leží územie v bukovej zóne, v sopečnej oblasti, okrese Pliešovská kotlina, územie južne od obce leží v dubovej zóne, horskej podzóny, sopečnej oblasti a okrese Krupinská planina. Južné časti hodnoteného územia patria do bukovej zóny, nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti. Potenciálnu prirodzenú vegetáciu (Michalko, J., Geobotanická mapa, 1987) tvoria v hodnotenom území navrhovanej činnosti nasledujúce jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie: prevažne C – dubovo – hrabové lesy karpatské, Fs – Bukové kvetnaté lesy podhorské, ostrokovito Al – lužné lesy podhorské a horské, QC - dubovo - cerové lesy, v južných častiach hodnoteného územia Sx – lužné lesy vrbovo – topoľové, Cr - dubovo – hrabové lesy panónske.

Reálnu vegetáciu v hodnotenom území a jeho blízkom okolí tvoria nasledujúce prvky:

- poľnohospodárske plodiny, technické plodiny – vyskytujú sa na orných pôdach (veľkoplošné a maloplošné oráčiny), záhradách, sadoch a pod.,
- ruderalná vegetácia – ide o vegetáciu na neupravených a nevyužívaných plochách s výrazným zastúpením synantropných druhov, napr. v blízkosti dopravných koridorov a pod.,
- nelesná drevinová vegetácia – ide o líniovú brehovú vegetáciu pozdĺž potokov **Krupinica, potok Neresnica, Suchý potok**, potok Vajsov a ďalšie a vodných tokov ako Hron, v okolí vodných nádrží a rozptýlenú nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodársky využívanom území vo forme skupín stromov a krov, fytocenologické zväzy Salicion triandrae, Prunion spinosae, s porastmi nepôvodných drevín napr. pozdĺž poľných ciest – Robinia pseudoacacia atď.,

- trvalé trávnaté porasty – v hodnotenom území a jeho širšom okolí najmä na východných úpätiach Štiavnických vrchov tvoria spolu s ornou pôdou podstatný podiel z rozlohy poľnohospodárskej pôdy,
- lesné porasty – ide najmä o plochy bukových a jedľovo – bukových kvetnatých lesov, dubovo – hrabových lesov karpatských, ostrokovito dubovo – hrabových lesov panónskych a teplomilných submediteránnych dubových lesov prevažne v južnejších častiach hodnoteného územia (Kukla J. a kol., 2008, s. 7-10).

Z hľadiska fytogeografického členenia zaradujeme územie obcí Pliešovskej kotliny do dvoch oblastí. Prvá patrí do oblasti panónskej flóry – Panonicum k obvodu prametranskej xerothermnej flóry (Matrcum), ktorý tvorí Ipeľsko – rimavská brázda. Rastlinstvo tohto územia je podmienené predovšetkým odlišným vývojom najmä po poslednej dobe ľadovej. Väčšia časť tohto územia je odlesnená. Potenciálnu prirodzenú vegetáciu tvoria dubiny a dubovo – hrabové lesy. Druhá časť tvorí oblasť západokarpatskej flóry – Carpathicum occidentale, obvod predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), tvoria ho Štiavnické vrchy. Na území regiónu obcí Pliešovskej kotliny sa vyskytuje 6 vegetačných jednotiek: Lužné lesy podhorské a horské rastú v okolí Krupinice, Neresnice a ich prítokov, zahŕňajú pobrežné jelšové a jaseňovo-jelšové lužné lesy, spoločenstvá krovitých vrb, Vedúcu úlohu v stromovom poschodí majú jelša lepkavá, jaseň štíhly, javor horský. Dubovo-hrabové lesy predstavujú zmiešané listnaté lesy mezofilné, ktoré sú v Pliešovskej kotline najrozšírenejšou lesnou klimaticko-zonálnou formáciou v dubovo-bukovom stupni. Z pôvodne rozsiahlych plôch zostali v súčasnosti len zvyšky, ktoré sú v značnej miere antropogenizované. Druhovú zloženie je bohaté. V stromovom poschodí prevládajú dubo-bučiny. Teplomilné a suchomilné druhy sa uplatňujú predovšetkým v lesostepných a skalnatých biocenózach. Z bohatstva drevín, ktoré tvoria druhovú skladbu lesa prevláda dub plstnatý (*Quercus pubescens*), dub cerový (*Quercus cerris*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), breza bradavičná (*Betula verrucosa*), vyskytuje sa borovica sosna (*Pinus silvestris*), buk lesný (*Fagus sylvatica*) V krovitom rastlinstve je rozšírený dtieň (*Cornus mas*), bršlen bradavičný (*Evonymus verrucosa*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*), hloh obyčajný (*Crataegus oxyacantha*), bršlen európsky (*Evonymus europaea*), svib krvavý (*Cornus sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*).

Subxerofilné až xerofilné dubovo-cerové lesy s dubom zimným a s výskytom teplomilného duba cerového, z iných drevín sú vtúsené javor poľný a javor tatársky. Vyskytujú sa v kotline ostročekovite v jej južnej časti po pravej strane Neresnice, krovinnú vrstvu tvoria najmä vtáci zob, drieň obyčajný, svib krvavý, slivka trnková, ruža galská, rešetliak prečistiťujúci. Najzaujímavejším prvkom rastlinstva sú byliny. Nachádzajú sa všade tam, kde majú priaznivé podmienky. Z bylín sú tu zastúpené kostrava valeská (*Festuca valesiaca*), kostrava dalmatínska (*Festuca pseudodalmatica*), kukučka vencová (*Lychnis coronaria*). V poľnohospodárskej krajine kotliny má veľký význam nelesná drevinná vegetácia, a to mezofilná vegetácia a hydrofilná - brehové porasty. Brehové porasty lemujú takmer celý tok Neresnice, nachádzajú sa v údolí Krupinice, na strednom toku Kňazovho potoka, v dolných úsekoch Bystrého a Kalného potoka. Z pôvodnej vegetácie brehových porastov sú zachované vrbové porasty s prevahou vrby vyskytujú lužné lesy jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové, kde je zastúpená vrba (*Salix*) a jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*). Na území kotliny sa nachádzajú viaceré vzácne lokality s výskytom chránených alebo ohrozených rastlinných druhov. Z významnejších rastlinných druhov bylinnej etáže v kotline možno spomenúť klinček pyšný pravý, po okrajoch lesa mednička sfarbená, okolo Neresnice kde sú ostricové slatinné lúky (PHRSR 2007-2017, 2007, s.59-60).

Živočíšstvo

Zoograficky z hľadiska limnického biocyklu patrí živočíšstvo hodnoteného územia do pontokaspickej provincie, podunajského okresu a stredoslovenskej časti. Z hľadiska terestrického biocyklu patrí živočíšstvo južných častí hodnoteného územia do provincie stepí a panónskeho úseku, prevažná časť hodnoteného územia leží v provincii listnatých lesov a podkarpatskom úseku, (In: Atlas krajiny SR, 2002) (Kukla J. a kol., 2008, s. 19).

Územie obcí Pliešovskej kotliny ležia na rozhraní dvoch rozdielnych klimatických typov, čo spôsobuje prelínanie karpatských druhov s panónskymi, z ktorých niektoré tu dosahujú severnú hranicu svojho rozšírenia. Na základe živočíšnych regiónov juh územia patrí do oblasti Panónskej – juhoslovenský obvod, sever do oblasti Západných Karpát – vnútorný obvod. V oblasti sa vyskytujú plazy – užovka stromová (*Elaphe longissima*), užovka hladká (*Cornella austriaca*), jašterica múrová (*Lacerta muralis*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), slepúch obyčajný (*Anguis fragilis*). Z vtákov tu žije výr skalný (*Bubo bubo*), krkavec čierny (*Corvus corax*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), sova obyčajná (*Strix aluco*), kaňa sivá (*Circus cyaneus*), kukučka obyčajná (*Cuculus canolus*), drozd čierny (*Turdus merula*), všetky druhy sýkoriek rodu *Parus*, prepelica poľná (*Coturnix coturnix*). Motýle sú zastúpené veľkým počtom druhov, z ktorých sa ojedinele vyskytuje jasoň červenooký (*Parnassius apollo*) a psota (*Hypercallia citrinalis*). Cicavce patria k najznámejším zástupcom živočíšnej ríše, ktorým človek venuje pozornosť veľmi dlhú dobu. V území sú zastúpené mnohými druhmi. K najatraktívnejším patria veľké šelmy. V území sa vyskytujú všetky tri u nás žijúce druhy, medveď, vlk a rys ostrovid, ktorý je v súčasnosti celoročne chráneným druhom. Z ďalších mačkovitých druhov tu žije mačka divá. Hravá i dravá Vydra riečna je svojim životom viazaná najmä na vodné toky a ich brehové porasty, ktoré jej slúžia ako bezpečné miesta úkrytov pre odpočinok a výchovu mláďat. Najlepšie podmienky pre život v území jej poskytujú toky Krupinica a Neresnica. Z ďalších šeliem sa tu vyskytuje líška obyčajná, kuna lesná i kuna skalná, tchor obyčajný, tchor tmavý, a jazvec obyčajný, lesný. Z párnopokrytníkov sa v území

vyskytujú – jeleň obyčajný, srnec lesný, diviak lesný ako aj nepôvodné druhy – daniel škvrnitý, či muflón obyčajný. Otvorenú poľnohospodársku krajinu obľubuje zajac poľný. Územie patrí z hľadiska klasifikácie poľovných revírov do srnčej poľovnej oblasti Javorie – S VIII. V tokoch stredných polôh sa vyskytujú lipeň obyčajný, čerebľa obyčajná, jalec hlavatý, tiež nepôvodné druhy pstruh dúhový a sivoň americký. V bystrinách a horských tokoch žije pstruh obyčajný a hlaváč pásoplutvý. Vodnú nádrž v Babinéj obývajú viaceré druhy kaprovitých rýb (PHRSR 2007-2017, 2007, s.70-72).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV. Dažďová kanalizačná sieť je riešená sporadicky prostredníctvom rigolov popri ceste. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné Slovak Telecom 80 %, Orange 80 % a O2 cca. 60 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL, Wi-Fi, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	nie	nie
Káblková televízia	ano/nie	nie	nie
Verejný vodovod	pokrytie v %	90	100
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	nie	nie
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	0	0
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	áno	áno
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	90	95
	DSL	áno	áno
pripojenie na sieť internet	EDGE/UMTS/	áno	áno
	Wi-Fi	áno	áno
verejný internet	ano/nie	áno	áno
verejný prístupový bod	ano/nie	nie	nie
internetová kaviareň	ano/nie	nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	80 %	90 %
pokrytie signálom Slovak Telekom	%	80 %	90 %
pokrytie signálom O2	%	60 %	80 %
verejné studne	počet	nie	nie
pramene pitnej vody	počet/výdatnosť	0	0
vodojemy	počet/objem	1	1
skládka TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	áno	áno
kompostovisko	ano/nie	nie	áno
cintorín	počet	2	2
dom smútku	počet	1	1

Zdroj: OcÚ Babiná, 2014

Zásobovanie pitnou vodou

Zásobovanie obyvateľstva obce pitnou vodou je v súčasnosti vykonávané zo skupinového vodovodu (ďalej SKV) Dobrá Niva – Babiná.

Objekty a zástavba rodinnými domami nachádzajúce sa na území obce sú zásobované aj vodou z vlastných vodných zdrojov - studní. Rozvodnú sieť v obci tvoria vodovodné potrubia DN 150 resp. DN 100 mm. Sieť je čiastočne zokruhovaná. Rozvojové zámery uvažujú so zásobovaním pitnou vodou z existujúcich rozvodov pitnej vody DN 100. Spôsob zásobovania jednotlivých rozvojových zámerov pitnou vodou bude upresnený v podrobnejších stupňoch projektovej dokumentácie. V rozvojových zámeroch sa navrhuje rozvod vody z rúr PVC DN 100. Na vodovodnej sieti budú osadené požiarne hydranty, ktoré budú slúžiť aj ako odkalovace, alebo odvzdušnovace. Trasy vodovodných potrubí sú navrhnuté vo verejných komunikáciách a ich výstavba by mala prebiehať súčasne so stavbami a v predstihu pre výstavbou jednotlivých objektov.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V obci je vybudovaná splašková gravitačná kanalizácia. ČOV sa nachádza v južnej časti obce v lokalite Grnobíz. V roku 2014 ukončila obec zmenu technológie na čistiarni odpadových vôd (mechanicko-biologická), ktorá bola súčasne intenzifikovaná na 500 EO. V obci zostáva dobudovať kanalizačnú vetvu v ulici Za Uličkou pre odvedenie splaškových vôd z nových rodinných domov. Budovanie domových čistiární zatiaľ OU životné prostredie odmietlo (v obciach, kde je vybudovaná kanalizačná sieť nepovoľujú samostatné DČOV).

Elektrická rozvodná sieť

Sieť pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo a dodáva potrebný výkon bez väčších úbytkov napätia. Vzdušné vedenie 22 kV, prechádzajúce do obce od obce Dobrá Niva sa postupne dostáva do zastavaného územia obce. Východným okrajom obce prechádza 22 kV vedenie č. 302. Z VN vedenia je v smere do obce prevedených 5 VN prípojk, na ktoré sú napojené vonkajšie 22/0,4 kV transformačné stanice, zabezpečujúce cez sekundárne rozvody Nn 380/220 V odber elektrickej energie (ÚPD Babiná, 2012, s.18-19).

NN vzdušné vedenie je v dobrom stave. Vedenie je realizované na betónových a drevených podperných bodoch. Hlavné vetvy vzdušného vedenia sú vedené pozdĺž hlavnej cesty, v súbehu s telefónnym vedením a vedením obecného rozhlasu. Rozvádzače NN umiestnené na stožiarových trafostaniciach vyhovujú požiadavkám pre zásobovanie elektrickou energiou. Podzemné káblové rozvody sú v obci realizované v malej miere. Len niektoré prípojky k rodinným domom sú vedené káblovým vedením v zemi. Pri výstavbe stavebných objektov a inžinierskych sietí treba toto rešpektovať.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
 - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
 - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
 - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
 - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení

- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie plynom

Obec Babiná je zásobovaná plynom prostredníctvom VTL prípojky, ktorá je ukončená v distribučnej regulačnej stanici VTL/STL Q 400 m³h -1, severne od zastavaného územia. Takmer celá obec je v súčasnosti plynofikovaná. V obci sa nachádza miestna sieť STL plynovodov z LPE o tlakovej úrovni 0,4 MPa. Trasy sú vedené prevažne okrajom miestnych komunikácií (ÚPD Babiná, 2012, s.20).

Distribučný systém plošného zásobovania plynom pre obec Babiná je zrealizovaný ako jednotný stredotlaký rozvod plynu s prevádzkovým tlakom do 300 kPa. Miestny distribučný rozvod plynu so sieťou papršiekového charakteru má dobré prenosové vlastnosti. Po kvalitatívnej stránke možno plynovodnú sieť považovať pre potreby bytovej výstavby a vybavenosti v obci Babiná za dobudovanú. Konfigurácia plynovodov umožňuje napojiť na odber plynu v podstate všetky objekty v uvedenom území.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
 - 8 m pre technologické objekty
- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
 - 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
 - 50 m pri regulačných staniaciach, filtračných staniaciach, armatúrnych uzloch určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete pri plynovodoch
- s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie teplom

V riešenom území je vzhľadom na prevažný spôsob využívania územia (bývanie) logicky predurčený aj spôsob zásobovania teplom. Územie je z pohľadu zásobovania teplom riešené kombinovaným spôsobom. Hlavný spôsob zásobovania sú lokálne zdroje tepla na pevné palivo - prevažne na atmosferické spaľovanie drevnej hmoty a zemný plyn. Tretie najčastejšie využitie zdroja tepla je elektrické vykurovanie (priamoohrevné, akumulčné). Ďalšími zdrojmi energie sú v zanedbateľnej miere slnečné kolektory (najmä podpora prípravy TUV), propán (najmä technologické účely – varenie). V riešenom území sa okrem poľnohospodárskeho podniku nenachádzajú priemyselné objekty. Väčšina objektov má inštalovaný kombinovaný spôsob vykurovania, najčastejšie v kombinácii zdroja tepla kotol na drevo / plynové vykurovanie. Uvedené kombinácie sú riešené pre vykurovanie aj pre ohrev TUV.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na kovových stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Pôvodné rozvody sa ponechajú a pre nové zastavané časti sa vybuduje nové vedenie miestneho rozhlasu. Vedenie sa uloží v zemi a pre umiestnenie reproduktorov sa využijú osvetľovacie stožiare, alternatíva je bezdrôtový rozhlas.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekryvačom DVB. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej digitálnej úrovni. Kvalitný príjem signálu je možný zriadením kábelovej televízie s prijímacím zariadením, ktorú nemá obec vybudovanú.

Telekomunikácie

Babiná spadá do primárnej oblasti PO Zvolen a sekundárnej oblasti SO Banská Bystrica – patrí do tranzitného telefónneho obvodu TTO Banská Bystrica. Primárna oblasť je nižšou územnou jednotkou.

Mobilní operátori telekomunikačných systémov Slovak, Telekom, Orange a O2 Telefonica Slovensko má stav pokrytia v danej oblasti jedine pre služby siete GSM/GPRS ešte prostredníctvom technológie prvej generácie (1G) s využívaním systémov AMPS, TACS a čiastočne druhej generácie (2G a 3G) v centrálnej časti obce. Rýchly internet, systém EDGE/Super Speed (2,5G), resp. nadstavba (3G) HSDPA/UMTS ktorá umožňuje maximálne prenosové rýchlosti pre sťahovanie dát z internetu do hodnoty 3,6 Mb/s. Pripojenie cez optickú linku priamo ku účastníkom telekomunikačných služieb u všetkých mobilných operátorov je pre riešené územie v súčasnom období nedostupná. Dátové služby sú poskytované prostredníctvom Verejnej dátovej siete (VDS) Slovak Telekom. Najbližší prípojný terminál dátových služieb je vo Zvolene. Nové trasy miestnych telekomunikačných káblov pre rozvojové lokality je potrebné viesť po oboch stranách obslužných komunikácií v koridoroch pre inžinierske siete v zmysle platných STN. Body napojenia pre telefónne prípojky novej bytovej výstavby a občianskej vybavenosti budú určené v podmienkach pri začatí územného konania pre konkrétnu lokalitu. Telefónna ústredňa má kapacitu na rozšírenie počtu účastníkov v novej IBV, v novej občianskej vybavenosti a v novej výrobe.

Pošta – V obci sa nenachádza prevádzka Slovenskej pošty. Do obce denne dochádza pojazdná pošta a doručovateľka, v sobotu predplatené noviny roznáša dohodár – študent.

Ochranné pásma

1. ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M., 2008).

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete nn. Ovládanie VO je centrálne prostredníctvom impulzných káblov z RVO pri transformátorových staniách. Pre navrhovanú výstavbu je potrebné budovať verejné osvetlenie LED svietidlami, ktoré budú upevnené na bezpäťových osvetľovacích stožiaroch. Rozvod medzi svietidlami bude káblom CYKY 4B x 10 mm², uloženým v zemi. Ovládanie navrhovaného osvetlenia napojiť pomocou impulzného kábla na centrálny impulz VO obce Babiná.

Verejné osvetlenie - v júni 2012 vykonaná čiastočná rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci, v pôvodných svietidlách boli trubícové žiarivky vymenené za LED žiarivky, čím obec výrazne znížila náklady na osvetlenie ulíc a priestranstiev v obci.

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Na toku Babinský potok a Suchý potok v rámci k. ú. Babiná nie sú vybudované regulačné objekty. Na Babinskom potoku sa nachádza vodná nádrž. Pôvodne slúžila ako technická nádrž pre poľnohospodárske účely. V intraviláne obce Babiná je pre navrhované zámery, potrebné hľadať riešenia na ochranu územia pred veľkými vodami. Pre zabezpečenie tejto požiadavky je nevyhnutné dodržať nasledovné zásady: pôdny kryt chrániť pred vodnou eróziou uplatnením protieróznych pôdoochranných a lesotechnických opatrení, zabezpečiť realizáciu povrchových protieróznych priekop zachytávajúcich príválové vody, zabezpečiť koryto vodného toku proti zosunom pôdy, zvýšiť úroveň starostlivosti o odvádzanie dažďových vôd z územia obce, neupravené úseky vodných tokov riešiť s cieľom ochrany intravilánu pred veľkými vodami na Q100 a orné pôdy pre Q20, pretože náhodilé zaplavenie je ekologicko-produkčne žiaduce, pri výstavbe je potrebné zachovať ochranné pásma pozdĺž tokov 5 m od brehovej čiary, zriaďovanie ochranných pásiem je právne zabezpečené zákonom o vodách c. 364/2004 Z.z. a vyhláškou MŽP SR c. 398/2002 Z.z.. Pri jednotlivých úpravách tokov sa navrhuje v rámci riešenia zachovať prírodný charakter koryta a brehových porastov so snahou zabezpečenia funkčnosti a skvalitnenia životného prostredia. Na toku Babinský potok je potrebné zabezpečiť pravidelné odstraňovanie nánosov, opravy poškodených brehov a ošetrovanie brehových porastov.

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdušnej päty, respektíve brehovej čiary miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia

nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislú vzrastlú zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarováť. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súběhy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcou toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súběhy vedení s vodnými tokmi“. (ÚPD M., 2008).

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Požiarina ochrana

V obci sa nachádza požiarne zbrojnica v správe obce Babiná. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody. Priestorová štruktúra a dimenzie komunikácií zabezpečujú dobrú dostupnosť pre zásahové vozidlá požiarnej ochrany. Zásobovanie nových rozvojových plôch požiarou vodou sa navrhuje riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete. Príjazd pre požiarne vozidlá, v rozvojovom zámere bude zabezpečený po spevnených komunikáciách šírky minimálne 3,5 m (čím sa dosiahne požadovaná minimálna šírka 3 m v zmysle § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.). Obec v súčasnosti nemá vybudované požiarne hydranty. Na hlavné vodovodné potrubia môžu byť v budúcnosti napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarňmi hydrantmi. Sídlo požiarnej stanice jednotky ZPO pre obec Babiná je situované v okresnom meste Zvolen. V prípade väčšieho požiaru je najbližšia zásahová jednotka s dojazdom do 15-20 minút.

Odvádzanie dažďových vôd

V obci nie je vybudovaná samostatná dažďová kanalizácia. Obec Babiná má vybudované provizórne ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd a to otvorené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií na ul. Horná, Za Uličkou, Dolná, Plánková a Rybníčná. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia obce, i v samotnej obci sú zachytávané systémom týchto odvodňovacích rigolov a následne odvádzané do recipientu potoka Babiná.

Cintoríny

Pochovávanie na území obce Babiná sa realizuje len na cintoríne. V obci Babiná sa územie akceptuje ako jeden pochovávacie obvod. Nachádzajú sa tu 2 cintoríny – katolícky a evanjelický. Starý cintorín sa nachádza z južnej strany kostola Sv. Matúša. Nový cintorín sa nachádza v severnej časti obce. Má rozmery cca. 60 x 80 m. Približne 1000 m² predstavuje v súčasnosti voľná kapacita cintorína.

Do priestorov cintorínov sa navrhuje umiestnenie kontajnerov menšieho typu, s ktorým by neboli problémy pri odvoze (využitie traktora). V cintorínoch sa odporúča realizovať výsadba estetickej parkovej zelene a rekonštrukciu a dostavba chodníkov. Obec neplánuje rozšírenie plochy cintorína.

Netradičné druhy energie

Zdroje a zariadenia na výrobu netradičných druhov energie tepla väčšieho rozsahu sa v obci nachádzajú za cestou I triedy v južnej časti katastra, kde je vybudovaná solárna elektráreň. Odporúča sa aj zmena (v jednotlivých prípadoch) palivovej základne prechodom na biomasu. V prípade nedostatočného využitia orných pôd pre poľnohospodárske účely, je možné tieto plochy preorientovať na pestovanie plodín pre energetické účely a ich využitie pri zásobovaní teplom. Zároveň je možné pre energetické účely využívať aj odpady z lesných plôch a bioodpady z obce.

2.4. DOPRAVA

Modernizáciou a rozvojom dopravnej infraštruktúry v obci a jej okolí dochádza k vytváraniu vhodných podmienok na kvalitný život jej obyvateľov. Rovnako vzrastajú možnosti na príliv investícií, ktoré si nevyhnutne vyžadujú kvalitnú cestnú sieť. Z hľadiska environmentálneho dochádza prvotne k negatívnym účinkom (napr. záber pôdy), druhotne však, po jej uvedení do prevádzky, prispieva k

znižovaniu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie. Kvalitnejšie technické parametre ciest prispievajú k plynulosti dopravy, tie isté úseky sú prekonávané za kratší čas, čím sa skracuje jazdná doba.

Cestný a železničný dopravný systém sprostredkúva dopravné vzťahy, ktoré svojou úrovňou a dopravným významom presahujú sídelnú úroveň. Priemet týchto dopravných vzťahov do územia možno hodnotiť z pohľadu väzieb širšieho územia k sídlu.

V hodnotenom území navrhovanej činnosti a jeho širšom okolí sa nachádzajú tieto cestné siete:

Primárna cestná sieť

- I/66 – Šahy – Krupina - Zvolen, je nosným prvkom cestnej siete v hodnotenom území a je zaradená medzi hlavné európskej cestné ťahy (E 77),
- I/51 Hontianske Nemce – Levice,
- I/75 Veľký Krtíš – Horné Semerovce – Demandice,

Cestná sieť druhej triedy:

- Abovce, II/526 Devičie - Bzovík – Senohrad, II/527 Sása – Pliešovce – Veľký Krtíš (II/525 Babiná - Hontianske Nemce – v roku 2009 zrušená).

Cesty I. a II. triedy dopĺňajú cesty III. triedy, poľné a lesné cesty a miestne komunikácie. Celkovo je v okrese Krupina 220,63 km ciest I. až III. triedy, v okrese Zvolen 208,61 km a v okrese Levice 673,92 km ciest I. až III. triedy.

Miestne komunikácie

Miestne komunikácie majú prevažne živičný kryt. Miestne komunikácie sú zastúpené hlavne Plánkovou ulicou s dĺžkou cca. 500m, ul. Za uličkou cca. 360m, Rybníčná ulica cca. 396 m. Tieto dopĺňa sieť prístupových komunikácií. Smerové vedenie a šírkové usporiadanie týchto komunikácií nie vždy zodpovedá STN 736110, čo je do istej miery ovplyvnené aj existujúcou zástavbou. Odvodnenie týchto ciest je riešené do priláhlej zelene alebo priekop. Základný komunikačný systém miestnych komunikácií obce Babiná dopĺňajú komunikácie nižších funkčných tried. Tieto vytvárajú v sídle sieť priečných a pozdĺžnych prepojení. Dopravnourbanistický význam prvkov zonálnej komunikačnej štruktúry nepresahuje úroveň upokojených komunikácií funkčnej triedy D1. Charakterizujúcou vlastnosťou týchto komunikácií je realizácia dopravných vzťahov pešej a automobilovej dopravy na spoločnom dopravnom priestore. Šírkové parametre spevnených komunikácií sú hodnotené šírkou ich koruny. V bežnom profile tieto nepresahujú šírku 4 - 5,5 m. Dopravný význam týchto komunikácií spočíva v prístupovej funkcii a pohybe výlučne zdrojovej a cieľovej dopravy. Postupnou urbanizáciou územia pozdĺž historicky založených ulíc sa vytvorila bloková zástavba umožňujúca len obmedzenú obsluhu nezastavaných priestorov. Potenciálne rozvojové smery sú orientované do nezastavaných prieluk a jestvujúcich dopravných prepojení.

Hromadná doprava

Hromadná preprava osôb je v súčasnosti, v Babinej zabezpečovaná Slovenskou autobusovou dopravou Zvolen, a.s..

Železničná doprava

Obec Babiná nie je napojená na sieť železničných tratí SR. V železničnej doprave je región dostupný prostredníctvom železničnej stanice Zvolen. Ide o trať II. kategórie v hierarchii železničnej siete Slovenska (ŽSR). Tento ťah tiež spája Bratislavu s Košicami kratšou trasou (cez Zvolen), ale obdobne (ako aj v prípade cestného ťahu rezort dopravy preferuje predovšetkým modernizáciu Považského a severného hlavného ťahu (cez Žilinu). Trať z Bratislavy cez Nové Zámky do Žiaru nad Hronom a Zvolena je elektrifikovaná – v pokračovaní do Košíc (cez Filákovu) s dieselovou prevádzkou. Trať nespĺňa požiadavky na jej zaradenie do medzinárodnej železničnej siete.

Cez južné časti hodnoteného územia v k.ú. Šahy, k.ú. Hrkovce a v okolí obcí Domaníky, Devičie a mesta Krupina prechádza cez hodnotené územie existujúca jednokolejová neelektrifikovaná železničná trať č. 119 Šahy – Krupina – Zvolen (Čermák J., 2009, s.30).

Letecká doprava

Najbližšie letisko Sliač (cca 15km od ťažiska mikroregiónu) má štatút aj parametre letiska pre medzinárodnú dopravu. V súčasnosti je letisko využívané pravidelnými aj charterovými letmi do zahraničia (ČR, Bulharsko). V hodnotenom území navrhovanej činnosti sa v súčasnosti nenachádzajú letiská miestneho, ani regionálneho významu. V blízkosti hodnoteného územia v k.ú. Dobrá Niva sa nachádza letisko miestneho významu využívané na poľnohospodárske účely (Čermák J., 2009, s.31).

Doprava pešia a cyklistická

Pešia doprava vyplýva z celkového riešenia prostredia. Pozdĺž obslužných komunikácií v jestvujúcej zástavbe nie sú vybudované chodníky. Pri komunikáciách navrhovaných do ukludnených obytných ulíc nie je nutné realizovanie samostatných peších trás, nakoľko sa charakter týchto trás vyznačuje zmiešanou pešou i motorovou dopravou so zabezpečením prednosti pre peších, čo bude zdôraznené dopravným značením. V obci je vybudovaný chodník na Dolnej ulici – popred detské ihrisko po obecnej knižnici. Poslednou ulicou s čiastočne vybudovaným chodníkom je Rybníčná ulica v smere k nájomným bytom. Dĺžka chodníka predstavuje cca. 150 m. V uliciach Plánková a Za uličkou nie je potrebné budovať chodníky.

Podiel bicyklovej dopravy z pohľadu celkovej dopravnej práce a z pohľadu nemotorovej dopravy nie je v obci Babiná rozhodujúci a nedosahuje podiel sídiel so zavedeným systémom bicyklovej dopravy (cca. 10 – 20% - ný podiel na celkovej dopravnej práci), ale aj napriek tomu patrí medzi významné spôsoby dopravnej obsluhy. Konfigurácia terénu, rozmiestnenie urbanistických prvkov (bývanie, vybavenosť) v obci dáva predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy, ako jedného zo základných vnútrošidelných dopravných systémov. Dopravnourbanistické i technické podmienky v sídle sa dajú hodnotiť priaznivo a dávajú veľké predpoklady na rozvoj tohto ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy.

V šírkovom usporiadaní obojsmernej vozovky (šírky 7,0m medzi zvýšenými obrubníkmi chodníkov, príp. medzi chodníkom a krajinou a krajinou pri nesymetrickom usporiadaní s jednostranným chodníkom) je potrebné zriadiť tzv. „chránené cyklistické pruhy“ a to vyznačením prerušovanou čiarou po oboch stranách vozovky v šírke 1,25m. Cyklistické pruhy na prieťahu cesty obcou ÚPN navrhuje ako jednopruhovú, jednosmernú s asfaltovým povrchom (na priebežnej vozovke) s odvodňovacím prúžkom pozdĺž zvýšených obrubníkov. Cyklistické pruhy nie sú vyhradené prednostne pre cyklistov, môže ich využívať aj motorová doprava (preto majú povrch rovnaký ako jazdné pruhy) a len obmedzene (opticky) chránia cyklistov usmernených na okraj vozovky (prerušovaným prúžkom). Šírka vozovky medzi prerušovanými vodiacími (ochrannými) čiarami pre cyklistov 4,5m umožňuje obojsmernú prevádzku motorovej vozidlovej dopravy pretože pri stretávaní vozidiel možno použiť vyznačený cyklistický pruh, opticky však zužuje vozovku a napomáha k opatrnejšej jazde. V podmienkach obce je spomalenie jazdy motorových vozidiel žiadateľný trend z hľadiska pozitívneho vplyvu na obytné životné prostredie obyvateľov. Vzhľadom na celkovo nízky objem dopravy, vrátane tranzitnej, v obci možno predpokladať, že takto sa obojsmerná doprava na zbernej komunikácii bude sústreďovať prevažne do stredu vozovky, čo prispeje k bezpečnosti cyklistov aj chodcov na súbežných vyznačených pruhoch a chodníkoch, stredná deliaca čiara v osi vozovky sa v takomto prípade nevyznačuje- umožňuje sa tak vozidlám jazda stredom vozovky v šírke 4,5 m.

Parkovanie

Statická doprava v sebe zahŕňa nielen umiestnenie vozidla mimo jazdné pruhy komunikácie po dobu návštevy, nákupu (krátkodobé parkovanie, do 2 hod.), či zamestnania (parkovanie dlhodobé, nad 2 hod., v obci zastúpené pomenej vzhľadom na skutočnosť, že hlavný pracovný trh sa nachádza mimo územia obce), ale aj v čase kedy sa vozidlo nepoužíva (odstavenie vozidla). Parkovanie v obci je v súčasnosti organizované v dvoch formách, jednou je parkovanie mimo jazdných pruhov, ale na vozovke, druhou je parkovanie na vyhradených parkovacích plochách (obecný úrad, obchodné jednotky). Odstavenie vozidiel sa zabezpečuje, v prípade individuálnej bytovej zástavby na vlastnom pozemku, buď v jednotlivých stojaciach, alebo vstavaných garážach, alebo mimo vlastného pozemku.

Súčasná kapacita parkovísk v centrálnej časti Babinej:

Parkovisko OcÚ	cca. 10
parkovisko Obchodné jednotky	cca. 4
pozdĺž parku	cca. 10
cintorín (evanj.)	cca. 25
bytové domy na Grnobíze	cca. 18

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Katastrálne územie obce Babiná tvorí z hľadiska prírodných hodnôt a ekologickej stability krajiny tri zhruba homogénne pásma. Prvým je kompaktné pásmo lesov v západnej a východnej časti územia, na ktoré nadväzuje pásmo ornej pôdy a obytnej zóny obce, inak obklopuje obec poľnohospodárska krajina.

V rámci poľnohospodárskej krajiny sú žiadúce niektoré zásahy, znižujúce eróziu a zvyšujúce ekologickú stabilitu krajiny. V rámci revitalizačných opatrení je potrebné dôsledne asanovať všetky nelegálne skládky odpadu ich likvidáciou a odvozom na skládku TKO. Pri praktizovanom zasypaní smetiska dochádza naďalej k negatívnym vplyvom skládok (premývanie zrážkovou vodou, znečisťovanie povrchových a podzemných vôd). V rámci poľnohospodárskej krajiny navrhujeme na niektorých miestach realizovať protierózne opatrenia buď výsadbou zelených pásov alebo ponechaním zasakovacích trávnych pásov bez rozorávania. Výsadby by mali byť realizované z miestnych druhov drevín, prevažne listnatých, s prípadným malým podielom ihličnanov. Takéto výsadby je vhodné aplikovať aj okolo trvalých poľných ciest. Výsadby v krajine a na okraji intravilánu obce majú dvojaký charakter - ide o pravidelné líniové výsadby prevažne okolo komunikácií (poľné cesty, hospodárske areály), ako aj o nepravidelnejšie, medzernaté, líniové až hlúčikovité výsadby prirodzene rastúcich krov a nízkych stromov. Kvôli posilneniu ekostabilizačnej funkcie v poľnohospodárskej krajine sú navrhnuté líniové výsadby zelene na trasách terajších či niekdajších poľných ciest a hraniciach väčších blokov niekdajších parciel, čo bude evokovať historickú krajinnú štruktúru, zlepši mimoprodukčné funkcie poľnohospodárskej krajiny, podporí biodiverzitu v oblasti, zlepši obraz krajiny a v neposlednom rade zabezpečí minimalizáciu negatívnych vplyvov erózie na poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ktorá je v katastri obce pomerne výrazná. Výsadby sú finančne a technicky nenáročné, na vymedzených liniách stačí zabezpečiť zamedzenie intenzívneho hospodárenia a prípadne zabezpečiť výsadbu riedkej kostry základných drevín, ktoré môžu byť aj hospodársky zaujímavé (napr. ovocné stromy), na zvyšných častiach línii je predpoklad skorého uchytenia mnohých pionierskych drevín a vyselektovania hodnotných kriačinových spoločenstiev, čo samozrejme nevylučuje aj priamu úmyselnú výsadbu plnohodnotných pásov miestnych druhov stromov a krov. Drevinová skladba musí zohľadňovať prirodzené spoločenstvá a fragmenty zachovalých kriačín v blízkom okolí (<http://www.sopsr.sk/natura/index.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0225>, 14.9.2014).

Obec v hierarchii predstavuje najnižší, ale základný prvok ochrany prírody. Potreba naplňovať enviromentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení n. predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Štruktúra krajiny

Hodnotené územie a jeho blízke okolie sa skladá z 21 prvkov, ktoré sú zoskupené podľa prevládajúcich aktivít do 6 skupín. Ide o nasledujúce prvky:

1. Dopravné a priemyselné plochy a vedenia

cesty I., II., III. triedy, miestne komunikácie, železničná trať, priemyselné areály a objekty služieb, nadzemné a podzemné vedenia, energovody a produktovody.

2. Urbanizované plochy

kompaktná sídelná zástavba, vidiecke kompaktné a rozptýlené osídlenie,

3. Poľnohospodárske kultúry a orná pôda

veľkoplošné / maloplošné oráčiny, trvalé trávnaté porasty (lúky a pasienky), záhrady, sady a vinice.

4. Vegetačné štruktúrne prvky

nelesná stromová a krovinná vegetácia, líniová brehová vegetácia a sprievodná vegetácia ciest, trávne a ruderalne spoločenstvá, remízky, lesné porasty.

5. Vodné prvky

stále vodné toky s prirodzeným korytom, stále vodné toky s upraveným korytom, vodné nádrže a rybníky.

6. Ložiská nerastných surovín

ložisko Hanišberg, (Čermák J, 2009, s.27)

Ochrana prírody a krajiny

Na území katastra obce Babiná sa nachádza niekoľko chránených území s ich ochrannými pásmami. Podmienky ochrany týchto území sú rešpektované pre akúkoľvek činnosť v území sú definované v príslušných právnych predpisoch, ktoré sú tu taktiež uvedené.

Biocentrá

Do hodnoteného územia zasahujú biocentrá regionálneho významu.

Mäsiarsky Bok – lokalita so zachovalými lesnými porastmi na strmých svahoch so sutinami a andezitovými bralami, severne od Krupiny nad ľavým brehom potoka Krupinica v oblasti Kňazova hora. Vo vegetácii prevládajú prvky dubového, dubovo – bukového a bukového – dubového vegetačného stupňa, napr. *Carex sylvatica*, *Luzula nemorosa*, *Galium odoratum* a iné, vid'. NPR Mäsiarsky bok. Zasahuje v malom rozsahu pri železničnej stanici.

Biokoridory

Podľa dokumentov ÚSES sú významné migračné koridory v hodnotenom území sformované pozdĺž vodných tokov s brehovou vegetáciou, ďalej sú to biokoridory s nadregionálnym dosahom vedúce východným predhorím masívu Štiavnických vrchov. Najvýznamnejším je terestrický nadregionálny biokoridor: I. Východné predhorie Štiavnických vrchov. Ide o širokopásmový biokoridor (šírka 2,5 - 5 km), ktorý je významný z hľadiska šírenia panónskych a mediteránnych zoo a fytocenóz s ich severným hraničným výskytom v biocentre Ďurianová – Háj – Holý vrch. Hodnoteným územím prechádzajú aj biokoridory regionálneho významu - RBk. Krupinica, RBk. Neresnica, a lokálneho významu (miestne potoky – Babinský, Suchý).

Charakteristika biotopov a ich významnosť

Ls1.3 Jaseňovo – jelšové podhorské lužné lesy - (biotop európskeho významu, prioritný biotop) Ide o spoločenstvo jelšových lužných lesov takmer celoročne v zamokrenej pôde v predhorí na brehoch riek a potokov a na prameniskách. V hodnotenom území a jeho okolí má rozšírenie prevažne v jeho severných častiach v alúviách miestnych podhorských potokov (v povodí Neresnice, Krupinice, atď.). Typickými zástupcami sú: jelša sivá (*Alnus incana*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), vrba krehká (*Salix fragilis*), baza čierna (*Sambucus nigra*), čerešňa vtáčia (*Padus avium*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). V podraze sú zastúpené pichliač zelinový (*Cirsium oleraceum*), prhl'ava dvojdomá (*Urtica dioica*) a ďalšie druhy. Zo živočíchov sú zastúpené, napr.: z bezstavovcov podenky, vážky, potočníky, z obojživelníkov - kunka obyčajná (*Bombina bombina*), skokan zelený (*Rana esculenta*), z plazov - užovka obyčajná (*Natrix natrix*), z vtákov - kúdeľníčka lužná (*Remiz pendulinus*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), sýkorka obyčajná (*Parus major*), z cicavcov - piskor obyčajný (*Sorex araneus*), ryšavka obyčajná (*Apodemus sylvaticus*), hryzec vodný (*Arvicola terrestris*).

Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (biotop európskeho významu, prioritný biotop) Biotop tvoria najsuššie dubové lesy vyskytujúce sa na výslnných stanovištiach, najčastejšie na vápencoch a sopečných horninách. V súčasnosti sú sporadicky atakované vnášaním nepôvodných expanzívnych druhov drevín (napr. agát biely) a krovin (hlohy, zob vtáčí a pod.). Typickými zástupcami sú: *Cornus mas*, *Quercus petraea*, *Q. pubescens*, *Brachypodium pinnatum*, *Carex humilis*, *Viburnum lantana*. V hodnotenom území sa vyskytujú ostrovkovito na Krupinskej planine.

Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské (biotop národného významu) - v hodnotenom území sa uvedený biotop nachádza prevažne v kotlinových pahorkatinných oblastiach s úvalinovými dolinami na exponovanejších a kamenistých svahoch, údoliach potokov (napr. južne od obce - Hanišberg). Dominuje hrab obyčajný (*Carpinus betulus*) a dub zimný (*Quercus petraea*), ďalej sú zastúpené lipa malolistá (*Tilia cordata*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), krovinné poschodie reprezentuje javor poľný (*Acer campestre*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), svib krvavý (*Swida sanguinea*), bylinné poschodie ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), ostrica prstnatá (*Carex digitata*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*) atď.

Ls2.2 Dubovo – hrabové lesy panónske (biotop európskeho významu, prioritný biotop) - v hodnotenom území a jeho okolí spolu s biotopmi Ls 2.1, Ls5.1 majú najpočetnejšie zastúpenie. Lesné porasty (zväz *Aceri tatarici-Quercion*) sú v súčasnosti antropogénne ovplyvňované hlavne okolitými poľnohospodárskymi aktivitami spôsobujúcimi prenikanie cudzích, inváznych druhov do dubovo – hrabového spoločenstva. Trasa navrhovanej činnosti prechádza cez ostrovkovité lesné porasty v lokalitách, napr. pri Suchom potoku.

Vo4 Nižinné až horské vodné toky (biotop európskeho významu) - patria k azonálnym rastlinným spoločenstvám. Porasty sú podmäčkané a často zaplavované prúdiacou vodou. Pôdy sú oglejené a silno humózne. Výskyt v okolí meandrov podhorských potokov, Neresnica, Krupinský potok, Štiavnica a ich prítokoch najmä v severnejších častiach hodnoteného územia v okolí Dobrej Nivy, Breziny. Z druhového zloženia prevláda jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jelša sivá (*Alnus incana*) vrba krehká (*Salix fragilis*), vrba biela (*Salix alba*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), z bylín ostrica previsnutá (*Carex pendula*), kozonoha hostscova (*Aegopodium podagraria*). Z bezstavovcov sú známe podenky, vážky, potočníky, z obojživelníkov - kunka obyčajná (*Bombina bombina*), z plazov - užovka obyčajná (*Natrix natrix*), z vtákov - kačica divá (*Anas platyrhynchos*), sýkorka obyčajná (*Parus major*), z cicavcov - piskor obyčajný (*Sorex araneus*).

Lk1 Nižinné a podhorské kosné lúky (biotop európskeho významu) - v hodnotenom území navrhovanej činnosti ide o pomerne častý typ biotopu vyskytujúceho sa na svahoch, násypoch, na zatrávnených úhoroch východných výbežkov Štiavnických vrchov, Krupinskej planiny, kde sa striedajú s maloplošnými oráčinami, stromovými a kríkovými porastmi náletového charakteru. V druhovom floristickom zložení prevládajú: *Dactylis glomerata*, *Festuca pratensis*, *Poa pratensis*, *Trifolium pratensis* a mnoho ďalších druhov. Zo živočíchov prevládajú stepné druhy, predovšetkým hmyzu z radov: Coleoptera, Heteroptera, Diptera, z čeladi: Pelobatidae, Buffonidae, Anguillidae, Lacertidae, Colubridae, Alaudidae, Rallidae a pod.

X5 Úhory a extenzívne obhospodarované polia - sú to polia, záhrady na hlinitých ťažkých pôdach, kde sa tradične obrábajú, bez použitia herbicídov umožňujú rozvoj burinovej vegetácie. Porasty patria do zväzov: *Caucalidion lappulae* (R. Túxen 1950) von Rochow 1951, *Sherardion Kropáč et Hejný in Kropáč 1978* atď. Sú časté v miestach pahorkatín (Dobrá Niva, **Babiná**, Krupina, Hontianske Nemce). Na okrajoch polí sú lemové spoločenstvá, tvorené burinnou vegetáciou v obilninách, príp. pobrežnou burinnou vegetáciou pri tokoch (Čermák, J, 2009, s.20-25).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Základným pre obec je územný plán sídelného útvaru (ÚPN SÚ), ktorého záväzná časť sa po schválení mestským zastupiteľstvom stáva všeobecne záväzným nariadením obce. Obstarávateľom ÚPN obce (alebo zóny) je obecná samospráva.

Územný plán obce Babiná bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva v Babinej uznesením číslo 4/2000, zo dňa 3. júna 2000. Všeobecne záväzné nariadenie obce Babiná, ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN obce Babiná, schválilo Obecné zastupiteľstvo v Babinej na svojom zasadnutí dňa 3. júna 2000 uznesením č. 4-1/2000, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 19.6.2000. Územný plán v zásadných koncepcných otázkach vyhovuje potrebám obce. Územný plán obce Babiná bol preskúmaný podľa § 30 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov uznesením OZ v Babinej č. 4-1/2006 zo dňa 7.2.2006. V roku 2007 pristúpila obec Babiná ako obstarávateľ územnoplánovacej dokumentácie v zmysle § 12, 16 a 31 zákona č. 50/1976 Zb. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii v znení neskorších predpisov k spracovaniu Zmeny a doplnku č.1 k Územnému plánu obce Babiná. Táto dokumentácia bola schválená dňa 5.10.2007 č. uznesenia 112-8/2000 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením obce Babiná č. 3/2007 zo dňa 5.10. 2007, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 5.10.2007. V roku 2008 pristúpila obec Babiná ako obstarávateľ územnoplánovacej dokumentácie v zmysle § 12, 16 a 31 zákona č. 50/1976 Zb. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii v znení neskorších predpisov k spracovaniu Zmeny a doplnku č.2 k Územnému plánu obce Babiná. Táto dokumentácia bola schválená dňa 16.12.2008 č. uznesenia 87-8/08 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením obce Babiná č. 3/2000 zo dňa 16.12.2008, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 1.1.2009 V roku 2009 pristúpila obec Babiná ako obstarávateľ územnoplánovacej dokumentácie v zmysle § 12, 16 a 31 zákona č. 50/1976 Zb. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii v znení neskorších predpisov k spracovaniu Zmeny a doplnku č.3 k Územnému plánu obce Babiná. Táto dokumentácia bola schválená dňa 4.2.2010 č. uznesenia č. 6-1/2010 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením obce Babiná č. 3/2000 zo dňa 4.2.2010, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 19.2.2010. V roku 2012 pristúpila obec Babiná ako obstarávateľ územnoplánovacej dokumentácie v zmysle § 12 a 16 zákona č. 50/1976 Zb. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii v znení neskorších predpisov k spracovaniu ZaD č. 4. ZaD č. 4 sú vypracované v zmysle § 30 ods. (1) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, prerokované a schválené budú podľa § 31 uvedeného zákona - schválený OZ Babiná : uznesenie č. 39-3/2013 z 24. 6. 2013 (ÚPD Babiná, 2012, s.3-4).

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov (platný v roku 2009, od 1.6.2010 účinný zákon č. 137/2010 Z.z o ovzduší). Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so

súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Zvolen, ale aj v meste Žiar nad Hronom.

Okres Zvolen ako aj okresné mesto patria medzi územia s výrazne vyšším množstvom vyprodukovaných emisií na Slovensku. Trend v znečisťovaní ovzdušia sa ubera pozitívnym smerom v prípade každej zložky. K najvyššiemu poklesu došlo v prípade produkcie oxidov síry, kde do roku 2013 klesla produkcia na 1,30 tony. Oproti Slovenskému priemeru je skoro vo všetkých ukazovateľoch hodnota neporovnateľne vyššia. K prekročeniu došlo len v prípade oxidov síry a dusíka.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste I. triedy č.66, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Zvolen a Žiar nad Hronom.

K najviac zaťažujúcim prevádzkam v okolí obce patria: Zvolenská teplárenská a.s., BUČINA DDD, spol. s r.o., PPS GROUP a.s., Detva, KSR- Kameňolomy SR, s.r.o., EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o., Poľňonákup HONT a.s..

K znečisteniu ovzdušia v Pliešovskej kotline negatívne prispieva aj automobilová doprava, ktorej intenzita neustále narastá. Je to dané vysokou frekvenciou dopravy na trase Šahy - Zvolen. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

Produkcia v t na km2 podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tuhé emisie	0,51	0,55	0,69	0,55	0,50	0,46	0,46	0,46	0,49	0,54	0,47
Oxid siričitý	4,67	2,92	2,86	3,27	1,66	1,33	1,52	1,47	1,36	1,34	1,30
Oxid dusíka	0,90	1,04	1,16	0,96	0,87	0,85	0,77	0,80	0,84	1,00	0,82
Oxid uhoľnatý	0,87	0,82	0,93	0,85	0,75	0,75	0,72	0,65	0,71	0,78	0,67
<i>Tuhé emisie SR</i>	<i>0,85</i>	<i>0,85</i>	<i>1,02</i>	<i>0,88</i>	<i>0,71</i>	<i>0,70</i>	<i>0,69</i>	<i>0,67</i>	<i>0,71</i>	<i>0,72</i>	<i>0,63</i>
<i>Oxid siričitý SR</i>	<i>2,15</i>	<i>1,96</i>	<i>1,81</i>	<i>1,78</i>	<i>1,43</i>	<i>1,41</i>	<i>1,30</i>	<i>1,41</i>	<i>1,39</i>	<i>1,19</i>	<i>1,05</i>
<i>Oxid dusíka SR</i>	<i>1,19</i>	<i>1,16</i>	<i>1,14</i>	<i>1,06</i>	<i>0,96</i>	<i>0,94</i>	<i>0,87</i>	<i>0,88</i>	<i>0,88</i>	<i>0,81</i>	<i>0,75</i>
<i>Oxid uhoľnatý SR</i>	<i>3,76</i>	<i>3,87</i>	<i>3,70</i>	<i>3,94</i>	<i>3,74</i>	<i>3,64</i>	<i>3,00</i>	<i>3,38</i>	<i>3,65</i>	<i>3,56</i>	<i>3,36</i>

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (CO₂), ktorý naruša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčekov je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Ako už ale bolo spomenuté, oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Zvolen jeden z najviac znečistených regiónov. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k nárastu dochádza v prípade produkcie oxidu siričitého, ktoré sú pravdepodobne produkované ako externé vplyvy priemyselnej výroby, dopravy a zásobovania teplom v zimnom období (prechod na pevné palivá v dôsledku vysokých cien elektrickej energie a plynu).

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tuhé emisie	389,6	416,0	527,0	420,0	381,5	348,0	351,7	351,9	368,4	407,5	406,2
Oxid siričitý	3545,7	2218,0	2169,0	2484,5	1258,9	1007,0	1156,1	1119,0	1035,5	1018,2	1037,7
Oxid dusíka	679,5	789,0	880,0	734,2	656,5	647,0	586,5	603,8	639,7	756,7	728,5
Oxid uhoľnatý	658,2	622,0	702,0	645,3	569,5	570,0	549,8	494,8	539,4	594,8	561,5

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vplyvom nepriaznivej klimateografickej polohy (teplotné inverzie v málo vetranej kotline) sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie

polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra. Oproti minulosti sa zmenila situácia v hlavných znečisťovateľov ovzdušia, keď tepelné zdroje prešli z uhlia na zemný plyn. K zlepšeniu stavu znečisťovania prispela aj plynofikácia obce. Naopak je zvýšená hybnosť automobilov.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z.z. , ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území v okolí ciest I. a II. miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk sú povolené pre deň $L_{Aeq,p} = 60$ dB, večer = 60 dB a v noci $L_{Aeq,p} = 50$ dB. Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste I/66 triedy, ktorá prechádza východným okrajom obce Babiná. Hluk z automobilovej dopravy na komunikácii III/06671 nepresahuje v obytnej zástavbe obce Babiná povolených 50 dB(A). Ďalšími zdrojmi hluku v hodnotenom území je železničná doprava (neelektrifikovaná jednokolejová železničná trať č.153 Šahy – Krupina – Zvolen), ktorej koridor je vedený prevažne v súbehu s existujúcou cestou I/66, vo východnom smere od telesa štátnej cesty I/66 (Čermák J, 2009, s.36).

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce na roky 2011 - 2015 je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Banskobystrického kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Banskobystrického kraja 2011 - 2015, ktoré sa budú realizovať obcou, právnickými a fyzickými osobami sú preto rozpracované v záväznej časti POH obce Babiná na roky 2011 – 2015. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Množstvo komunálneho odpadu podľa ukazovateľa a rok v % v regióne											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Separ. zbierané zložky kom. odp.	4,37	2,92	8,37	9,07	9,31	10,44	10,58	10,39	11,45	13,20	10,96
Separ. z toho: nebezp. odpad	0,11	0,20	0,34	0,14	0,24	0,30	0,35	0,32	0,35	0,32	0,33
Odpady zo záhrad a parkov	3,39	5,35	10,88	4,43	4,01	4,13	2,88	4,79	5,92	6,79	6,85
Iné komunálne odpady	90,09	88,37	77,80	82,96	83,13	81,85	82,87	81,23	79,44	76,74	79,32
Drobné stavebné odpady	2,14	3,36	2,95	3,54	3,55	3,58	3,66	3,59	3,20	3,27	2,88

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	283	222	257	248	248	272	262	271	268	275	261
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	15	9	5	3	8	9	25	38	36	51	41
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	269	213	233	223	220	237	230	232	224	224	192
% zhodnoc. kom. odpadu	5	4	2	1	3	3	9	14	14	19	16
% zhodn. kom. odp. kompost. (%)	25	32	29	53	54	66	39	45	49	47	54
% zhod. kom. odp. ako druhot. s.	66	58	22	40	38	31	54	42	37	51	21

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v kraji v návaznosti na zákon o odpadoch. V súčasnosti sa v riešenom území nenachádzajú rozsahom väčšie divoké skládky, je však nutné jednoduchou formou upozorňovať obyvateľov obce na likvidáciu odpadu formou jeho triedenia. V prípade separácie rozšíri aktivity o viaceré komodity.

Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne ukazovatele nakladania s odpadom v obci.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom					
	2006	2007	2008	2009	2010
Mn.kom. odpadu (kg/obyv.)	219,68	223,63	1188,53	399,56	212,04
Zhodnotenie (kg/obyv.)	30,41	30,00	174,10	303,29	112,02
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	189,28	193,63	1014,42	96,27	100,02
Nebezpečné odpad (kg/obyv.)	0,00	0,00	1,06	1,70	1,06
Ostatné odpady (kg/obyv.)	219,68	223,63	1187,46	397,86	210,98

Zdroj: prepočítané podľa OcÚ Babiná

Celkový vznik odpadov v obci kategórie O od roku 2006 do roku 2010 prezentuje nasledujúca tabuľka.

Kód odpadu	Druh odpadu (v tonách)	Kategória odpadu	Kód nakl. s odpadom	2006	2007	2008	2009	2010
150104	Obaly z kovu	O	R13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,08
150105	Kompozitné obaly	O	R13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,22
200101	Papier a lepenka	O	R3/R13	0,00	0,00	0,24	1,26	1,48
200102	Sklo	O	R5/R13	3,00	3,75	3,42	3,94	4,50
200111	Textil	O	R13	0,00	1,50	0,00	0,00	0,00
200136	Vyradené elektrické a elektron...	O	R13	1,70	0,00	0,12	0,64	0,34
200139	Plasty	O	R3/R13	8,80	8,40	3,00	3,02	3,75
200139	Plasty	O	R3/R13	0,00	0,00	1,20	0,00	0,00
200201	Biol. rozl. odpady	O	D1/R3	35,00	30,10	73,00	135,00	46,00
200301	Zmes. kom. odpad	O	D1	36,90	42,50	464,78	29,18	32,44
200301	Zmes. kom. odpad	O	D1	12,14	15,50	9,97	16,74	18,37
	Spolu t.			97,54	101,75	555,73	189,78	107,18

Zdroj: OcÚ Babiná, 2014

V priebehu sledovaného obdobia bol vývoj objemu odpadu nerovnomerný, ale v priemere rastúci. Do roku 2010 objem vzniku vzrástol na 107,18 ton. V priemere objem produkovaného odpadu vzrástol počas 5 ročného obdobia o 9,8 %. Rokom s najvyšším objemom bol rok 2008, kedy stúpol skokovo objem odpadu až na 555,73 tony. Do roku 2009 klesol objem na 189,78 tony.

Vznik a nakladanie s nebezpečným odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka. Objem vyseparovaného nebezpečného odpadu v sledovanom období rástol od roku 2008 do roku 2010 o 8 %. V roku 2010 to bolo 0,54 tony. Najvyšší objem bol vyseparovaný v roku 2009 – 0,81 tony.

Kód odpadu	Druh odpadu(v tonách)	Kategória odpadu	Kód nakl. s odpadom	Y - kód n.o.	2006	2007	2008	2009	2010
150110	Obaly obs. nebezp. zvyšky	N	R13	-	0,00	0,00	0,05	0,00	0,00
200123	vyradené zariadenia obsah. chlórfluórované .	N	R4/R13	Y45	0,00	0,00	0,21	0,34	0,20
200126	Oleje, tuky a iné	N	R13	Y8	0,00	0,00	0,00	0,10	0,02
200127	Farby, tlač. Farby	N	R13	Y12	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00
200135	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia ...	N	R4/R13	Y46	0,00	0,00	0,24	0,27	0,31
	Spolu				0,00	0,00	0,50	0,81	0,54

Zdroj: OcÚ Babiná, 2014

Obec v sledovanom období separovala odpady kategórie N – nebezpečné odpady len v rokoch 2008 až 2010.

Označenie	Kategória odpadu	2006	2007	2008	2009	2010
N	Nebezpečné odpady	0,00	0,00	0,50	0,81	0,54
O	Ostatné odpady	97,54	101,75	555,73	189,78	107,18
	Spolu	97,54	101,75	556,23	190,59	107,72
N	Nebezpečné odpady %	0,00	0,00	0,09	0,42	0,50
O	Ostatné odpady %	100,00	100,00	99,91	99,58	99,50

Nasledujúca tabuľka prezentuje závislosť medzi vznikom odpadu a vývojom hlavných vekových skupín. Pri meraní závislosti sme využili korelačný koeficient (Pearsonov koeficient). Výpočet vychádza z kovariancie, ktorá je mierou zmiešanej variability premenných X – počet obyvateľov a Y – objem vyprodukovaného odpadu.

$$\text{cov } xy = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y}) = \overline{xy} - \bar{x} \cdot \bar{y} \quad (1)$$

Nasledujúca tabuľka prezentuje závislosť medzi vývojom vzniku odpadu a počtom obyvateľov v jednotlivých vekových skupinách. V priemere so zvyšujúcim sa počtom obyvateľom mierne stúpa objem produkovaného odpadu, avšak miernejším tempom.

vek. skupina	hodnota	vplyv skupín na tvorbu odpadu
Spolu	0,088	slabá lineárna závislosť
Predprod. vek (0-14)	0,088	slabá lineárna závislosť
Produktívny vek (15-59)	0,070	slabá lineárna závislosť
Popro. vek (60+)	0,064	slabá lineárna závislosť
slabá lineárna závislosť - so zvyšujúcim sa počtom obyvateľov v skupine narastá objem produkovaného odpadu len nepatrne		

Žiarenie

Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón -222 a jeho dcérske produkty rozpadu. Zdrojovým objektom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádia-226, ktorého rozpadom Rn-222 vzniká. Z hĺbky sa radón dostáva rôznymi cestami (neotektonické netesné zlomy) priepustné horniny, otvorené zóny hornín a d.) a dostáva sa v pôdnom vzduchu, vode alebo v stavebných materiáloch do obytných miestností. Pod pojmom radónové riziko z geologického prostredia možno rozumieť pravdepodobnosť výskytu zvýšenej úrovne objemovej aktivity Rn. U jestvujúcich stavieb je max. prípustná hodnota aktivity radónu stanovená medzinárodnou komisiou pre rádiologickú ochranu do 200 Bq/m3 200Bq/m3 a u novostavieb 100Bq/ m3. Aktivita 222Rn nad 50Bq/l a sleduje prieskumom obecných vodovodov. V katastrálnom území obce prevláda stredné nad nízkym radónovým rizikom.

Seizmicita

Z hľadiska seizmicity záujmové územie v zmysle STN 73 006 leží v zdrojovej oblasti seizmického rizika 4 s hodnotou základného seizmického zrýchlenia $a_r = 0,3 \text{ m/s}^2$. Podložie pokryvných kvartérnych útvarov, reprezentované prevažne neogénnymi sladkovodnými i vulkanoklastickými sedimentami a okrajovo aj rigidnými výlevnými horninami, je zaradené do kategórie A. (www.enviroportal.sk/eia/dokument/21639, 8.10.2014). V hodnotenom území možno identifikovať viacero geodynamických javov rôzneho rozsahu a s rôznou intenzitou prejavu. Ide predovšetkým o seizmicitu a tektonické pohyby v území. Prevažná časť hodnoteného územia patrí z hľadiska seizmicity do 6 - 7° MSK-64, južné časti do 6° MSK-64.

Svahové deformácie

V katastrálnom území obce Babiná sa nenachádzajú významnejšie svahové deformácie – zosuvy. Z geodynamických procesov sa v hodnotenom území a jeho širšom okolí prejavujú procesy zvetrávania, erózie a svahové pohyby. Erózia je reprezentovaná prevažne eróziou potokov a výmoľovou eróziou

pôsobením privalových vôd z atmosférických zrážok. Svahové deformácie sú rozšírené prevažne na erózných svahoch Krupinskej planiny.

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä bývalá banská činnosť, zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerné meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Obec sa musí pri výkone činností v oblasti ochrany pôd riadiť nasledujúcou legislatívou:

- Zákon SNR č. 307/1992 Zb. o ochrane PPF v znení neskorších predpisov,
- Nariadenie vlády SR č. 152/1996 Z.z. o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z PPF,
- Rozhodnutie MP SR č. 531/1994-540 o najvyšších prípustných hodnotách škodlivých látok v pôde a o určení organizácií oprávnených zisťovať skutočné hodnoty týchto látok.

Súvisiace právne normy:

- Zákon NR SR č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)
- Vyhláška UGKK SR č. 79/1996 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon NR SR o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam
- Zákon SNR č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov
- Zákon SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom
- Zákon NR SR č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách
- Zákon NR SR č. 136/2000 Z.z. o hnojivách
- Zákon NR SR č. 332/1996 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve a o zmene zákona č. 61/1994 Zb. o rozvoji rastlinnej výroby v znení zákona č. 132/1989 Zb.
- Zákon NR SR č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov zriadených v záhradkových osadách a o vysporiadaní vlastníctva k nim.

Kontaminácia pôdy

Priamy vplyv na pôdy majú aj vertikálne inverzie s koncentráciou znečisťujúcich látok v prízemnej vrstve ovzdušia, ktoré vznikajú vo vlhkých ročných obdobiach v dôsledku výskytu stredne vysokých pohorí. Aj poľnohospodárska výroba môže spôsobovať degradáciu pôd (používaním ťažkých mechanizmov, kultivácia pôd pri nevhodnej vlhkosti pôdy, orba po spádnici, nesprávne osevné postupy, nevhodná a neprimeraná aplikácia chemických prípravkov), ktoré môžu spôsobiť kompakciu a eróziu pôd, acidifikáciu, salinizáciu, sodifikáciu pôd alebo úbytok pôdnej organickej hmoty. Súčasťou monitoringu životného prostredia je aj celoslovenský monitoring pôd, ktorý koordinuje Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy v Bratislave.

Podľa Atlasu krajiny (2002) je kontaminácia pôd rozdelená do 4 kategórií:

- relatívne čisté pôdy,
- nekontaminované pôdy resp. mierne kontaminované pôdy,
- pôdy s obsahom rizikových prvkov (As, Ba, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, V) nad limit B,
- pôdy s obsahom rizikových prvkov (As, Cu, Hg, Pb) nad limit C.

Podľa mapy kontaminácie pôd (In: Atlas krajiny SR, 2002) v hodnotenom území prevládajú nekontaminované (resp. mierne kontaminované pôdy), kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov (Ba, Cr, Mo, Ni, V) dosahuje limitné hodnoty A.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Na území obce Babiná sa nenachádzajú žiadni významní odberatelia povrchových či podzemných vôd. Z hľadiska kvantitatívnej vodohospodárskej bilancie stanovujúcej vzťah medzi zdrojmi vody a

požiadavkami na vodu a zistením požiadaviek krytia vodnými zdrojmi v obci je vo všetkých bilančných profiloch zaznamenaný aktívny bilančný stav.

Povrchové vody

Najvýznamnejším zdrojom znečistenia vôd v regióne sú to skladovacie objekty a manipulačné priestory poľnohospodárskeho podniku rozkladajúceho sa v južnej časti obce. Poľnohospodárska výroba sa podieľa na znečisťovaní hlavne ošetrovaním poľnohospodárskych rastlín, vývozom močovky a hnojnice a ďalšími inými činnosťami uskutočňovanými najmä v brehových pásmach tokov (Chocholová a kol., 2004). V obci Babiná je vybudovaná splašková kanalizácia. Absencia kanalizácie v určitých častiach obce predstavuje jeden z najväčších príčin znečisťovania povrchových a pri priesakoch aj podzemných vôd.

Podzemné vody

Samotné podzemné vody sú významným spôsobom kontaminované hlavne prostredníctvom zrážkových a povrchových vôd. Zaťažené sú zvýšenými obsahmi chloridov, síranov, dusičnanov, amónnych iónov, ako dôsledok poľnohospodárskej činnosti a existencie areálu poľnohospodárskeho podniku. Na kvalitu podzemných vôd výrazne vplýva aj priemysel, čo sa prejavuje zvýšenými obsahmi všeobecných a špecifických organických látok a stopových prvkov (URBAN TRADE, 2009). Zdrojom znečistenia sú aj skládky odpadov, hlavne neriadené. Rizikovým javom je prevádzka lesných motorových vozidiel. Najvyšší stupeň znečistenia podzemných vôd v okrese je vo východnej časti územia.

Ochrana proti povodňam

Príčinou vzniku povodní v obci sú extrémne intenzívne dažde alebo náhle roztápanie snehu kombinované s výrazne zníženou schopnosťou, niekde až neschopnosťou územia zadržať dažďovú vodu (z dôvodu poškodenia krajiny – napr. rozorané medze, zlikvidované remízky, či odvodnená poľnohospodárska pôda). Rozsiahle zaasfaltované alebo betónové plochy v obci prispievajú k rýchlemu odtoku dažďových vôd a k vysušovaniu pôdy pod týmito zastavanými plochami, vrátane znižovania zásob podzemných vôd. Tieto faktory spôsobujú zmeny odtokových pomerov a zvyšujú riziko lokálnych povodní. Vysušená pôda bez protieróznych opatrení (okolité polia o rozlohe desiatok hektárov bez akejkoľvek vegetácie, či protieróznych opatrení) sa správa ako nepriepustný film. Medzi základné technické, biotechnické a hospodárske preventívne opatrenia ktoré by mala obec a majitelia pozemkov vykonať patria nasledovné: **technické:** vsakovacie pásy po vrstevniciach (pozdĺžne plytké rigoly), budovanie depresí a vsakovacích jám na zadržiavanie a vsakovanie dažďovej vody v intravilánoch miest a obcí, vodoholdingy, drobné prehrádzky resp. stupne na vodných tokoch, bystrinách, v roklinách či stržiach, výstavba a údržba suchých nádrží - poldrov, objekty na líniových ochranných hrádzach na vypúšťanie vôd do záplavového územia, budovanie malých prietokových vodných nádrží a rybníkov a pod. **biotechnické:** vytváranie prirodzených prekážok povrchového odtoku – medze, trávnaté pásy, pásy stromov a krov, pôdne stupne, mokrade, optimálne zloženie a kvalita lesov, zatravnovanie a zalesňovanie nevyužívaných plôch, zachovanie a využívanie meandrov vodných tokov a slepých ramien, budovanie vetrolamov, využitie svahových depresí ako vsakovacích a zádržných plôch a pod. **hospodárske opatrenia:** aplikácia vhodných postupov obrábania pôdy (napr. orba po vrstevnici), vytváranie malých prietokových a vodných nádrží na zachytávanie stekajúcich dažďových vôd zo spevnených plôch ako zásobníkov požiarnej vody, vodných plôch určených na rekreáciu alebo výpar, zabezpečenie dopĺňania odobratej vody z územia späť do územia odberu, obmedzovanie spevňovania plôch v zastavanom území, budovanie ochranných hrádzí čo najďalej od osi vodného toku a pod. (http://www.zmos.sk/strategia-zmos-v-oblasti-protipovodnovej-prevencie-a-ochrany-uzemia-miest-a-obci-pred-povodnami-.phtml?id3=32161&module_action_72644__id_art=14043, 10.9.2013).

V rámci eliminovania možných lokálnych záplav je potrebné pravidelne čistiť resp. stabilizovať odtokové rigole pozdĺž miestnych komunikácií, ako aj samotný kanalizačný systém, tak aby pri zvýšených zrážkach nedochádzalo k zaplavovaniu pozemkov v ich tesnej blízkosti. Zvýšené riziko záplav súvisí s umiestnením obce. Pre návrhové obdobie je dôležité a účinné pravidelné čistenie dna i brehov potoka od zanášania pomalými i prívalovými vodami, v súlade s protipovodňovým plánom obce.

2.6. OBYVATEĽSTVO

Nasledujúca časť prezentuje štruktúru obyvateľstva podľa jednotlivých charakteristík, ako vek, vierovyznanie, vzdelanosť, pohlavie, atď.. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Babiná k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Babiná (rok 2011 – SODB 2011)						
	spolu	ženy	0-14	66+	15-65	
obec Babiná	522	268	83	89	350	

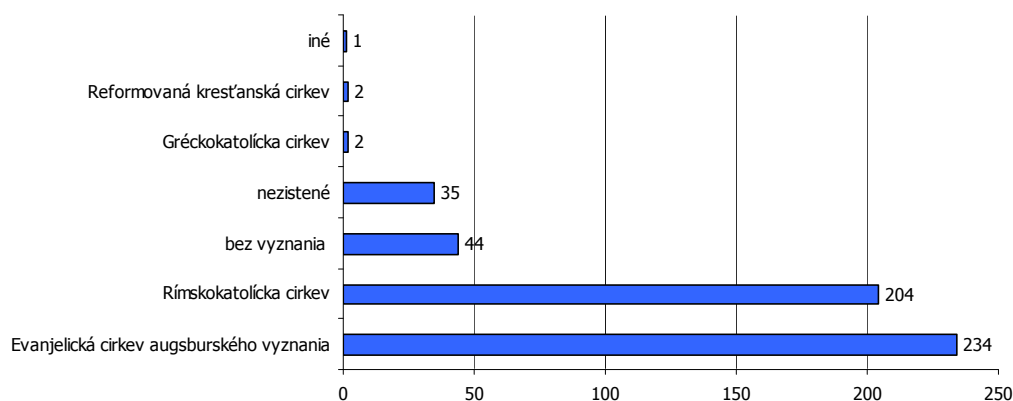
Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2011 žilo v obci celkovo 522 obyvateľov, pričom žien bolo 268. Obyvatelia do 14 rokov tvorili podiel 15,9 %. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Babiná podľa vierovyznania v porovnaní rokov 1991, 2001 a 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania značne heterogénne. Dominantná časť obyvateľov sa hlásila k evanjelickému vierovyznaniu (42,94 %). Celkovo 8,07 % obyvateľov je bez vyznania.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania				
Ukazovateľ	SĽDB 1991	SODB 2001	2011	
Rímskokatolícke %	27,81	31,03	37,43	
Evanjelické %	59,82	66,90	42,94	
Gréckokatolícke %	0,22	0,23	0,37	
Pravoslávne %	0,00	0,00	0,00	
Reformovaná %	0,00	0,00	0,37	
Bez vyznania %	2,65	0,46	8,07	
Ostatné %	0,00	0,00	0,18	
Nezistené %	9,49	1,38	6,42	

www.statistics.sk

Až pri 6,42 % obyvateľov nebolo zistené vierovyznanie. V početnom zastúpení sú obyvatelia rímskokatolíckeho vierovyznania (37,43 %). Podrobnú štruktúru vierovyznania v absolútnom vyjadrení prezentuje nasledujúci graf (podľa posledného sčítania SODB 2011).

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k Slovenskej národnosti – 91,19 %. V malej miere je zastúpená česká národnosť (0,55 %).

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v %					
Ukazovateľ	SĽDB 1991	SODB 2001	2011	rozdiel '11 - '01	
Slovenská %	99,78	96,55	91,19	-5,36	
Maďarská %	0,22	0,23	0,00	-0,23	
Rómska %	0,00	1,38	0,00	-1,38	
Rusínska %	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ukrajinská %	0,00	0,00	0,00	0,00	
Česká %	0,00	0,69	0,55	-0,14	

Moravská %	0,00	0,00	0,00	0,00
Sliezska %	0,00	0,00	0,00	0,00
Nemecká %	0,00	0,00	0,00	0,00
Pol'ská %	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: www.statistics.sk

Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Babiná bol zaznamenaný nárast počtu obyvateľov. Nárast počtu obyvateľov je spôsobený hlavne blízkou alokáciou pri okresnom meste Zvolen. Aj keď sú mladí ľudia nútení migrovať za pracovnými príležitosťami do väčších lokálnych centier (Zvolen, B. Bystrica), prípadne aj hlavného mesta Bratislava, ostávajú aj naďalej bývať v obci Babiná.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Babiná	454	458	453	459	462	476	477	514	524	527	545
muži	222	223	221	228	232	240	234	248	263	266	276
ženy	232	235	232	231	230	236	243	266	261	261	269
Index	-	1,009	0,989	1,013	1,007	1,030	1,002	1,078	1,019	1,006	1,034
Priemer Ix											1,019

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Za sledované 11 ročné obdobie v priemere počet obyvateľov vzrástol o 20 %. Priemerný index dosiahol hodnotu 1,018, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 1,8 %. Takmer v každom roku sledovaného obdobia dochádzalo k nárastu obyvateľstva. Len v roku 2004 bol zaznamenaný mierny pokles o 5 obyvateľov. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj indexu starnutia obyvateľstva v porovnaní s krajskou a celoslovenskou štatistikou. Index starnutia obyvateľstva v každom roku výrazne prevyšuje celoslovenské štatistiky. V porovnaní rokov 2003 a 2013 dochádza k neustálemu nárastu indexu. Kým v roku 2003 bola hodnota indexu len 124,2, do roku 2013 stúpila jeho hodnota na 193,6.

Index starnutia

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	106,4	111,2	116,3	122,1	128,0	133,6	137,8	141,7	166,9	161,7	168,1
Banskobystrický kraj	115,3	120,2	125,3	131,1	137,3	143,6	148,4	153,0	156,5	163,6	168,9
Okres Zvolen	124,2	130,3	136,8	145,6	153,3	161,1	167,1	173,0	177,1	186,7	193,6
muži	77,3	81,2	84,5	89,8	93,6	99,9	103,7	109,4	114,8	118,5	123,2
ženy	174,0	181,8	192,0	204,7	216,9	225,9	234,5	239,7	241,7	258,2	267,4

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Pozitívne sa vyvíja hodnota priemerného veku obyvateľov okresu. V každom roku sledovaného obdobia prevyšuje priemerný vek celoslovenskú štatistiku. V roku 2013 dosiahol hodnotu 41,0 roka. Uvedený ukazovateľ nepriamo dokazuje postupné starnutie obyvateľstva regiónu. Uvedený trend bude zrejme pokračovať a je teda potrebné tomu prispôbiť aj smerovanie verejných politík samosprávy.

Priemerný vek

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	37,0	37,1	37,4	37,7	38,0	38,3	38,5	38,7	39,1	39,3	39,6
Banskobystrický kraj	37,4	37,7	38,0	38,3	38,6	38,9	39,1	39,4	39,6	39,9	40,2
Okres Zvolen	38,0	38,3	38,6	38,9	39,2	39,5	39,8	40,1	40,4	40,7	41,0
muži	36,1	36,4	36,7	37,0	37,3	37,6	37,9	38,3	38,6	38,9	39,3
ženy	39,7	40,0	40,3	40,6	40,9	41,2	41,6	41,8	42,1	42,3	42,6

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj strednej dĺžky života. Stredná dĺžka života pri narodení oproti predchádzajúcim štatistikám relatívne kopíruje celoslovenskú štatistiku. Hodnota je prakticky totožná. V roku 2013 dosiahla stredná dĺžka života mužov 41 roka. V prípade žien bola štatistika pozitívnejšia (80,9 roka).

Stredná dĺžka života pri narodení											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Muži											
Slovenská republika	36,8	37,1	37,4	37,7	38,0	38,3	38,5	38,7	39,1	39,3	39,6
Banskobystrický kraj	37,4	37,7	38,0	38,3	38,6	38,9	39,1	39,4	39,6	39,9	40,2
Okres Zvolen	38,0	38,3	38,6	38,9	39,2	39,5	39,8	40,1	40,4	40,7	41,0
Ženy											
Slovenská republika	77,6	77,8	77,9	78,2	78,1	78,7	78,74	78,8	79,3	79,4	79,6
Banskobystrický kraj	77,4	77,4	77,5	77,6	77,7	78,0	78,4	78,6	78,8	79,0	79,4
Okres Zvolen	78,1	78,7	78,9	79,2	79,6	79,7	79,9	80,2	80,2	80,3	80,9

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese na 1000 obyvateľov.

Prirodzený prírastok (- úbytok) na 1000 obyvateľov											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	-0,10	0,35	0,18	0,11	0,11	0,78	1,53	1,28	1,65	0,57	0,51
Banskobystrický kraj	-1,49	-1,01	-1,34	-1,44	-1,38	-0,98	-0,12	-0,73	-0,28	-1,50	-1,11
Okres Zvolen	-1,58	0,21	-1,36	-0,27	-1,26	0,19	0,16	-0,62	0,33	-1,67	-0,57
Babiná abs.	1	-1	-4	-2	-8	0	-8	-7	-4	-1	-1

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vývoj ukazovateľa prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet zomrelých prekračuje počet živonarodených obyvateľov skoro v každom roku sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2003 a 2012.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených na 1000 obyvateľov. V medziročnom porovnaní možno sledovať mierny stúpajúci trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend bol evidovaný do roku 2009, kedy na 1000 obyvateľov pripadalo 9,80 živonarodených. Do roku 2013 klesol tento počet na 8,49.

Počet živonarodených na 1000 obyvateľov											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	9,61	9,99	10,10	10,00	10,08	10,61	11,30	11,12	11,27	10,27	10,13
Banskobystrický kraj	9,20	9,71	9,76	9,47	9,65	9,76	10,57	10,31	10,14	9,13	9,25
Okres Zvolen	8,04	9,37	8,67	8,92	9,25	9,68	9,80	8,93	9,51	8,46	8,49
Babiná abs.	5	7	2	4	1	5	2	1	5	8	4

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Štatistika počtu potratov v okrese Zvolen vykazuje zhodné tendencie ako v prípade krajskej a celoslovenskej štatistiky. Aj v ostatných 2 prípadoch dochádzalo v sledovanom období k výraznému poklesu počtu potratov na 1000 obyvateľov, v okrese počet klesol o 28,31 %. Do roku 2013 dosiahol v okrese počet potratov na 1000 obyvateľov hodnotu 39,39.

Počet potratov na 1000 narodených											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	40,75	37,20	35,39	35,21	33,53	32,04	29,19	28,41	27,74	29,49	29,73
Banskobystrický kraj	51,28	45,13	43,36	41,44	34,66	35,97	31,83	33,78	33,49	36,50	36,44
Okres Zvolen	54,95	43,96	50,00	35,70	21,05	30,14	40,81	47,69	38,66	45,38	39,39

Babiná abs. 1 1 1 1 3 0 1 0 0 0 1
Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Počet zomretých na 1000 obyvateľov vykazuje stabilný trend s miernym trendom poklesu. Počet kolíše okolo 9. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2007. Aj v tomto prípade počet prevyšuje celoslovenské štatistiky. Krajská štatistika bola mierne nad touto hodnotou.

Počet zomretých na 1000 obyvateľov											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	9,71	9,63	9,93	9,89	9,98	9,83	9,77	9,84	9,61	9,70	9,62
Banskobystrický kraj	10,69	10,72	11,10	10,91	11,04	10,73	10,69	11,04	10,42	10,63	10,36
Okres Zvolen	9,62	9,16	10,03	9,18	10,51	9,48	9,64	9,55	9,18	10,12	9,06
Babiná abs.	4	8	6	6	9	5	10	8	9	9	5

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny trend len v roku 2004 a 2008. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2007.

Saldo sťahovania na 1000 obyvateľov											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	0,26	0,53	0,63	0,72	1,26	1,31	0,81	0,62	0,55	0,63	0,44
Banskobystrický kraj	-0,27	0,12	-0,56	-0,63	-0,29	-0,51	-0,66	-0,75	-1,02	-0,99	-1,44
Okres Zvolen	1,6	-0,5	0,59	0,4	0,65	-1,09	0,18	0,52	0,62	0,13	0,49

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2008 a to 1,09. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za okres Zvolen. Dominantná časť pripadá na obyvateľov okresného mesta. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vystáňovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva											
Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Saldo sťahovania	108	-34	40	27	44	-74	12	35	43	9	34
Pristáňovaní z ČR	6	15	12	17	12	24	11	13	7	6	14
Pristáňovaní zo zahraničia	59	98	77	75	59	78	56	71	75	55	70
Vystáňovaní do SR	612	687	722	768	627	692	605	622	656	582	556
Pristáňovaní zo SR	693	590	723	756	634	559	585	601	652	569	567
Vystáňovaní do zahraničia	32	35	38	36	22	19	24	15	28	33	47
Sťah. vo vnútri územia	529	482	511	606	515	381	413	534	468	593	472
Vystáňovaní do ČR	8	15	11	22	9	6	14	6	8	17	18
Pristáňovaní spolu	752	688	800	831	693	637	641	672	727	624	637
Vystáňovaní spolu	644	722	760	804	649	711	629	637	684	615	603
Pristáňovaní Babiná	19	11	9	9	12	18	15	56	20	17	29
Vystáňovaní Babiná	11	6	10	1	1	4	6	12	8	13	10

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V sledovanom období postupne počet vystáňovaných klesá. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná do roku 2004 a 2008. V roku 2013 počet vystáňovaných klesol. V priemere postupne klesá počet prisťahovaných.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku. Celkový prírastok vykázal v okrese kladnú hodnotu v roku 2003, 2006, 2009 a 2011.

Celkový prírastok (- úbytok) na 1000 obyvateľov											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	0,17	0,89	0,81	0,83	1,36	2,08	2,34	1,91	2,20	1,20	0,94
Banskobystrický kraj	-1,75	-0,89	-1,90	-2,07	-1,67	-1,48	-0,78	-1,48	-1,31	-2,48	-2,55
Okres Zvolen	0,01	-0,30	-0,77	0,13	-0,61	-0,90	0,34	-0,10	0,96	-1,54	-0,07
Obec Babiná (abs.)	9	4	-5	6	3	14	1	37	10	3	18

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Úbytok obyvateľstva vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2012, kedy celkový úbytok na 1000 obyvateľov dosiahol hodnotu -1,54. V prípade obce Babiná došlo k najväčšiemu a jedinému úbytku v roku 2005 – 5 obyvateľov. Naopak k najväčšiemu prírastku došlo v roku 2010, kedy sa do obce prisťahovalo 37 obyvateľov.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov na 1000 obyvateľov. Rovnako ako v prípade predchádzajúcich štatistik, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Na 1000 obyvateľov v roku 2003 pripadalo 4,14. Do roku 2013 klesol počet na 3,96.

Počet sobášov na 1000 obyvateľov											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	4,83	5,18	4,85	4,81	5,08	5,23	4,86	4,68	4,75	4,81	4,71
Banskobystrický kraj	4,18	4,63	4,19	4,10	4,40	4,54	4,05	4,11	4,05	4,01	4,17
Okres Zvolen	4,14	4,70	4,42	4,13	5,04	4,28	4,29	4,18	4,16	4,06	3,96
Obec Babiná (abs.)	3	2	3	0	2	3	3	1	2	4	3

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v okrese nižšia ako v prípade kraja. Pri porovnaní s celoslovenskou štatistikou rovnako nižšia. V prípade rozvodovosti boli hodnoty v roku 2003 a v roku 2013 nad úrovňou SR a BB kraja. Vyššie hodnoty dosiahli v roku 2005 a 2008. Uvedené pravdepodobne súvisí s pretrvávajúcou zlou ekonomickou situáciou regiónu a nízkou tvorbou pracovných miest. Dlhodobá nezamestnanosť v tomto prípade negatívne pôsobí na štruktúry rodiny.

Počet rozvodov na 1000 obyvateľov											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	1,99	2,02	2,14	2,36	2,26	2,34	2,34	2,21	2,06	2,02	2,02
Banskobystrický kraj	2,28	2,36	2,44	2,63	2,49	2,49	2,33	2,25	2,10	2,19	2,04
Okres Zvolen	2,13	2,69	3,21	3,02	2,97	3,36	2,40	2,68	2,45	2,14	2,33
Obec Babiná (abs.)	1	1	1	1	1	1	0	2	1	1	0

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Pokles hustoty obyvateľov v kraji (od roku 2004) je spôsobený hlavne poklesom ekonomickej aktivity na lokálnom trhu v súvislosti s pretrvávajúcou ekonomickou krízou. Hustota obyvateľstva v regióne je výrazne pod úrovňou Slovenska. Hustota obyvateľov obce dosahuje podpriemerné hodnoty. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k nárastu hustoty obyvateľstva. V roku 2003 dosiahla hustota hodnotu 51,2 a do roku 2013 stúpila na hodnotu 59,3.

Hustota obyvateľov na km ² k 31.12. podľa územie a rok											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	110,0	110,0	109,9	110,0	110,1	110,4	110,6	110,8	110,2	110,3	110,4
Banskobystrický kraj	70,0	70,0	69,5	69,4	69,2	69,1	69,1	69,0	69,8	69,6	69,5

Okres Zvolen	89,0	89,0	89,1	89,1	89,1	89,0	89,0	89,0	91,0	90,9	90,9
Obec Babiná	51,2	51,6	51,1	51,7	52,0	53,4	53,5	56,9	57,7	57,9	59,3

Zdroj: 20.7.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Spolu	454	458	453	459	462	476	477	514	524	527	545
0	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5
1-4	16	16	15	16	16	17	17	19	19	19	20
5-9	23	22	21	21	20	21	21	22	23	24	25
10-14	31	30	28	26	25	24	23	24	24	24	24
15-19	34	34	33	32	32	32	31	32	31	29	28
20-24	37	36	35	35	35	35	35	37	36	36	36
25-29	39	40	40	40	39	39	38	40	40	40	40
30-34	33	35	36	38	40	42	42	45	46	45	45
35-39	34	33	32	32	33	35	37	42	44	46	48
40-44	33	34	34	34	34	35	34	36	37	37	40
45-49	37	36	35	34	33	34	34	38	38	38	39
50-54	34	36	36	36	37	37	36	38	38	37	38
55-59	26	27	28	31	32	34	35	39	40	40	41
60-64	21	22	22	22	23	25	27	30	33	34	37
65-69	16	16	17	17	18	20	20	22	23	24	27
70-74	15	15	14	14	14	14	15	17	17	18	20
75-79	11	12	12	12	12	13	13	13	13	13	14
80-84	7	8	8	8	8	8	8	9	10	10	10
85-89	2	2	3	3	4	4	4	5	5	5	5
90-94	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
95-99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 55 – 69. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Babiná.

Prognózy

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
1-4	21	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29
0 – priem. Index				1,007	% nárast – 0						7
1-4 priem. Index				1,034	% nárast 1 – 4						40
Abs. nárast											9
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											4,527
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											4,285

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal stúpnuť počet detí do 1 roka o 7 % a vo vekovej skupine od 1 – 4 by mal počet narásť o 40 %. V priemere by mal ale klesať podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2015 by mal podiel na celkovom počte činiť 4,527 %, do roku 2025 by mal tento podiel klesnúť na 4,285 %. Nárast by mal byť relatívne významný a teda

pravdepodobne bude vytvárať tlak na zvyšovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Veková skupina 5 – 14

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 5-14											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
5-9	26	27	28	29	30	31	32	33	34	36	37
10-14	25	25	25	25	25	25	26	26	26	26	26
5-9 – pr. Index				1,037	% nárast 5 - 9						43
10-14 pr. Index				1,007	% nárast 10 - 14						7
Abs. nárast											13
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											8,967
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											7,940

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá nárast. V absolútnom vyjadrení by mal počet detí v tomto veku vzrásť o 13. Najvyšší nárast sa predpokladá v skupine od 5 do 9 rokov. V skupine od 10 do 14 rokov by mal počet detí stúpnuť o 7 %. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb predškolského vzdelávania, základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal ale mierne poklesnúť na 7,940 %. Obec v súčasnosti zabezpečuje služby predškolského vzdelávania ale nie je zriaďovateľom základnej školy. Ak sa doterajší trend zachová, bude v budúcnosti nevyhnutné takéto zariadenia zriaďovať.

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
15-19	27	27	26	25	25	24	24	23	22	22	21
15-19 – pr. Index				0,975	% nárast 15-19						-22
Abs. nárast											-6
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											4,891
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											2,690

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. V prípade, že sa doterajší trend vývoja zachová, predpokladá sa pokles počtu obyvateľov. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal klesnúť do roku 2025 na 2,690 %. Vysoký podiel odlivu obyvateľov v tomto veku môže čiastočne súvisieť s migráciou za pracovnými príležitosťami.

Veková skupina 20 – 29

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 20-29											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
20-24	37	37	37	37	37	38	38	38	38	39	39
25-29	40	41	41	41	41	41	42	42	42	42	42
20-24 - pr. Index				1,006	% nárast – 20-24						6
25-29 - pr. Index				1,005	% nárast 25 – 29						5
Abs. nárast											4
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											13,725
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											10,205

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový nárast o 4 obyvateľov. Celkovo 6 % nárast sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % nárast o 5 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 30-44											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
30-34	46	46	47	47	48	49	49	50	51	51	52
35-39	52	55	59	63	67	72	76	82	87	93	99
40-44	41	42	44	45	46	48	49	50	52	53	55
30-34 - pr. Index				1,013	% nárast – 30-34						14
35-39 - pr. Index				1,067	% nárast – 35-39						92
40-44 - pr. Index				1,029	% nárast 40 – 44						33
Abs. nárast											67
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											24,655
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											25,877

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú homogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 sa predpokladá nárast o 14 %. Najvyšší nárast sa predpokladá v skupine od 35 – 39 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov v tejto vekovej skupine stúpnuť o 67. Kým v roku 2015 sa predpokladá celkový podiel na 24,655 %, do roku 2025 by tento podiel mal stúpnuť na 25,877 %.

Veková skupina 45 – 59

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 45-59											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
45-49	40	41	43	44	45	46	48	49	50	52	53
50-54	38	38	38	38	38	39	39	39	39	39	39
55-59	43	45	46	48	50	52	54	56	59	61	64
45-49 – pr. Index				1,029	% nárast - 45-49						32
50-54 - pr. Index				1,003	% nárast - 50-54						3
55-59 - pr. Index				1,040	% nárast - 55-59						48
Abs. nárast											35
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											21,574
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											19,649

Vo vekových skupinách od 45 do 59 rokov sa predpokladá najvyšší nárast v skupine 55 – 59 a skupine od 45 – 54, ktoré predstavujú rizikové skupiny na trhu práce. V skupine od 50 – 54 sa predpokladá nárast o 3 %. V absolútnom vyjadrení by mal narásť počet obyvateľov o 35. Celkový podiel na počte obyvateľov by mal činiť 19,649 %. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb, ako aj zdravotníckych služieb, kultúry a športu.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
60-64	39	42	45	49	52	56	61	65	70	75	81
65-69	28	30	32	34	37	39	41	44	47	50	53
70-74	21	23	24	26	27	29	31	33	36	38	41
75-79	14	14	14	14	15	15	15	15	15	16	16
80-84	11	11	12	12	13	13	14	14	15	15	16
85-89	6	6	6	7	7	7	8	8	9	9	10
90-94	2	3	3	4	5	6	8	9	11	14	17
95-99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index				1,067	% nárast – 60+						112
Abs. nárast											92

% z celkového počtu obyvateľov - 2015

21,660

% z celkového počtu obyvateľov - 2025

29,354

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 112 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 29,354 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 92 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by mala obec zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

Ďalšie demografické charakteristiky

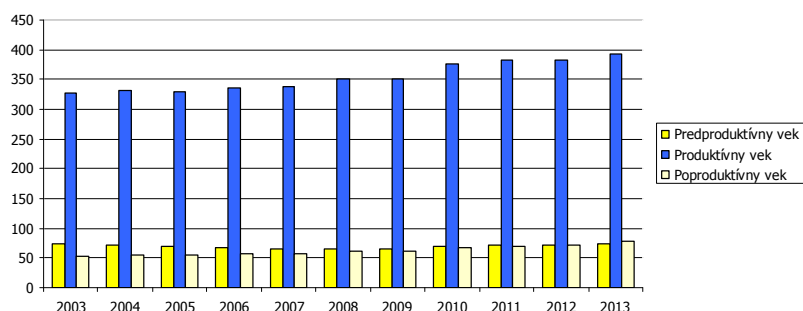
Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný výrazný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o cca. 47,1 %. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný mierny nárast (1,36 %). Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal nárast o 20,18 %.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Predproduktívny vek	73	71	69	67	66	66	65	70	71	72	74
Produktívny vek	327	332	330	335	339	350	350	376	382	383	393
Poproduktívny vek	53	55	55	56	58	60	62	68	70	73	78

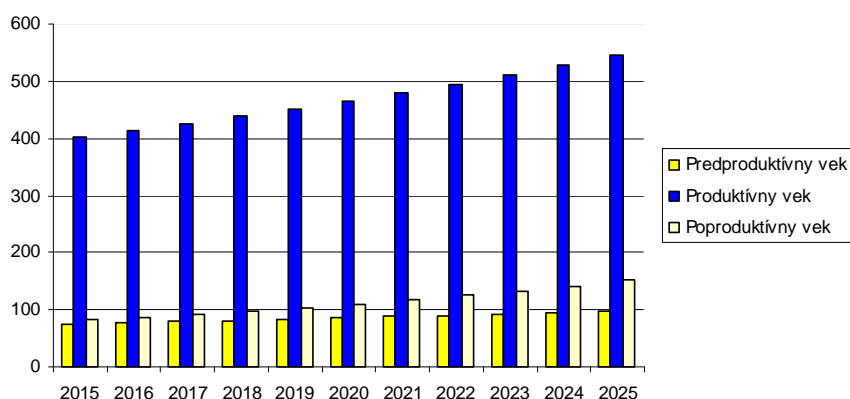
Zdroj: 20.6.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu v každej vekovej skupine.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

Do roku 2025 sa predpokladá rovnako nárast obyvateľov v každej sledovanej skupine.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Predproduktívny vek	76	78	80	81	84	86	88	90	92	95	97

Produktívny vek	403	414	426	438	451	465	479	494	511	528	546
Poproduktívny vek	82	87	92	98	104	110	117	125	133	142	152

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu mužov od 35 do 39 rokov a skupinu žien od 30 do 39 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria muži od 60 do 64 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2003 až 2013 bol zaznamenaný len v skupine 15-24.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2003 a 2013

Vek	2003		2013		rozdiel 2013 -2003	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
15-19	17	17	15	13	-2	-3
20-24	19	18	19	18	0	0
25-29	20	19	20	20	0	1
30-34	16	17	23	22	7	5
35-39	17	17	25	23	8	7
40-44	17	16	20	20	3	4
45-49	18	19	19	20	1	1
50-54	16	18	19	19	3	1
55-59	12	14	19	22	7	8
60-64	9	11	17	20	8	8

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca, nakoľko sa pomerne veľká časť ekonomicky činných obyvateľov pohybuje vo vekovej skupine od 20 do 49 rokov. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v službotvornom sektore a sekundárnom sektore – výroba.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
Babiná	522	179	27	55	140	176

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Babiná.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

V obci je štruktúra obyvateľstva prakticky homogénna, s jednou dominantnou národnostnou skupinou, čo dokazuje aj nasledujúca tabuľka.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v %

Ukazovateľ	SLDB 1991	SODB 2001	2011	rozdiel '11 - '01
Slovenská %	99,78	96,55	91,19	-5,36
Maďarská %	0,22	0,23	0,00	-0,23
Rómska %	0,00	1,38	0,00	-1,38
Rusínska %	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukrajinská %	0,00	0,00	0,00	0,00
Česká %	0,00	0,69	0,55	-0,14
Moravská %	0,00	0,00	0,00	0,00
Sliezská %	0,00	0,00	0,00	0,00
Nemecká %	0,00	0,00	0,00	0,00
Poľská %	0,00	0,00	0,00	0,00

www.statistics.sk

Zdroj: 20.6.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k Slovenskej národnosti – 91,19 %. V malej miere je zastúpená česká národnosť (0,55 %).

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci Babiná majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s úplným stredným vzdelaním a obyvatelia so základným vzdelaním. Pomerne vysoké % obyvateľov je zatiaľ bez školského vzdelania (pripadá aj na obyvateľov v nižších vekových ročníkoch bez ukončenia základného vzdelávania).

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012

dosiahnuté vzdelanie	počet	dosiahnuté vzdelanie	počet
úplné stredné odborné (s maturitou)	117	úplné stredné všeobecné	17
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	37	nezistené	11
bez školského vzdelania	83	úplné stredné učňovské (s maturitou)	25
učňovské (bez maturity)	74	vysokoškolské bakalárske	6
základné	89	vyššie odborné vzdelanie	8
stredné odborné (bez maturity)	55	vysokoškolské doktorandské	0

Zdroj: statistics.sk, 10.9.2014

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra relatívne pozitívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry ekonomicky aktívneho obyvateľstva sa v sledovanom období vyvíjal smerom k znižovaniu počtu obyvateľov s nižším stredným vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k zvyšovaniu počtu obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Skupina s úplným stredným vzdelaním ostáva relatívne stabilná.

Vzdelanostná štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva v %

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zákl. a bez vzdel.	11	10	10	11	11	11	9	9	8	9	10
Nižšie stredné	35	36	33	34	32	30	29	30	30	30	28
Úplné stredné	44	42	43	43	44	45	47	44	46	44	45
Vysokoškolské	10	12	14	13	13	15	15	16	16	17	18

Zdroj: 20.6.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vývoj nezamestnanosti

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Obnova tvorby pracovných miest a zrýchlenie dynamiky sa prejavilo koncom 90. tých rokov minulého storočia. V súčasnosti pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest. Svetová hospodárska kríza ovplyvnila nezamestnanosť v celej SR. Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2008 klesajúci trend. Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územia, pohlavie a rok v %

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	15,6	13,1	11,4	9,4	8,0	8,4	12,7	12,5	13,6	14,4	13,5
Banskobystrický kraj	22,8	19,5	18,3	16,1	14,1	14,3	19,2	18,9	19,8	20,8	18,3
Okres Zvolen	14,4	12,0	11,3	9,2	6,8	6,6	9,4	9,2	10,9	11,7	10,4
Muži	14,1	12,2	10,5	7,9	5,6	5,7	9,0	8,6	10,1	11,1	10,1
Ženy	14,7	11,8	12,3	10,7	8,3	7,6	9,8	10,0	11,9	12,3	10,8

Zdroj: ÚPSVAR, 2003-2013

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2013 dosiahla úroveň 10,8 %. Najvyššiu úroveň dosiahla v roku 2003 (14,7 %). V absolútnom vyjadrení počet nezamestnaných neustále rastie.

Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných v obci (osoby)

Ukazovateľ/Roky	2009	2010	2011	2012	2013
počet	36	38	40	45	44

Zdroj: OcÚ Babiná, 2014

Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a riziková skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel neustále narastá. K znižovaniu podielu dochádza v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2013 klesol podiel na 17 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v %											
Okr. Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
15-24	22	17	17	17	15	15	16	15	14	19	17
25-34	25	24	24	24	24	24	26	26	26	26	25
35-49	34	37	36	36	34	34	32	32	32	31	32
50 a viac	20	22	23	24	27	27	26	27	27	24	26

Zdroj: 20.6.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj a štruktúru nezamestnaných podľa veku v obci. Najviac obyvateľov bolo vo vekovej skupine od 30 do 40 rokov.

Nezamestnaní podľa veku v obci							
Ukazovateľ/Roky	2009	2010	2011	2012	2013		
15-18		2	3	2	2		2
19-24		8	8	7	8		7
25-29		5	4	6	6		5
30-34		4	5	5	7		8
35-39		8	9	7	9		8
40-44		2	2	4	5		6
45-49		3	3	2	4		5
50-54		2	2	3	2		2
55-59		2	2	4	2		2

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 4 do 6 mesiacov a v skupine nad 12 mesiacov. Z nej je najpočetnejšou skupinou skupina nezamestnaných nad 48 mesiacov.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v %												
	do 3	4 - 6	7 - 9	10 - 12	nad 12	13 - 18	19 - 24	25 - 30	31 - 36	37 - 42	43 - 48	nad 48
2003	31	16	10	6	37	11	6	5	4	3	2	6
2004	25	14	8	7	46	12	6	7	4	4	4	9
2005	23	16	8	5	48	9	7	6	4	5	3	14
2006	24	12	7	6	50	9	5	5	4	4	3	19
2007	22	17	7	6	48	9	7	5	3	3	3	18
2008	27	17	7	5	43	8	5	4	4	3	2	18
2009	21	21	13	10	35	10	3	3	2	2	2	13
2010	21	16	9	8	45	12	9	5	2	2	2	14
2011	22	18	10	9	40	9	7	5	4	3	1	12
2012	18	17	11	8	46	13	8	4	3	3	3	12
2013	16	17	12	10	45	10	7	6	4	2	2	13

Zdroj: ÚPSVAR, 2003-2013

Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobo nezamestnaných nad 24 mesiacov, ktorí strácajú pracovné návyky.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov s nižším stredným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných v %											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zákl. a bez vzdel.	28	21	27	33	37	37	31	22	18	20	25
Nižšie stredné	38	44	41	37	36	39	34	36	41	43	36
Úplné stredné	31	30	29	28	24	20	32	35	34	32	33
Vysokoškolské	3	4	4	2	3	3	3	7	7	5	6

Zdroj: 20.6.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Obyvatelia so základným vzdelaním sa podieľali na nezamestnanosti 25 %. Z hľadiska typu boli najviac zastúpení nezamestnaní, ktorí sú už dlhodobo nezamestnaní. Pomerne veľkú skupinu tvoria aj absolventi stredných a vysokých škôl.

Uchádzači o zamestnanie podľa typu											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A	3,4	3,6	3,7	3,4	2,9	2,6	2,6	2,6	2,9	1,7	2,6
B	6,9	6,9	7,0	6,0	5,8	7,5	8,4	8,5	7,8	7,1	8,6
C	0,4	0,3	0,4	0,6	0,6	0,8	0,2	0,3	0,2	0,4	0,3
D	37,0	40,9	42,0	42,9	47,9	43,0	34,6	45,3	40,5	46,2	45,2

A Počet uchádzačov o zamestnanie so ZP
B Počet uchádzačov o zamestnanie - absolventi
C Počet uchádzačov o zamestnanie - mladiství
D Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie
Zdroj: ÚPSVaR, 2003-2013

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR vo Zvolene, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev. Vývoj ukazovateľov v rámci aktivačných prác prezentuje nasledujúca tabuľka.

Aktivačné práce					
Ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014
Vstupný ukazovateľ					
Počet administratívnych pracovníkov	1/2	1/2	0	0	0
Počet účastníkov aktivačných prác.					
ženy	1	1	1	1	1
muži	6	8	9	10	10
Priem. počet odprac. hodín za mesiac	68	68	68	72	72
Výsledkový ukazovateľ					
udržiavané verejné plochy v m ²	18000	18000	18500	18500	18500

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemyselné odvetvia, obchod, doprava a verejná správa. Silne zastúpené je aj školstvo. Od roku 2003 sa podiel priemyslu na zamestnaní mierne znížil (16 %). Najvýraznejší pokles nastal v prípade priemyselnej výroby, zdravotníctva, poľnohospodárstva a lesníctva.

Štruktúra zamestnanosti podľa odvetvovej klasifikácie v %											
Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Poľn., poľov. a les.....	6	5	4	3	2	2	2	2	1	2	2
Priem. spolu (okrem stav.)	21	21	20	16	16	16	15	15	17	16	16

Priemyselná výroba	17	17	16	13	13	13	11	12	13	13	13
Stavebníctvo	6	5	6	5	5	6	9	14	10	7	7
Veľkoobchod a maloobchod...	7	8	8	7	8	9	8	11	18	16	16
Hotely a reštaurácie	0	0	1	1	1	1	0	0	4	1	1
Doprava, sklad., pošty a tel.	18	18	17	15	14	16	14	16	17	17	17
Finančné sprostredkovanie	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2
Neh., prenájom a obch. činnosti	5	6	5	5	5	5	6	4	4	5	4
Ver. správa a obr., pov. soc...	6	6	7	21	21	20	13	13	8	7	12
Školstvo	16	16	15	13	12	12	19	19	14	15	15
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	10	10	12	9	10	10	10	4	6	10	7
Ostatné spoločenské,	2	3	3	3	2	2	2	2	1	2	1

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V obci sú obyvatelia zamestnaní hlavne v malých výrobných rodinných prevádzkach a v službách. Vzhľadom na veľkosť obce je pracovný trh obmedzený. Obyvatelia poskytujú nasledovné služby: obchodné služby a stavebná činnosť, doprava, servisné služby a iné. V južnej časti obce sa nachádza areál poľnohospodárskeho podniku. Poľnohospodárske družstvo, resp. stredisko patriace pod PD Dobrá Niva v obci nefunguje od r. 2006, po ukončení konkurzného konania v budovách bývalého strediska v južnej časti obce podnikajú súkromne hospodáriaci roľníci a FO – podnikatelia.

Ekonomická stratifikácia obyvateľstva, výdavky domácností

Ekonomická stratifikácia obyvateľstva prezentuje rozmiestnenie a štruktúru obyvateľov z hľadiska výšky mzdy.

Priemerná hrubá nominálna mesačná mzda, miera rizika chudoby

Priemerný hrubý príjem domácnosti mal v sledovanom období rastúcu tendenciu. V priemere stúpol od roku 2003 do roku 2013 o 71,6 %. Aj napriek tomu ostáva spomedzi ostatných regiónov SR na veľmi nízkej úrovni.

Priemerná čistá nominálna mesačná mzda podľa typ ukazovateľa, rok a územie

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A	362,4	391,3	409,6	447,0	493,7	524,6	549,3	579,0	583,0	606,0	622,0
B	1,1	1,2	0,6	0,3	0,6	0,6	0,7	0,0	1,0	0,0	0,0
C	1,8	1,6	2,5	2,8	3,1	2,6	3,7	3,0	3,0	3,0	3,0

A - Priemerná čistá nominálna mesačná mzda (EUR)

B - Peňažné plnenia zo zisku po zdanení (EUR/mesiac)

C - Náhrady za pracovnú pohotovosť mimo pracoviska (EUR/mesiac)

Zdroj: 20.9.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>

Celkový disponibilný príjem domácnosti v roku 2013 pripadalo len cca. 620 €.

Príjmy a životné podmienky domácnosti

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A	331,8*	368,5*	403,1	429,1	480,5	523,9	572,7	581,3	627,5	651,6	679,0*
B	265,1*	302,0*	338,1	369,0	416,3	450,8	493,1	527,3	558,4	592,2	624,8*
C	9,7*	10,5*	10,0	13,3	12,6	13,5	13,6	16,9	15,3	15,6	16,45*

Priem. hrubý ekvív. príjem domác. (Eur/mesiac)

Priem. disp. Ekvív. príjem domác. (Eur/mesiac)

Miera rizika chudoby - 60% mediánu (%)

* - vypočítané na základe doterajšieho trendu

Zdroj: 20.9.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>

S nízkym disponibilným príjmom súvisia aj ďalšie ukazovatele ako miera rizika chudoby. Uvedený ukazovateľ v sledovanom období vzrástol na cca. 16 %.

Nasledujúca tabuľka prezentuje výšku nominálnej mesačnej mzdy podľa klasifikácie zamestnaní. Z uvedeného vyplýva, že najviac obyvateľov v regióne zarába v priemere jednu z najnižších nominálnych mesačných miezd. Väčšina obyvateľov je zamestnaná v skupinách D až G, a z hľadiska odvetvovej klasifikácie v obchode, komerčných a nekomerčných službách, lesníctve, poľnohospodárskom sektore, ktoré sa dlhodobo vyznačujú najnižšími mzdami v porovnaní s ostatnými sektormi. Okrem iného sú obyvatelia zamestnaní aj v priemyselnej výrobe (F,G,H).

Priemerná hrubá nominálna mesačná mzda (EUR) podľa územie, Klasifikácia zamestnaní a rok

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Spolu	455	495	537	566	625	675	686	719	740	772	798
A	881	975	1136	1161	1246	1305	1315	1364	1385	1496	1538
B	568	600	672	718	840	905	868	904	925	915	965
C	490	534	578	616	661	732	736	775	799	848	868
D	355	403	454	495	543	585	598	606	657	656	678
E	339	320	357	365	396	460	536	558	547	585	584
F	319	386	405	440	453	482	477	525	571	569	616
G	420	443	475	514	579	630	615	659	704	727	741
H	426	448	494	525	569	613	605	625	642	659	698
I	261	287	318	327	354	399	395	412	424	441	464

A Zákonnodarcovia, vedúci a riadiaci zamestnanci

B Vedeckí a odborní duševní zamestnanci

C Technickí, zdravotníckí a pedagogickí zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch

D Nižší administratívni zamestnanci

E Prevádzkoví zamestnanci v službách a obchode

F Kvalifikovaní zamestnanci v poľnohospodárstve, lesníctve a v príbuzných odboroch (okr. obsl. stroj. a zariad.)

G Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári (okrem obsluhy strojov a zariadení)

H Obsluha strojov a zariadení

I Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci

Zdroj: 20.9.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>

Z hľadiska vekovej štruktúry boli najvyššie mzdy zaznamenané vo vekovej skupine 40 – 44 rokov a od 35 do 39 rokov.

Priemerná hrubá nominálna mesačná mzda (EUR) podľa územia, veková kategória a rok											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Spolu	455	495	537	566	625	675	686	719	740	772	798
do 19 r.	275	288	327	400	383	432	413	468	484	468	471
od 20 do 24 r.	336	360	410	426	455	505	507	542	548	581	578
od 25 do 29 r.	405	429	483	524	571	622	630	656	677	698	709
od 30 do 34 r.	435	463	517	569	630	660	690	733	751	780	790
od 35 do 39 r.	451	487	532	583	651	696	732	762	773	804	830
od 40 do 44 r.	470	512	552	591	647	718	717	757	772	820	859
od 45 do 49 r.	473	522	558	582	648	703	705	734	759	792	807
od 50 do 54 r.	480	524	558	573	637	687	692	720	743	772	821
od 55 do 59 r.	506	547	574	568	624	682	679	712	729	757	781
60 a viac rokov	566	551	575	561	616	654	665	696	751	775	806
SR	510	566	614	656	719	773	803	831	855	888	912

Zdroj: 20.9.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>

Z hľadiska dosiahnutého vzdelania boli najvyššie mzdy dosahované pri vysokoškolskom vzdelaní II a III stupňa. Obyvatelia so základným vzdelaním dosahovali hrubú nominálnu mzdu len vo výške 556 €.

Priemerná hrubá nominálna mesačná mzda (EUR) podľa územia, vzdelanie a rok											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Spolu	455	495	537	566	625	675	686	719	740	772	798
A	328	348	375	379	421	462	460	499	511	531	556
B	371	392	434	453	492	543	553	578	606	622	634
C	370	413	441	469	523	544	583	603	593	624	660
D	404	433	492	549	580	629	645	686	691	738	747
E	405	460	501	533	571	620	678	672	694	711	750
F	453	495	528	560	609	672	670	700	722	749	779
G	484	487	538	638	674	757	733	795	812	852	881
H	504	572	682	628	662	747	795	808	809	825	854
I	628	676	756	867	954	1024	1011	1043	1057	1089	1119
J	835	602	860	910	1064	1051	1040	1183	1196	1116	1153

Základné

Učňovské (bez maturity)

Stredné odborné (bez maturity)

Úplné stredné učňovské (s maturitou)

Úplné stredné všeobecné

Úplné stredné odborné
Vyššie odborné
Vysokoškolské 1. stupeň
Vysokoškolské 2. stupeň
Vysokoškolské 3. stupeň

Zdroj: 20.9.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>

Výdavky domácností

Štruktúru výdavkov domácností prezentuje nasledujúca tabuľka. Najvyššie výdavky domácnosti dlhodobo plynú na bývanie (71,4 €) a stravovanie (cca. 70,5 € na osobu). Vysoký podiel (hlavne v prípade pracujúceho obyvateľstva obce) pripadá na dopravu do zamestnania, keďže, hlavné pracovné trhy sa nachádzajú mimo okresu – hlavne v meste Zvolen, Banská Bystrica, prípade v ojedinelých prípadoch v meste Bratislava.

Čisté peňažné výdavky (do r. 2003) v EUR

Banskobystrický kraj	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Spolu	222,0	257,3	232,4	269,5	300,2	318,7	283,8	292,9	303,3	313,4	329,6
Potraviny a nealko. ...	50,6	57,1	59,9	61,5	65,2	67,0	60,0	63,4	66,2	69,9	70,5
Alko. nápoje a tabak	6,3	7,0	6,5	6,7	7,4	8,7	8,0	9,3	8,7	9,6	9,9
Odievanie a obuv	13,8	12,3	11,4	13,8	17,4	17,6	14,9	14,7	15,8	13,8	16,0
Býva., voda, elenerg.	45,9	57,3	54,5	69,1	65,9	64,3	66,9	63,4	66,0	66,6	71,4
Nábyt., bytové vyb. ...	8,5	12,3	9,3	9,7	14,5	11,8	12,3	11,4	9,4	12,7	12,3
Zdravotníctvo	4,4	5,4	6,5	9,0	7,9	8,2	7,8	8,6	7,6	10,1	10,0
Doprava	16,2	16,8	12,9	16,9	16,2	25,6	17,5	18,9	22,5	23,0	23,4
Pošty a telekom.	8,6	9,6	10,1	12,9	14,8	16,5	17,3	16,3	17,4	16,8	19,9
Rekreácia a kultúra	13,4	15,8	12,4	15,2	21,7	25,5	16,3	17,8	19,0	17,2	20,5
Vzdelávanie	1,2	2,1	1,0	1,2	1,5	1,6	1,2	1,4	1,3	1,4	1,3
Hotely, kaviar. a rešt.	12,0	8,6	9,0	11,4	13,5	16,7	14,0	14,9	17,8	17,4	18,6
Rozl. tovary a služby	18,6	19,3	18,3	21,1	22,0	20,1	17,9	17,7	20,8	23,9	21,4
Ostatné výdavky	22,5	33,7	20,8	21,1	32,2	35,3	29,6	35,0	31,0	30,7	34,3

Zdroj: 20.9.2014, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>

Naopak najnižší podiel výdavkov pripadá na vzdelávanie a zdravotníctvo, čo môže súvisieť aj so zložením obyvateľstva (posun k vyšším vekovým ročníkom). Pomerne vysoké % výdavkov pripadá na poštové a telekomunikačné služby.

2.8. BÝVANIE

Prevládajúcou funkciou obce Babiná je bývanie. Pôvodná zástavba obce Babiná vznikala ako hromadná dedina. Pôvodné centrum obce tvorí historické námestie rozšíreného ulicového typu, orientované severojužne. Prevažuje individuálna bytová výstavba. Domy si obyvatelia Babinej stavali vedľa hradskej, ktorá tvorí hlavnú os zástavby. Zástavba v obci sa tiahne v smere sever – juh, súbežne s Babinským potokom, z centra sa rozširuje smerom k Sáse a ku Banskej Štiavnici. Najväčší rozmach bytovej výstavby v obci je zaznamenaný v sedemdesiatych rokoch, keď popri rodinných domoch vyrástli aj družstevné byty v bytovke, ktoré slúžia svojmu účelu dodnes (PHRSR, 2007, s.83). V Hornej ulici sa nachádza bývalá bytovka poľnohospodárskeho družstva - 6 bytov, ktoré si nájomníci odkúpili do súkromného vlastníctva. Obec má: 4 byty v Dolnej ulici a od rok 2010 ďalších 18 bytov v Rybníchej ulici.

Obývané byty a domy (2011)

	byty		domy
	spolu	v rodinnom dome	
Obec Babiná	168	143	137

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Perspektívne sa dá očakávať aj zvýšenie požiadaviek na návrat k tradičným formám hospodárenia. Je vhodné adaptovať existujúce objekty, umožniť ich rekonštrukciu, prístavbu, či iný spôsob úprav. V určitej únosnej miere môžu vznikať aj nové lokality (potreba individuálneho posúdenia), nevhodné však sú skupiny objektov väčšieho rozsahu, ktoré by nepriaznivo mohli ovplyvniť krajinnú štruktúru. V okolí intenzívne zastavaného územia obce, je vhodné uvažovať skôr s určitým útlmom a regeneráciou

jestvujúceho fondu. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti. Najviac bytov bolo trvalo neobývaných z dôvodu nespôsobilosti na bývanie a to 17.

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (2011)

zmena vlastníctva	rekreácia	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
2	13	17	15	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska vlastníctva boli najpočetnejšou skupinou byty v osobnom vlastníctve v rodinných domoch (130). Iná forma vlastníctva bola zastúpená 12 bytmi. V bytovom dome je evidovaných 12 bytov v osobnom vlastníctve.

Byty podľa formy vlastníctva (2011)

vlastné v obytných domoch	byty vo vlast. v rodinných domoch	obecné byty	družstevné byty	iné
12	130	12	0	12

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Obec Babiná v lete 2010 skolaudovala stavbu: Dva bytové domy a infraštruktúra, Babiná – Grnobíz. Súčasťou stavby boli aj inžinierske siete: vodovod, plynovod, NN elektr. rozvody, splašková a dažďová kanalizácia, verejné osvetlenie a prístupová komunikácia s 18 parkovacími miestami na státie. predmetnou stavbou sú realizované dva bytové domy, dva typy nájomných bytov: 8- bytový dom (SO-01) - sú to nájomné byty obce, ktoré sú financované úverom zo ŠFRB vo výške 80% z OC, nenávratný finančný príspevok vo výške 3.651,33 € na byt pre ZŤP a zostatok sú vlastné zdroje obce. Nájomníci týchto bytov musia spĺňať stanovené kritériá pre posudzovanie žiadostí, ktoré sú súčasťou VZN o prenájme nájomných bytov. 10 bytový dom (SO-02) - nájomné – tzv. „sociálne“ byty obce, ktoré sú financované úverom zo ŠFRB vo výške 70% , dotácia z MV a RR SR tvorí 30% z OC, zostatok 24,20 € sú vlastné zdroje obce. Nájomníci v týchto bytoch musia spĺňať podmienky Výnosu MV a RR SR č. V-1/2006 a V-1/2007. Najpodstatnejšou podmienkou je neprekročenie výšku príjmu u posudzovaných osôb a to 3-násobok životného minima za prechádzajúci kalendárny rok. Žiadatelia musia taktiež spĺňať kritériá na posudzovanie žiadostí o prenájom nájomných bytov stanovené obcou vo VZN č. 4/2007 o prenájme nájomných bytov a jeho dodatku č. 1/2008. O pridelení bytov rozhoduje bytová komisia menovaná obecným zastupiteľstvom obce (www.babina.sk, 10.9.2014).

Veľkostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov v obci Babiná disponuje plochou od 40 do 80 m². Pomerne početne sú zastúpené aj byty s plochou viac ako 120 m².

Byty podľa celkovej podlahovej plochy

Byty spolu	- 40 m ²	40 - 80 m ²	81 - 120 m ²	120+ m ²
166	24	99	16	27

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty s 3 miestnosťami. Druhou najväčšou skupinou sú 2 a 5 a viac izbové byty. Byty so 4 obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 31.

Byty podľa počtu obytných miestností

1	2	3	4	5+
8	37	58	31	32

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Až 126 bytov v roku 2011 bolo napojených na spoločný zdroj pitnej vody. Vlastný zdroj pitnej vody mali 4 domácnosti. Bez vodovodu bolo 0 bytov.

Byty podľa zásobovania vodou

v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
126	4	1	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ďalšiu vybavenosť bytov/domácností, prezentuje nasledujúca tabuľka. Celkovo bolo v roku 2011 pripojených do siete internet 50 bytov, a pevnou linkou disponovalo 44 bytov.

Vybavenosť bytov a domácností v obci						
podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia			
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet		
109	60	76	44	50		

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Najviac bytov v obci Babiná je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia. Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovanie využíva cca. 47 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia					
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia		
3	98	47	0		

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených plynovým kúrením – 53 a pevným palivom – 80 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využíva 22 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie						
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny	
53	22	0	80	1	0	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov.

Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2013 stúpol ich počet na 30 osôb. Slobodné povolania stúpili na 3.

Fyzické osoby - podnikatelia											
o. Babiná	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Fyzické osoby – podnik.	18	17	25	24	23	27	28	33	35	34	35
Živnostníci	15	15	21	20	20	24	25	29	31	28	30
Slobodné povolania	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3	3

Samost. hosp. roľníci 2 2 4 4 3 3 3 3 2 3 2
Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Celkovo je v obci činných 12 právnických osôb. Z celkového počtu bolo 7 ziskových a 5 neziskových subjektov.

Právnické osoby v obci											
o. Babiná	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Právnické osoby spolu	8	10	10	10	10	11	11	12	16	15	15
Právnické osoby ziskové	4	6	6	5	5	5	5	6	9	8	8
Práv. osoby neziskové	4	4	4	5	5	6	6	6	7	7	7

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V obidvoch skupinách došlo v sledovanom období k nárastu subjektov. Uvedené súvisí so samotným rozvojom obce a skvalitňovaním pokrytia občianskej vybavenosti. Podľa Obchodného registra majú v obci svoje sídlo nasledovné právnické osoby:

1. ALFIDA, v.o.s.
2. BABINKA, s.r.o.
3. Comida, s.r.o.
4. IMBIS, verejná obchodná spoločnosť
6. OV Legal, s.r.o. "v likvidácii"
7. SORIO, s.r.o.

Obec Babiná vo februári 1995 založila obchodnú spoločnosť Obecné lesy Babiná s.r.o. Babiná za účelom obhospodarovania obecného lesného majetku a obecného poľovného revíru. Obecné lesy obhospodarujú lesy vo vlastníctve obce, obchodujú s vyprodukovanou drevnou hmotou, v rámci poľovníctva ponúkajú poplatkový odstrel zveri a odpredaj diviny. Predaj dreva je prevažne v guľatinových sortimentoch duba (70%), buka (20%) a ihličnatá (10%). Okrem toho obchodujú s listnatou (80%) a ihličnatou (20%) vlákniinou. Výkon práva poľovníctva zabezpečuje poľovné združenie Bučina. Poplatkový odstrel zveri je možný v nasledovných druhoch – jeleň, daniel, srnec, diviak, muflón a holá zver. Terény sú nenáročné, revír je dobre zazverený, ročný odstrel je vo výške cca 100 ks zveri, pričom rozloha revíru je 2 217 ha, z toho 932 ha lesa a zvyšok lúky, pasienky a orná pôda (www.babina.sk, 14.9.2014).

Rozdelenie subjektov podľa hlavnej ekonomickej činnosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry živnostníkov v regióne podľa zamerania ekonomickej činnosti. Najviac subjektov je činných v oblasti stavebníctva, obchodu a obchodných činností. Pomerne vysoké % je orientovaných na dopravu a premyselnú výrobu. V priebehu sledovaného obdobia narastá aj počet živnostníkov zameraných na stavebníctvo.

Živnostníci podľa vybraných ekonomických činností v %											
Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pôdohospodárstvo, rybolov	1	1	2	3	3	4	3	3	4	4	4
Priemysel spolu	14	13	12	14	14	14	10	10	10	9	9
z toho priemysel. výroba	14	13	12	14	14	13	10	10	10	9	9
Stavebníctvo	9	10	10	11	13	14	16	16	16	15	15
Obchod	44	43	43	42	40	38	36	34	33	33	31
Hotely, reštaurácie	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Dopr., sklad., pošty a tel.	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	6
Finančné sprostredkovanie	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
Nehnut. prená., obch. činn.	15	16	16	14	14	14	17	19	20	21	22
Školstvo	1	1	2	1	1	2	2	2	2	2	2
Zdravot. sociálna pomoc	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatné	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	5

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z pohľadu právnických osôb je najviac subjektov v okrese činných v oblasti obchodu, nehnuteľností a obchodných činností a priemysle. Pomerne silo sú zastúpené aj subjekty v oblasti stavebníctva.

Podniky podľa ekonomických činností (OKEČ, NACE)

Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pôdohospodárstvo, rybolov	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Priemysel spolu	15	13	13	12	12	11	9	9	9	9	9
z toho priemysel. výroba	15	13	12	11	11	10	8	8	8	8	8
Stavebníctvo	7	7	7	7	8	8	9	9	9	9	8
Obchod	44	45	43	42	39	37	36	34	32	32	32
Hotely, reštaurácie	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Doprava, skladovanie, ...	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4
Finančné sprostredkovanie	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
Nehnuteľnosti prenájom...	18	20	20	20	22	23	26	28	29	30	30
Školstvo	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zdravotníctvo soc. pomoc	1	1	3	4	4	4	5	5	5	5	5
Ostatné	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	3

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Pol'nohospodárska výroba

Z hľadiska pol'nohospodárskeho pôdneho fondu a pol'nohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Babiná, ktorá je začlenená do okresu Zvolen, kraj Banskobystrický. Celková výmera pol'nohospodárskej pôdy je 1106 ha, z čoho orná pôda zaberá 377 ha. Najväčšie zastúpenie majú trvalé trávnaté porasty – 720 ha. Celkový podiel pol'nohospodárskej pôdy na celkovej výmere sa prakticky nemení. Podiel na celkovej výmere má pol'nohospodárska pôda 50 %.

Výmera pol'nohospodárskej pôdy v obci Babiná											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
% z celkovej výmery	52	52	52	52	52	51	50	50	50	50	50
Pol'nohosp. pôda - spolu	1161	1161	1150	1150	1150	1138	1112	1107	1107	1106	1106
- orná pôda	300	300	300	300	300	300	377	377	377	377	377
- záhrada	8	8	8	8	8	8	8	9	9	8	8
- trvalý trávny porast	853	853	842	842	842	830	727	721	721	720	720

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Rastlinná výroba

Rastlinná výroba v regióne je zameraná na produkciu obilnín a viacročných krmovín. Produkcia zemiakov v priebehu časového obdobia výrazne klesla. V roku 2013 činila produkcia len 112 ton.

Produkcia vybraných pol'nohospodárskych plodín (t) podľa územie, druh plodiny a rok											
Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zrniny	16 396	25 210	20 617	17 102	16 677	22 912	15 843	10 564	15 811	18 402	12 869
Obilniny	16 386	25 048	20 515	17 037	16 592	22 875	15 824	10 531	15 809	18 398	12 862
Olejníny	1 276	3 557	2 668	1 952	3 141	4 154	3 106	3 252	2 501	2 794	2 029
Zemiaky	708	383	626	581	511	547	372	44	349	173	112
Viacročné krmoviny	4 331	5 290	5 241	4 772	5 503	10 797	6 650	8 581	5 899	6 588	7 082

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky, aj keď ich celková produkcia výrazne klesla.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zrniny spolu	2,96	4,16	3,01	3,23	3,39	4,50	3,58	2,49	3,33	3,79	2,91
Obilniny	2,96	4,18	3,87	3,26	3,40	4,52	3,61	2,53	3,44	3,82	2,93
Olejníny	1,16	2,98	2,03	1,87	2,52	2,50	1,83	2,35	1,91	2,02	1,92
Zemiaky	14,12	6,89	9,48	8,72	11,05	14,20	9,98	1,08	13,52	13,94	9,36
Viacročné krmo.	3,25	5,70	5,16	3,32	3,41	6,20	3,84	4,48	2,97	3,05	3,14

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Živočišná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Zvolen. Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydiny, ošípaných a hovädzieho dobytky.

Stav hospodárskych zvierat											
Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hovädzí dobytok	9 697	9 509	8 358	7 465	7 173	7 194	7 159	6 791	7 025	9 697	9 509
Ošípané	25 557	15 091	14 840	8 835	3 008	2 168	1 688	1 613	1 250	25 557	15 091
Ovce a barany	7 595	7 943	7 510	6 820	7 149	8 510	9 743	11 199	9 810	7 595	7 943
Kozy a capy	1 024	997	958	882	927	881	838	840	826	1 024	997
Kone	105	101	126	110	116	156	119	99	118	105	101
Hydina	299 524	447 532	220 064	336 852	20 119	132 799	248 048	20 187	245 003	299 524	447 532

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Od roku 2003 došlo v regióne k nárastu počtu kusov oviec a baranov. Hovädzí dobytok bol do určitej miery redukovaný. K výraznému nárastu došlo v prípade hydiny. Nasledujúca tabuľka prezentuje intenzitu chovu v okrese.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hov. dob. (na 100 ha poľ. p.)	37,8	42,3	37,9	33,3	34,3	34,6	34,5	33,4	33,4	34,2	33,9
Kravy (na 100 ha poľ. p.)	17,3	18,7	17	14,5	16	15,8	15,7	14,3	14,5	13,3	13,1
Ovce (na 100 ha poľ. p.)	29,6	35,3	34	30,4	34,2	40,9	46,9	57,6	46,6	45,6	46,9
Ošípané (na 100 ha or. pôdy)	255,4	145	143,2	84,2	29,6	21	16,5	16	12,3	12,6	12,2
Hydina (na 100 ha ornej pôdy)	2993,1	4299,2	2123,3	3210,9	197,1	1287,5	2431,1	199,7	2411	2940,5	667,1
Sliepky (na 100 ha ornej pôdy)	934,4	922,7	179,8	177,7	182,6	161,1	162,8	165,1	163,4	159,7	158,8

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nachádza materská škola. Ako vyplýva z predpokladov demografického vývoja, v priebehu nasledujúcich 10 rokov pravdepodobne dôjde k nárastu počtu detí predškolského veku, a teda bude vytvárať tlak na udržanie, prípade rozšírenie zariadenia.

Materská škola

Od júla 2002 je zriaďovateľom a prevádzkovateľom MŠ samotná obec Babiná. Podľa zápisu v kronike sa začala výchovno – vzdelávacia činnosť v MŠ v Babinej v septembri 1959. Budova je majetkom obce od roku 2014. MŠ v Babinej je jednotriedna. Škola má priestrané miestnosti, ktoré sú zriadené moderným nábytkom, rešpektujúcim hygienické a vekové osobitosti detí v MŠ, čo umožňuje vytvárať hracie kútiky, ktoré je možné obmieňať pre skupinové a individuálne a individuálne činnosti detí. MŠ má dostatok moderných učebných pomôcok, telovýchovného náradia a náčinia, audiovizuálnej a didaktickej techniky. Vo výchovno – vzdelávacej práci využívame počítač, CD a DVD nosiče a internet. V MŠ prebieha krúžok anglického jazyka, rozvoj výtvarných zručností cez výtvarný krúžok. MŠ poskytuje predprimárne vzdelávanie deťom vo veku od 2 do 6 rokov a deťom s OŠD. Okolie MŠ tvorí oplostený dvor. Časť slúži na telovýchovu a šport, časť na relax a časť na voľné hry detí. Pri vnímaní predškolskej výchovy a vzdelávania vychádzame z požiadaviek Štátneho vzdelávacieho programu. Od školského roku 2009 v Materskej škole Babiná pri výchove a vzdelávaní je plnený školský vzdelávací program „Kukulienka“, ktorý je založený na individuálnom osobnostnom rozvoji dieťaťa a jeho špecifických potrebách. Materská škola sa rozhodla pre environmentálne zameranie s následnou víziou: „Každý má na svete svoje miesto“ (www.babina.sk, 10.9.2014).

Počet detí a zamestnancov v materskej škole					
Materská škola	2009	2010	2011	2012	2013
Vstupný ukazovateľ					
Počet pedag. zame.	2	2	2	2	2
Počet THP	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2

Výstupový ukazovateľ					
Počet detí v MŠ za rok	6	14	8	14	10
Počet tried v MŠ	1	1	1	1	1
Počet pred. + odl. š.d.	3	1	1	0	0
Počet projektov	3	2	2	3	3
Zdroj: OcÚ, 2014					

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
1-4	21	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29
0 – priem. Index				1,007	% nárast – 0						7
1-4 priem. Index				1,034	% nárast 1 – 4						40
Abs. nárast											9
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											4,527
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											4,285

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal stúpnuť počet detí do 1 roka o 7 % a vo vekovej skupine od 1 – 4 by mal počet narásť o 40 %. V priemere by mal ale klesať podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2015 by mal podiel na celkovom počte činiť 4,527 %, do roku 2025 by mal tento podiel klesnúť na 4,285 %. Nárast by mal byť relatívne významný a teda pravdepodobne bude vytvárať tlak na zvyšovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
5-9	26	27	28	29	30	31	32	33	34	36	37
10-14	25	25	25	25	25	25	26	26	26	26	26
5-9 – pr. Index				1,037	% nárast 5 - 9						43
10-14 pr. Index				1,007	% nárast 10 - 14						7
Abs. nárast											13
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											8,967
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											7,940

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá nárast. V absolútnom vyjadrení by mal počet detí v tomto veku vzrásť o 13. Najvyšší nárast sa predpokladá v skupine od 5 do 9 rokov. V skupine od 10 do 14 rokov by mal počet detí stúpnuť o 7 %. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb predškolského vzdelávania, základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal ale mierne poklesnúť na 7,940 %. Obec v súčasnosti zabezpečuje služby predškolského vzdelávania ale nie je zriaďovateľom základnej školy. Ak sa doterajší trend zachová, bude v budúcnosti nevyhnutné takéto zariadenia zriaďovať.

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov.

Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVar v Zvolene, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec.

Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese Zvolen.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Zvolen	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zariadení	8	8	7	7	7	9	10	14	12	16	19
Počet miest k 31.12. spolu	389	387	410	407	413	412	418	476	474	466	505
P.m. v domov. dôchodcov	144	182	182	175	172	164	116	115	117	85	128
P.m. v DSS pre pos. dosp.	105	82	84	93	105	126	177	194	194	225	220
P.m. v DSS pre postih. deti	35	35	35	30	26	13	10	11	11	11	11
P.m. v detských domovoch	60	61	82	82	83	82	85	83	86	86	86

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom,
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámernom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane 13 jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálnou technickou vybavenosťou, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
60-64	39	42	45	49	52	56	61	65	70	75	81
65-69	28	30	32	34	37	39	41	44	47	50	53
70-74	21	23	24	26	27	29	31	33	36	38	41
75-79	14	14	14	14	15	15	15	15	15	16	16
80-84	11	11	12	12	13	13	14	14	15	15	16
85-89	6	6	6	7	7	7	8	8	9	9	10
90-94	2	3	3	4	5	6	8	9	11	14	17
95-99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index				1,067	% nárast – 60+						112
Abs. nárast											92
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											21,660
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											29,354

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 112 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 29,354 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 92 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by mala obec zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Obec nemala zriadený svoj zdravotný obvod. Jej obyvatelia patrili do zdravotného obvodu v Dobrej Nive od roku 1960. Zdravotné stredisko v susednej obci využívajú občania i v súčasnosti, kedy

existuje slobodná voľba všeobecného lekára. V súčasnosti v Dobrej Nive zabezpečujú zdravotnú starostlivosť pre občanov Babinej všeobecné a odborné ambulancie – detská a gynekologická. K poskytovaní zdravotníckych služieb v Dobrej Nive patrí aj výdaj, resp. predaj liekov v súkromnej lekární. Občania obce navštevujú zdravotné strediská aj v Krupine, v Pliešovciach a tiež vo Zvolene, kde zdravotnú starostlivosť poskytujú tieto zariadenia: Pohotovosť pre dospelých, Pohotovosť pre deti a dorast, Nemocnica s Poliklinikou - poskytuje zdravotnícke služby lôžkových oddelení: Interné oddelenie, Chirurgické oddelenie, Anesteziologicko- resuscitačné oddelenie, Detské oddelenie, Kožné oddelenie a Pôrodnícko-gynekologické oddelenie. Ambulantné služby: Očné, Infekčné, Ortopedické, Urologické, Diabetické, Psychiatrické. Nemocnica má aj rýchlu zdravotnícku pomoc (PHRSR, 2007, s.104-105).

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín a prestárlí obyvatelia.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
1-4	21	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29
0 – priem. Index				1,007	% nárast – 0						7
1-4 priem. Index				1,034	% nárast 1 – 4						40
Abs. nárast											9
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											4,527
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											4,285

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
60-64	39	42	45	49	52	56	61	65	70	75	81
65-69	28	30	32	34	37	39	41	44	47	50	53
70-74	21	23	24	26	27	29	31	33	36	38	41
75-79	14	14	14	14	15	15	15	15	15	16	16
80-84	11	11	12	12	13	13	14	14	15	15	16
85-89	6	6	6	7	7	7	8	8	9	9	10
90-94	2	3	3	4	5	6	8	9	11	14	17
95-99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index				1,067	% nárast – 60+						112
Abs. nárast											92
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											21,660
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											29,354

2.13. ŠPORT

História telovýchovnej jednoty siaha do 60.rokoch 20.storočia. Spočiatku bola zameraná iba na futbal – vznikol futbalový oddiel Sokol Babiná, neskôr premenovaný na TJ Družstevník Babiná. Športový areál, vrátane šatní bol dokončený v roku 1978 a slúži svojmu účelu dodnes. Nachádza sa v ňom futbalové ihrisko s tribúnou a v r. 1997 sa dobudovalo asfaltové ihrisko, ktoré sa využíva na volejbal, nohejbal, basketbal a tenis. V zimnom období poslúži ako klzisko. Oplotenie areálu pribudlo v r. 2000. V obci v súčasnosti funguje Obecný športový klub. Rozsiahla údržba areálu OŠK bola vykonaná na jeseň r. 2009. Šatne boli upravené v interiéri, nový šat dostala aj vonkajšia fasáda. Nový náter majú aj kovové konštrukcie, brány, opravili sa aj zadné steny za bránami. V roku 2006 vznikla nová tradícia v Mikroregióne Pliešovská kotlina - futbalový turnaj medzi futbalovými mužstvami obcí mikroregiónu, pričom sa turnaj koná každý rok v inej obci. Dňa 23. júla 2011 bola usporiadateľom 7. ročníka futbalového turnaja obec Babiná (www.babina.sk, 10.9.2014).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovinsko – 45

%). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov deti najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávajú voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 30 – 40 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
15-19	27	27	26	25	25	24	24	23	22	22	21
15-19 – pr. Index				0,975	% nárast 15-19						-22
Abs. nárast											-6
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											4,891
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											2,690

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
20-24	37	37	37	37	37	38	38	38	38	39	39
25-29	40	41	41	41	41	41	42	42	42	42	42
20-24 - pr. Index				1,006	% nárast – 20-24						6
25-29 - pr. Index				1,005	% nárast 25 – 29						5
Abs. nárast											4
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											13,725
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											10,205

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
30-34	46	46	47	47	48	49	49	50	51	51	52
35-39	52	55	59	63	67	72	76	82	87	93	99
40-44	41	42	44	45	46	48	49	50	52	53	55
30-34 - pr. Index				1,013	% nárast – 30-34						14
35-39 - pr. Index				1,067	% nárast – 35-39						92
40-44 - pr. Index				1,029	% nárast 40 – 44						33
Abs. nárast											67
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											24,655
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											25,877

2.14. KULTÚRA

Kultúra v obci je samozrejmosťou a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti tejto obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu. Kultúrne podujatia obce a jej obyvateľov sa realizujú v miestnom kultúrnom dome. V rámci oblasti kultúry má obec vybudovanú aj obecnú knižnicu.

Kultúra v súčasnej recesii spoločnosti prežíva vo veľmi skromných podmienkach z dôvodov nutnosti prvoradého riešenia základných sociálnych potrieb obyvateľov a minimalizácii výdavkov na kultúru. Markantne sa táto situácia prejavuje v podmienkach vidieka, kde sa programové voľby obmedzujú len na miestne ľudové a ochotnícke predstavenia a často iba na príležitostné spoločenské podujatia (svadby, hostiny, kary, a pod.). Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov.

Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia na kvalitatívne vyššej úrovni. V návrhu riešenia sa počíta s možnosťami zriadenia klubových foriem využitím kultúrneho zariadenia, s možnosťou využitia ako viacúčelového zariadenia pre kultúrne, zábavné účely.

V súčasnosti kultúrny a spoločenský život v obci zabezpečuje komisia pre osvetu a kultúru pri obecnom zastupiteľstve. Každoročne sa konajú :

- fašiangy
- oslavy oslobodenia obce
- akademie ku dňu matiek
- akcia pre deti k MDD
- futbalový turnaj medzi obcami Združenia obcí Mikroregiónu Pliešovská kotlina
- folklórna slávnosť v ľudovom dome
- výstava ovocia, zeleniny a kvetov,
- hostina na Babinej - spomienka na vysviacku evanjelického kostola v r. 1939
- V rámci programu na obecných slávnostiach vystupujú folklórne súbory a divadelné súbory z okolitých miest a obcí.

Ľudové tradície a zvyky obce zachováva pre nasledujúce generácie miestna folklórna skupina Kukučka, ktorá vznikla v r. 2004. Na obecných kultúrnych akciách a folklórnych festivaloch predstavuje páračky, svadbu na Babinej, pochovávanie basy a iné. V obci malo svoj význam i ochotnícke divadlo, ktoré si našťudovalo divadelné hry viacerých slovenských autorov a zúčastňovalo sa divadelných prehliadkach ochotníckych súborov s veľkým úspechom. V obci fungovalo aj miestne kino, ktoré bolo neskôr využívané ako stolárska dielňa a dnes ho čaká nová zmena : zriadenie relaxačno-športového centra – malej telocvične.

Kultúrne a historické pamiatky

Na území obce sa nachádzajú významné objekty, ktoré je potrebné rešpektovať z hľadiska štátnej pamiatkovej ochrany. V r. 2000 bola obec Babiná vyhlásená všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu v Banskej Bystrici č. 18/2000 za pamiatkovú zónu. Účelom jej vyhlásenia je zabezpečenie ochrany pôvodného historického urbanisticko-architektonického charakteru sídla so zachovanou ľudovou architektúrou a hospodárskymi stavbami - humnami v kultúrnom krajinnom prostredí. Z hľadiska záujmov štátnej pamiatkovej starostlivosti si vyžadujú zvýšenú pozornosť objekty vyhlásené za kultúrne pamiatky a objekty vytvárajúce charakter pamiatkovej zóny, ktoré majú výrazné umelecko-historické a architektonické hodnoty: ľudové domy a usadlosti a hospodárske objekty – humná.

V štátnom zozname nehnuteľných kultúrnych pamiatok, na ktoré sa vzťahujú všetky ustanovenia zákona o kultúrnych pamiatkach, je zapísaný :

Kostol sv. Matúša s neskoršími úpravami.

Katolícky kostol zasvätený sv. Matúšovi – pôvodne románsky, pochádzajúci z pol 13.stor. Z pôvodnej stavby zostala len veža a časť obvodového muriva. Na prvom poschodí veže je románsky portál a na vrchnom poschodí združené románske okná. Románsky pôvod majú aj oporné piliere nárožia veže. Pod kostolom sa nachádza krypta, do ktorej pravdepodobne pochovávali kňazov a richtárov. Dnes je táto neprístupná.

Dva hroby padlých v SNP (1944)

Hrob padlých partizánov z obdobia SNP je zapísaný v ústrednom zozname pod č. UZPF 2872/0: Hrob je umiestnený na cintoríne pri rímsko-katolíckom kostole, ktorý je situovaný v južnej časti územia pamiatkovej zóny obce Babiná. V rámci areálu katolíckeho cintorína je hrob umiestnený v jeho juhovýchodnej časti, pri oplotení vymedzujúcom cintorín z južnej strany.

Ľudový dom murovaný

Je to samostatne stojaci ľudový dom v skupinovej cestnej zástavbe v strede obce. Dom bol postavený v r. 1820 podľa údajov vyrezávaného vročenia na stropnom tráme v prednej izbe. Postupne boli dostavané hospodárske stavby (sýpka, maštale, humno). Dom je prízemný, nepodpivničený, v pôdoryse vytvára zástavbu v tvare U. Dvor obytného domu je prístupný cez drevenú bránu. Murovaná časť brány má segmentovo ukončený otvor brány, ktorý dosadá na stĺpy kruhového pôdorysu, hlavica je zdobená prstencami. Murivo brány je zdobené lízénovým rámom, ukončené je sedlovou strieškou s keramikou krytinou. Vedľa brány bola bránička pre peších. Ľudový dom je dvojtraktový prízemný dom murovaný z kameňa. Južný trakt domu tvoria dve obytné miestnosti – izba a kuchyňa. V roku 2003 obec odkúpila Ľudový dom do vlastníctva od štátu, nakoľko vlastníkom p. Krajniak nemal dedičov. Ľudový dom je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod č. 1798/0. V roku 2004 získala obec z prostriedkov programu „Obnov si svoj dom“ z ministerstva kultúry SR z fondu na ochranu kultúrnych pamiatok dotáciu na vykonanie údržby interiéru a exteriéru domu. V septembri 2004 si zrekonštruovaný obytný dom, dvor i humno mohli prezrieť obyvatelia obce, bývalí rodáci a návštevníci obce počas osláv 750. výročia prvej písomnej o obci. V Ľudovom dome je zriadené miestne múzeum „Babinská chýža“ a dvor sa stal prírodným amfiteátrom pre organizovanie kultúrnych, folklórnych podujatí (PHRSR, 2007, s.105-109).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnanú záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
 - rozšíriť systém permanentiek
 - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
 - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
 - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
 - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení

- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na externých užívateľov. Predpokladá sa pokles v obidvoch skupinách najväčších užívateľov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
20-24	37	37	37	37	37	38	38	38	38	39	39
25-29	40	41	41	41	41	41	42	42	42	42	42
20-24 - pr. Index				1,006	% nárast – 20-24						6
25-29 - pr. Index				1,005	% nárast 25 – 29						5
Abs. nárast											4
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											13,725
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											10,205

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
45-49	40	41	43	44	45	46	48	49	50	52	53
50-54	38	38	38	38	38	39	39	39	39	39	39
55-59	43	45	46	48	50	52	54	56	59	61	64
45-49 – pr. Index				1,029	% nárast - 45-49						32
50-54 - pr. Index				1,003	% nárast - 50-54						3
55-59 - pr. Index				1,040	% nárast - 55-59						48
Abs. nárast											35
% z celkového počtu obyvateľov - 2015											21,574
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											19,649

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

Ubytovacie zariadenia sú v regióne rozložené nerovnomerne, s hlavným ťažiskom vo Zvolene. Rozľahlé časti najmä v okolí obce sú takmer bez ubytovacích možností. Priamo v obci sa žiadne ubytovacie zariadenia nenachádzajú.

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

Priamo v obci sa nenachádza žiadne stravovacie zariadenie. Do budúcnosti sa ani nepredpokladá s jeho vznikom. Samotná obec predstavuje malý trh na jeho udržateľnosť, a keďže sa v obci nenachádza ani žiadna významnejšia atraktivita, dopyt po takýchto službách je zanedbateľný.

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Prírodné podmienky a kvalitné životné prostredie sú predpokladom pre rozvoj cestovného ruchu a turizmu. Riešenie rozvoja cestovného ruchu, rekreácie a turizmu je založené na rekreačnom potenciáli, ktorým katastrálne územie obce disponuje a, samozrejme, aj na potenciáli, ktorý poskytuje celá oblasť. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu je potrebné podporovať aj historicko-kultúrny kontext v rámci poznávacej turistiky. Rozvoj pobytovej turistiky je obmedzený ponukou základných služieb.

Geografická poloha obce v regióne, konfigurácia terénu a ostatné prírodné danosti doteraz nevyvolali aktivizáciu rekreačných podujatí v obci a jej katastri. V obci chýba vybavenosť účelovými zariadeniami na realizáciu rekreačného cestovného ruchu. Preto v súčasnosti sa obec nezaraďuje medzi rekreačne atraktívne lokality. Disponibilné prírodné a kultúrno-historické podmienky obec zaraďujú medzi oblasti s potenciálom rozvoja poznávacej turistiky vrátane cieľových a pobytových príležitostí cestovného ruchu - turistické trasy poznávania biodiverzity prírody (cyklistické aj pešie). S perspektívnym cieľom rozvoja je zvýšenie využiteľnosti disponibilného potenciálu cestovného ruchu na rozvoj ekonomických aktivít spojených s cestovným ruchom v regióne, využívaním kultúrnych pamiatok pre rozvoj cestovného ruchu, podpory rozvoja kultúrneho dedičstva a tradičných remesiel v záujme rozvoja cezhraničného turizmu a zlepšovania služieb a produktov a spoločného využívania infraštruktúry cestovného ruchu. Chotár je vhodný pre krátkodobý cestovný ruch prevažne letného využitia na báze turistiky, cykloturistiky, vlastivedy, ale aj poľovníctva a pod. regionálneho významu.

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) v roku 2004 označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejšiu rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2011 – 2015

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Hospodárenie obce celkom					
	2011	2 012	2013	2 014	2015
Bežné príjmy	281155	385918	458030	398792	413794
Bežné výdavky	181173	180973	265353	238997	287344
Prebytok/schodok	99982	204945	192677	159795	126450
Kapitálové príjmy	2945	917	104700	157000	50000
Kapitálové výdavky	38397	1895	337860	289100	174300
Prebytok/schodok	-35452	-977	-233160	-132100	-124300
Príjmy finančných operácií	0	38000	102610	44400	26747
Výdavky finančných operácií	29685	88350	44320	44400	26747
Rozdiel finančných operácií	-29685	-50350	58290	0	0

Rozdiel celkového rozpočtu	34844	153617	7490	27695	2150
Zdroj: OcÚ Babiná, 2014					

Ako prezentuje tabuľka, obec hospodári s kladným hospodárskym výsledkom.

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientského prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Manažment a správa obce

Súčasný zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Babiná. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 5 členov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľom k úradom ŠŠS

Sídlo matričného úradu	Sása
Sídlo pracoviska daňového úradu	Zvolen
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Zvolen
Sídlo Okresného súdu	Zvolen
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Zvolen
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Zvolen
Sídlo Územnej vojenskej správy	Banská Bystrica
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Zvolen
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Zvolen
ŠÚ SR	

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Babiná je súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Banskobystrický kraj je ostatný vidiecky, pomaly rastúci, viac stagnujúci, s dlhodobou nadpriemernou mierou nezamestnanosti, nízkym stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a nízko konkurencieschopný región SR mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou. Podľa stupňa urbanizácie sa radí do skupiny ostatný vidiecky región (53,5 % mestského obyvateľstva). Aj v tomto kraji sa výrazne prejavuje proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky mierne klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Najviac zamestnaných v kraji je v priemysle (okolo 31 %) a vo verejnej správe a v školstve (spolu takmer 27 %). Nezamestnanosť v tomto kraji je vysoko nad priemerom SR i EÚ 27. V prípade BBK bude nevyhnutné vytvárať pracovné príležitosti najmä pre ekonomicky aktívne obyvateľstvo, ktoré dochádza za prácou do iných regiónov (približne 10 000). Prioritou je riešenie dlhodobej nezamestnanosti a zamestnanosti rómskej populácie. Pre udržateľnosť investícií a maximalizáciu prínosu investície pre regionálnu ekonomiku je rozhodujúcim faktorom existencia vhodných ekonomických štruktúr schopných naplniť požiadavky investorov v oblasti dodávok pre produkciu. V investičnej (prípravnej) aj operačnej (výrobnej) fáze realizácie investícií z hľadiska počtu dominuje zapojenie domácich dodávateľov. Prevažne ide o podniky lokalizované mimo daného okresu. Z hľadiska objemu dodávok v investičnej fáze síce podniky väčšinu svojich dodávok získavajú od dodávateľov zo Slovenska, ale vo fáze výroby už väčšina dodávok prichádza zo zahraničia. Napriek významnému podielu investícií do vedomostne menej náročných odvetví a z časti obmedzenému vplyvu multiplikačných efektov, regionálna ekonomika môže reálne profitovať z transferu technológií, zvýšenej zamestnanosti a rozvoja kvalifikácie pracovnej sily. Priemysel je v regióne rozložený nerovnomerne. Dosahuje vysokú koncentráciu na severe kraja, kde sídlia najproduktívnejšie odvetvia ekonomiky - hutnícky, strojársky, automobilový, drevársky, farmaceutický a polygrafický priemysel. V južnej časti majú základňu potravinársky priemysel a ostatné odvetvia komplementárne k

poľnohospodárstvu. Celkom možno očakávať, že BBK má šancu si len vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu. Bude sa však len veľmi pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať doterajší priemysel, významnejšie postavenie by mohol získať turizmus. BBK má silný inovačný potenciál len v dvoch mestách – Banská Bystrica a Zvolen. Pomaly sa zvyšuje výkonnosť v oblasti turizmu. Vidiecke oblasti sú na ceste k transformácii, pomáhajú im nástroje na vyrovnávanie regionálnych rozdielov – predovšetkým diverzifikácia hospodárskej činnosti. Identita/špecifickosť sídiel a subregiónov je zachovaná a dobre využívaná v prospech kvalitných miestnych produktov napr. lazy. Prírodné zdroje BBK sú bohaté a rôznorodé. Veľký význam majú lesy, zdroje minerálnych a termálnych vôd využívaných najmä v kúpeľníctve a potravinárstve. Kraj disponuje veľkým podielom chránených území.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že BBK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v pôdohospodárstve, nízkom príleve PZI a podpore domácich investorov a využívaní vysokovzdelanej pracovnej sily, vytváraním pracovných miest v sektore služieb. Dôsledkom toho je jeho slabá konkurencieschopnosť poľnohospodárstva a celkové ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu založenej hlavne na energeticky náročnej výrobe. V porovnaní so svetovými trendmi a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie BBK nízka a pre budúci rozvoj nedostatočná.

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda BBK je tvorená najmä jeho prírodným a kultúrohistorickým bohatstvom, atraktívnou vidieckou krajinou vrátane potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, obnoviteľných zdrojov energie a agroturistiky.

Strategické ciele:

1. doprava a zvyšovanie dostupnosti a atraktivity územia (integrovaná doprava),
2. rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom informatizácie verejnej správy a podporou projektov v oblasti e-služieb,
3. poľnohospodárstvo, lesníctvo a rozvoj vidieka,
4. inovácie a rast konkurencieschopnosti priemyslu v rozhodujúcich sektoroch a pri využívaní obnoviteľných zdrojov energie.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využitia domácich regionálnych zdrojov,
- zvýšenie zamestnanosti najmä vo vidieckych oblastiach a v oblasti nových technológií,
- zvýšenie dostupnosti a atraktivity regiónu nielen z pohľadu domácich a zahraničných investorov, MSP, ale aj miestneho obyvateľstva a zvýšenie podielu ekologickej (integrovanej) dopravy,
- zvýšenie výkonnosti najmä v oblasti turizmu, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, drevospracujúceho priemyslu.

2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHRSR

Vyhodnotenie PHRSR

Špecifický cieľ č. 1

Dobudovanie technickej, občianskej, kultúrnej a sociálnej infraštruktúry

Opatrenia:

Zlepšiť cestnú infraštruktúru v obci

Opraviť a rekonštruovať chodníky v obci *splnené čiastočne*

Opraviť a rekonštruovať miestne komunikácie *splnené čiastočne*

Zlepšiť technickú vybavenosť ochranu v obci

Rekonštruovať rozvody vody obce, jeden z najstarších vodovodov v kraji 1928 *nesplnené*

Upraviť koryto Babinského potoka a jeho pravidelnou údržbou zlepšiť priechodnosť toku potoka *splnené čiastočne*

Zlepšiť občiansku a sociálnu vybavenosť obce

Pripraviť plán rozvoja bývania obyvateľov obce do roku 2010 *nesplnené*

Zrekonštruovať obecné priestory (zriadiť priestory za účelom poskytovania služieb pre občanov, resp. služieb pre turistov) *nesplnené*

Obecné priestory, ktoré už neslúžia svojmu pôvodnému účelu zrekonštruovať na stacionár pre starých ľudí v kombinácii s nájomnými bytmi (polyfunkčný dom) *nesplnené*

Vybudovať nájomné obecné byty *splnené*
Položiť telefónne rozvody a rozvody pre káblovú televíziu do zeme, pokračovať na kabelizácii miestnej telefónnej siete, internetizácii obce (v spolupráci so ST) *častočne splnené*
Zrekonštruovať rozvody miestneho rozhlasu *nesplnené*
Zrekonštruovať verejné osvetlenie *častočne splnené - výmena žiaroviek za LED – obaly pôvodné*
Dobudovať sieť autobusových zastávok *nesplnené*
Revitalizovať zeleň a verejné priestranstvo na námestí obce, rozširovať zelené plochy a parky s príslušnou vybavenosťou v obci, vytvoriť oddychové zóny v priestoroch obce *splnené častočne*
Upraviť cintorín a zabezpečiť jeho pravidelnú údržbu *splnené častočne*
Separovať odpad – zabezpečiť častý odvoz odpadu - zefektívniť, zintenzívniť a rozšíriť separovaný zber komunálneho odpadu cez recyklačný fond *splnené častočne*
Prijať opatrenia na zamedzenie vzniku čiernych skládok *splnené častočne*

Špecifický cieľ č. 2

Rozvoj cestovného ruchu so zameraním na kultúrne dedičstvo a tradície v obci

Opatrenia

Zvýšiť záujem turistov o obec a okolie

Vypracovať stratégiu a propagáciu obce, vybudovať marketing obce *nesplnené*
Zintenzívniť informovanosť obyvateľov mimo obce *splnené*
Pripraviť a realizovať Centrum pre podnikateľov za účelom obnovy tradičných remesiel v priestoroch nevyužitých budov bývalého poľnohospodárskeho družstva *nesplnené*
Rekonštruovať a chrániť kultúrne pamiatky v obci dobudovať múzeum ľudových tradícií v Krajniakovom dome a začleniť ho do rozvojových aktivít obce *splnené častočne*
Vybudovať cyklotrasy a náučné chodníky v okolí obce *splnené častočne*
Vysporiadať majetko - právne vzťahy (pozemkov), za účelom prípravy budovania infraštruktúry a následných ekonomických prínosov pre obec *splnené častočne*
V spolupráci s Mikroregiónom „Pliešovská kotlina“ vybudovať cyklotrasy medzi obcami Pliešovskej kotliny a prepojiť nimi tiež Štiavnické jazerá *nesplnené*

Zlepšiť vzhľad obce a kvalitu životného prostredia

Vybudovať moderné športové a oddychové centrum s umelým osvetlením. *nesplnené*
Dobudovať oddychovú zónu s lavičkami pre deti pri detskom ihrisku. *splnené častočne*

Špecifický cieľ č. 3

Podporiť pozitívny sociálny vývoj občanov a zlepšiť ich kvalitu života

Opatrenia

Aktivizovať občanov na zapojenie do kultúrno-spoločenských akcií obce

Vytipovať a pripraviť miesta pre spoločné stretnutia občanov. *nesplnené*
V zástavbách rodinných domov kompozične doriešiť vzhľad ulíc výsadbou zelene a parkov skrášlenie obecných priestorov pred domami *splnené častočne*
Organizovať občanov na kultúrne akcie v obci *splnené častočne*
Organizovať spoločenské zábavy a diskotéky pre mladých aj starších občanov *splnené častočne*
Organizovať pravidelné stretnutia s dôchodcami *splnené častočne*
Postupne zaviesť opatrovateľskú službu v obci (podľa finančných možností obce) *splnené*
Zabezpečiť v obecnej knižnici napojenie na internet a v spolupráci so ZŠ zriadiť internetovú miestnosť pre širokú verejnosť v obci (infovek - otvorená škola). *nesplnené*

Zlepšiť prácu s mládežou a zapojiť ju do verejného života

Organizovať akcie pre mládež so zameraním na ľudovú kultúru *splnené*
Zabezpečiť osvetu protidrogových a protispoločenských aktivít *splnené častočne*
Organizovať športové podujatia. *splnené*

Zlepšiť podmienky a predpoklady pre aktivizáciu občanov za účelom vecí verejných

Zlepšiť informovanosť občanov (internet, i-domy, mikroregionálna a obecná tlač), koordinovať environmentálnu výchovu všetkých skupín obyvateľstva *nesplnené*
Zlepšiť spolunažívanie občanov a zvýšiť ich spolupatričnosť k obci. *splnené častočne*
Zabezpečiť zlepšenie komunikácie a spolupráce medzi občanmi. *splnené častočne*
Vytvoriť v obci skupinu policajných dobrovoľníkov na kontrolu poriadku vo večerných hodinách *nesplnené*
Zabezpečiť pozitívny sociálny vývoj obyvateľov, eliminovať neistotu v rodine. *nesplnené*

Špecifický cieľ č. 4

Zabezpečiť sociálny a ekonomický vývoj obce Babiná využitím miestnych zdrojov a zlepšenie podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania

Opatrenia

Vytvoriť podmienky pre dobré podnikateľské prostredie v obci

Pripomienkovať legislatívu a zabezpečiť daňové úľavy pre miestnych podnikateľov *nesplnené*

Zlepšiť podmienky pre investorov *nesplnené*

Pripraviť koncepciu pre využitie pozemkov pre podnikateľské účely a IBV (individuálnu bytovú výstavbu). *nesplnené*

Spolupodieľať sa na vytvorení predpokladov na zvýšenie životnej úrovne obyvateľov obce so zameraním na ich zamestnanosť

Vytvoriť nové pracovné príležitosti v spolupráci s podnikateľskými subjektami *nesplnené*

Iniciovať vstup investorov a podporiť založenie živností *nesplnené*

Podporiť podnikanie v oblasti služieb *nesplnené*

Rekvalifikovať nezamestnaných s nízkou kvalifikáciou, s cieľom založenia živnosti *nesplnené*

Zabezpečiť akceptáciu domácich ľudských a podnikateľských zdrojov v obci *nesplnené*

Zabezpečiť zdroje (finančné, ľudské, energetické, surovinové, informačné) pre realizáciu projektov. *nesplnené*

Zvýšenie a udržanie poľnohospodárskej výroby v obci

Zabezpečiť rozvoj malých a stredných podnikateľov v oblasti, lesníctva, a poľnohospodárstva (podpora začínajúcich agropodnikateľov). *splnené čiastočne*

Posilniť význam poľnohospodárstva v obci a prepojiť ho s funkciou spracovateľských a obchodných prevádzok ako aj službami v regióne a okolia (zásobovanie obcí a stredísk turistiky špecialitami) - napr. Zvolen, Krupina, Dudince, Banská Štiavnica *splnené čiastočne*

Obnoviť rozvoj včelárstva a spracovania medu. *nesplnené*

Zabezpečiť rozvoj vytvorením podmienok pre živnostníkov na využívanie bohatstva lesných plodov a húb obdobne ako poľnohospodársku produkciu, zber lesných plodov a húb využívať tiež ako jednu z foriem rekreácie a relaxácie. *nesplnené*

Posilniť význam poľnohospodárstva v obci založením a pestovaním intenzívnych „energetických“ porastov lesných drevín na využitie pre energetické účely. *splnené čiastočne*

Pre rozvoj vidieckej turistiky použiť upravené poľnohospodárske objekty *nesplnené*

V spolupráci s poľovníckym združením vybudovať oboru pre intenzívny chov raticovej zveri (jelene, daniely, muflóny). *nesplnené*

Zabezpečiť rozvoj v potravinárskom sektore vytvorením podmienok pre živnostníkov a rekonštruovať nevyužívané objekty, resp. vybudovať nové pre pekáreň, sušiareň húb, mraziareň mäsa a diviny. *nesplnené*

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Babiná nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikočiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. ... 10. Stratégia SO	1. 2. ... 10. Stratégia WO
T - hrozby	1. 2. ... Stratégia ST	1. 2. ... Stratégia WT

10.	10.	10.
-----	-----	-----

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovannej stratégie.

Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť).

Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia.

V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu..

Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuality alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im

potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Babiná a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dobrá poloha obce vzhľadom na dostupnosť z okresného mesta Zvolen a Maďarska (cesta I/66 triedy prechádzajúca katastrom z východnej strany), - rozsiahle rozvojové plochy obce vo vlastníctve obce, - relatívne vysoký podiel obyvateľov s úplným stredným vzdelaním – 117 a vysokoškolským vzdelaním – 37, - celkovo 35 činných fyzických osôb podnikateľov, - činní 6 samostatne hospodáriaci roľníci, - existujúci areál s fungujúcim poľnohospodárskym podnikom v južnej časti intravilánu, - fungujúca obchodná spoločnosť vo vlastníctve obce – Obecné lesy Babiná, s.r.o., - rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce, - celkovo 8 podnikateľských subjektov – právnické osoby, - prevládajúce malé podniky s počtom zamestnancov do 20, - poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 50 % katastra obce, - prítomnosť 2 maloobchodných prevádzok, - existencia vhodných plôch na budovanie priemyselnej zóny v priestore poľn. družstva - stred, - rozloha 377 ha ornej pôdy, - poskytovanie komerčnej služby – kaderníctvo, - prevádzka na opravu a údržbu motorových vozidiel, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočne rozvinutá ponuka tradičných štýlových predajní – malý trh, - vysoká miera nezamestnanosti – viac ako 44 osôb produktívnom veku, - nízke možnosti zamestnania v obci, - nízke priemerné mzdy v regióne, - nedostatok drobných prevádzok – textil, opravárenské služby, ... - slabo rozvinutý predaj „z dvora“, - útlm stavebnej výroby, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, - nedostatočné priestory maloobchodnej predajne COOP Jednota,
Príležitosti	Ohrozenia

<ul style="list-style-type: none"> - využitie polohového potenciálu obce Babiná s výhodnou polohou vo vzťahu dostupnosť okresného mesta Zvolen, a Maďarskej republiky, - orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie existujúcich areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím existujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - skvalitnenie prostredia výrobných, skladových a prevádzkových areálov (prípadné nové prevádzky) - vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách, 	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšená regionálna a celosvetová konkurencia v oblasti profilových pre Babiná (poľnohospodárstvo, lesníctvo), - tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie), - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity, - neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania,
--	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>16</p> <p>8</p>	<p>13</p> <p>5</p> <p>8</p> <p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>8</p>	<p>Stratégia WT</p>

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Riešenie môže byť využitím potenciálu existujúcej, aj keď technicky nevyhovujúcej infraštruktúry – poľnohospodárskych areálov.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prechádzajúca cesta I/66 zabezpečuje pomerne rýchlu dostupnosť okresného mesta Zvolen a mesta Krupina, ako aj Maďarskej republiky, - vybudovaná sieť miestnych komunikácií v dĺžke cca. 4 km, - vybudované chodníky v Dolnej ulici cca 100 metrov a v Rybníckej ulici k nájomným obecným bytom cca 100 m, - potenciál pre výstavbu cyklotrás s prepojením jednotlivých častí regiónu Pliešovskej doliny, ako aj CHKO Štiavnické vrchy, - železničná stanica vzdialená 2 km o obce - trať č. 119 (Zvolen-Dudince), - hromadná doprava zabezpečená spoločnosťou SAD, a.s. Zvolen, - dostatok parkovacích miest v centrálnej časti obce – cca. 30 p.m., - dostatok parkovacích miest pri evanjelickom cintoríne – cca. 25, - letisko Sliač vzdialené cca. 15 km, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostavané chodníky na uliciach Plánková a Za uličkou, - absencia samostatných pruhov pre cyklistov, - nekvalitná povrchová úprava cestných komunikácií v obci, - nedostatok parkovacích miest pri materskej škole – nedostatok priestoru, - nedostatočné chodníky pre peších a cyklistov v rámci obce aj v otvorenej krajine - nevyhovujúci stav zastávky SAD na I/66, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nízky podiel ciest vyšších tried na celkovej dĺžke ciest v regióne, - nevyhovujúci technický stav ciest I/66 I. triedy, - prudký nárast individuálneho motorizmu v smere Zvolen - Šahy, - potrebná rekonštrukcia miestnych komunikácií v dĺžke cca. 3 km, - zlý technický stav štátnej cesty III triedy v dĺžke cca. 2 km, - nedostatočné dopravné značenie v obci, - absencia priameho železničného spojenia na území SR,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie cca. 2 km chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej cesty III. triedy, - vybudovanie parkovacích miest o počte cca. 50, - vybudovanie peších a cyklistických prepojení za účelom efektívneho prepojenia s ostatnými časťami obce a prírodnými hodnotami – tájch a CHKO Štiavnické vrchy, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - spomalenie hospodárskeho rastu,

- prechádzajúcich dopravných koridorov, - zlepšenie dopravnej dostupnosti železničnou dopravou,	- trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,
--	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>9</p> <p>14</p> <p>5</p> <p>2</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>7</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>9</p>	<p>Stratégia WT</p>

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dobré pokrytie signálom mobilných operátorov - Orange - 80 %, - 90 % pokrytie územia rozvodnou sieťou plynu, - prechádzajúci VTL plynovod, - vybudovaná distribučná regulačná stanica VTL/STL Q 400 m3h -1, severne od zastavaného územia, - existencia 2 cintorínov, - existencia priestorov pre rozšírenie miestneho cintorína – 1000 m2, - existencia domu smútku, - vybudovaný skupinový vodovod, - východným okrajom obce prechádzajúce 22 kV vedenie č. 302. Z, - existencia distribučných transformačných staníc 22/0,4 kV, - v obci je vybudovaná nová kanalizačná sieť a ČOV v južnej časti obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - neúplné pokrytie rozvodnou sieťou plynu – potrebná dostavba, - absencia prevádzky Slovenskej pošty, a.s., - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete, - nedostavaná vodovodná sieť – potrebná dostavba, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete, - potrebná rekonštrukcia domu smútku, - nedostatok úžitkovej vody v letných mesiacoch, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – nedostatočná kapacita a poruchovosť, - nevyhovujúci technický stav areálu cintorína – potrebná rekonštrukcia areálu, - zlý technický stav miestneho rozhlasu, - slabá úroveň verejných komunikačných priestorov - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia, - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN, - nevyhovujúci stav elektrickej siete VN, - nedostatočná kapacita elektrickej siete, - zlý technický stav telefónnej siete, - zlý technický stav existujúcich transformátorových staníc, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia vodovodnej a dostavba kanalizačnej siete, - rekonštrukcia verejného osvetlenia a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - kompletná rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete – uloženie do zeme, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>11</p> <p>19</p> <p>15</p> <p>5</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>6</p>
T hrozby		

	Stratégia ST	4	Stratégia WT
--	---------------------	---	---------------------

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - zavedený separovaný zber v obci, - skládka TKO sa nachádza v blízkej vzdialenosti mimo katastra obce, - v obci je vybudovaná nová kanalizačná sieť a ČOV v južnej časti obce, - vybudované otvorené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií na ul. Horná, Dolná, Plánková a Rybníčná, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia vsakovacích jám pozdĺž miestnych komunikácií, - na toku Babinský potok a Suchý potok v rámci k. ú. Babiná nie sú vybudované regulačné objekty, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu Babinského potoka, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nevybudované obecné kompostovisko, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, - potrebné rozšírenie separovaného zberu o ďalšie komodity, - v obci nie je vybudovaná samostatná dažďová kanalizácia, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - výstavba obecného kompostoviska, - výstavba zberného dvora pre separovaný zber a obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalítne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozená kvalita povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity v Pliešovskej kotline, - nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>6</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>12</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>10</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p>	<p>Stratégia WT</p> <p>9</p>

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WO – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, - poloha obce v Pliešovskej kotline – zachovalé prírodné prostredie v okolí, - existencia biocentra Mäsiarsky Bok – okrajom pri železničnej stanici, - vybudovaná ČOV, - vybudovaná vodná nádrž na toku Babinský potok, - príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická miera zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvoľnosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím), - obec Babiná sa nachádza v unikátnom zoskupení prírodných krajinných daností vysokej ekologickej, prírodnej aj historickej hodnoty, - pomerne nízke dopravné zaťaženie v priemerný pracovný deň, - zneškodnenie objemného odpadu obec zabezpečuje 2x ročne veľkokapacitnými kontajnermi, - stredné až nízke radónové riziko, - absencia rozsiahlejších svahových deformácií, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - na toku Babinský potok a Suchý potok v rámci k. ú. Babiná nie sú vybudované regulačné objekty, - nevybudovaná dažďová kanalizačná sieť, - potreba čistenia korýt miestnych tokov a koryta Babinského potoka, - nedostatočná starostlivosť zo strany Povodia Hrona, - blízka alokácia znečisťujúcich prevádzok v okolí obce: Zvolenská teplárenská a.s., BUČINA DDD, spol. s r.o., PPS GROUP a.s., Detva, KSR- Kameňolomy SR, s.r.o., EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o., Poľnonákup HONT a.s., - nedostatočne vybudovaná estetická zeleň v celej obci, - nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, - existencia čiernych skládok, - absencia koncepcie zelene, - nedostatočná pravidelná estetická výsadba v rámci verejných priestranstiev a oddychových zón, - nedostatok oddychových zón pre aktívne trávenie voľného času rodín s deťmi, - vysoká hlučnosť a prašnosť z cesty I/66, - vysoký podiel nákladnej dopravy, - spaľovanie zeleného odpadu v záhradách, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - regulácia korýt miestnych potokov a revitalizácia priestoru miestneho tajchu, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - nadmerná zástavba výšková, plošná, nevhodná funkčná skladba plôch - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>13</p> <p>7</p>	<p>19</p> <p>9</p> <p>6</p> <p>Stratégia WO</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p>	<p>10</p> <p>Stratégia WT</p>

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Banskobystrickom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečená opatrovateľská služba (pre cca. 4 obyvateľov), - rastúci záujem o stravovanie zabezpečené obcou – v roku 2013 cca. 216 obedov za mesiac, - celkovo 22 bytových jednotiek vo vlastníctve obce, - obec organizuje spoločné stretnutia jubilantov od 60 rokov a vyššie, - možnosť na stretávanie dôchodcov v Klube dôchodcov a invalidov celoročne, - poskytovanie finančného daru pre novorodencov, - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia zariadenia pre seniorov, - absencia zdravotného strediska os zabezpečením základnej zdravotnej služby (dostupné až v Dobrej Nive), - nedostatok nájomných bytov pre mladé rodiny s deťmi, - absencia využívania telekomunikačných technológií pri poskytovaní krízovej pomoci, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - zhoršujúce sa podmienky pre bývanie v obci, - nedoriešená sociálna sieť, - nevyhovujúci stav bytového fondu, - absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility (mobilitný servis), - problém s dopravou dôchodcov a ZŤP – absencia „sociálneho taxíka“,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - odbúranie rodových stereotypov pri voľbe povolania a v prístupe k zamestnaniu, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zladzovanie prac. a rodinných povinností, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>11</p>	<p>Stratégia WO</p> <p>2</p>
T hrozby	<p>7</p> <p>Stratégia ST</p> <p>13</p>	<p>9</p> <p>Stratégia WT</p> <p>2</p>

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu **WT** – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Zvolen, prípadne Dobrá Niva a Pliešovce.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia materskej školy v centrálnej časti obce,	- budova materskej školy v zlom technickom stave,

<ul style="list-style-type: none"> - rybársky revír na miestnom Tajchu, - vybudované futbalové ihrisko so šatňami, - fungujúci športový klub zastrešujúci futbal a nohejbal, - narastajúci počet detí v materskej škole, - vybudované 1 detské ihrisko v centre obce, - existencia malej telocvične, - rozsiahly poľovnícky revír, - zriadené športové centrum v obci, - symbolické poplatky za využívanie športovej infraštruktúry, - športové zariadenia v miestnom parku v centre obce, - organizovaný futbalový turnaj medzi futbalovými mužstvami obcí mikroregiónu, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok športových plôch pre mládež v teenagerskom veku, - predpokladaný pokles obyvateľov vo vekovej skupine od 10 do 19 rokov, - nevyhovujúce vnútorné vybavenie materskej školy, - vysoká energetická náročnosť budovy materskej školy, - nevyhovujúci technický stav športového areálu, - nedostatok športových ihrísk dostupných pre potreby verejnosti, - zlý technický stav asfaltového ihriska,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia školskej infraštruktúry, - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Babiná, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - rekonštrukcia infraštruktúry vzdelávania, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>12</p>	<p>8</p> <p>Stratégia WO</p> <p>7</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p> <p>5</p>	<p>7</p> <p>Stratégia WT</p>

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia obecného múzea – obecného domu, - existencia kultúrneho domu v obci, - vybudovaná obecná knižnica, - pravidelne organizované podujatia: fašiangy, oslavy oslobodenia obce, akademie ku dňu matiek, akcia pre deti k MDD, folklórna slávnosť v Ľudovom dome, výstava ovocia, zeleniny a kvetov, hostina na Babinej - spomienka na vysviacku evanjelického kostola v r. 1939, - miestna folklórna skupina Kukučka, ktorá vznikla v r. 2004, - v r. 2000 bola obec Babiná vyhlásená všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu v Banskej Bystrici č. 18/2000 za pamiatkovú zónu, - Kostol sv. Matúša s neskoršími úpravami, - existencia dvoch hrobov padlých v SNP (1944), - Ľudový dom murovaný, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia plánu ochrany hmotných a nehmotných pamiatok v obci Babiná, - nedostatočne rozvinutá cezhraničná spolupráca, - v súčasnosti slabo rozvinutá divadelná tvorba, - zlý technický stav budovy kultúrneho domu, - zastaralé technické vybavenie domu kultúry, - nedostatočne vybudované informačné tabule o kultúrnych pamiatkach, - neukončená rekonštrukcia kultúrnych pamiatok, - potrebné rozšírenie kultúrnej činnosti OZ, - nedostatočná modernizácia služieb obecnej knižnice
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rekonštrukcia budovy domu kultúry v zmysle pôvodného štýlu, 	<ul style="list-style-type: none"> - zoslabovanie tradičného vnímania obce Babiná, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré

<ul style="list-style-type: none"> dovybavenie interiérov, rozvoj sponzorovania kultúry, obnova zanikajúcich tradícií, vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií, zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> hodnoty a tradície) zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond, slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce, neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,
---	---

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 9 2 9	Stratégia WO 2 7
T hrozby	Stratégia ST 7	Stratégia WT

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> bohatá história obce, vysoký potenciál súčasný aj historický pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie Pliešovskej kotliny, obec disponuje kvalitným prírodným zázemím, rekreačnými lokalitami – Tajch, CHKO Štiavnické vrchy, potenciál pre rozvoj rôznych druhov cestovného ruchu (rekreačný a športový, kultúrno-poznávaci, vidiecky turizmus a agroturistika), existencia ranča s koňmi v obci, organizovaná folklórna slávnosť v Ľudovom dome, upravená centrálna časť obce, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, nedostatočné využitie tradície, absencia stravovacieho zariadenia, nedostatočne využité prírodných hodnôt pre potreby cestovného ruchu, nedostatočné cyklistické prepojenie tejto časti Pliešovskej kotliny, nedostatok pouličných kultúrnych aktivít, nedostatočná propagácia obce z hľadiska cestovného ruchu, slabo využitý kultúrno – historický potenciál obce, chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine, nevyužitý potenciál poľnohospodárskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu, nedostatočne využité potenciál pre rozvoj kultúropoznávacieho cestovného ruchu, problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia, chýbajúce pešie väzby na obec,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, dobrá poloha Babiná v rámci regionálnych štruktúr, dobrá poloha Babiná vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality – CHKO Štiavnické vrchy, zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, cezhraničná spolupráca, iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty, 	<ul style="list-style-type: none"> pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít v Pliešovskej kotliny, zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 14	Stratégia WO

		11	1	8
T hrozby	7	Stratégia ST	3	Stratégia WT

Obec disponuje veľkým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu WO a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vhodná alokácia obecného úradu, - existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupná v centre obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nedostatočné pokrytie obce kamerovým systémom, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - nevyhovujúci stav budovy obecného úradu, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a šandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	14 Stratégia SO	9 Stratégia WO
T hrozby	4 Stratégia ST	4 Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO a WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - 80 % pokrytie signálom Orange, - 80 % pokrytie signálom T – mobile, - postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	<p>Stratégia SO</p> <p>5</p>	<p>8</p> <p>Stratégia WO</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>9</p>
T hrozby	<p>Stratégia ST</p>	<p>5</p> <p>Stratégia WT</p>

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne

a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Babiná a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Babiná patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Babiná vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE BABINÁ.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Babiná. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Babiná a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHRSR BBSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Babiná poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozeráť ako na nerovnosti, neodôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Babiná je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň čiastočné riešenie.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + dobrá poloha obce vzhľadom na dostupnosť z okresného mesta Zvolen a Maďarska (cesta I/66 triedy prechádzajúca katastrom z východnej strany), 1 + rozsiahle rozvojové plochy obce vo vlastníctve obce, 2 + relatívne vysoký podiel obyvateľov s úplným stredným vzdelaním – 117 a vysokoškolským vzdelaním – 37, 3 + celkovo 35 činných fyzických osôb podnikateľov, 4 + činní 6 samostatne hospodáriaci roľníci, 4 + existujúci areál s fungujúcim poľnohospodárskym podnikom v južnej časti intravilánu, 5 + fungujúca obchodná spoločnosť vo vlastníctve obce – Obecné lesy Babiná, s.r.o., 2 + rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce, 2 + celkovo 8 podnikateľských subjektov – právnické osoby, prevládajúce malé podniky s počtom zamestnancov do 20, 4 + poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 50 % katastra obce, 5 + prítomnosť 2 maloobchodných prevádzok, 6 + existencia vhodných plôch na budovanie priemyselnej zóny v priestore poľn. družstva - stred, 2 + rozloha 377 ha ornej pôdy, 5 + poskytovanie komerčnej služby – kaderníctvo, 6 + prevádzka na opravu a údržbu motorových vozidiel, 6 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočne rozvinutá ponuka tradičných štýlových predajní – malý trh, 1 - vysoká miera nezamestnanosti – viac ako 44 osôb produktívnom veku, 2 - nízke možnosti zamestnania v obci, 2 - nízke priemerné mzdy v regióne, 2 - nedostatok drobných prevádzok – textil, opravárenské služby, ... 1 - slabo rozvinutý predaj „z dvora“, 1 - útlm stavebnej výroby, 1 - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, 1 - nezaujem mladých ľudí o podnikanie, 1 - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, 3 - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, 2 - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, 4 - nedostatočné priestory maloobchodnej predajne COOP Jednota, 1

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný

0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	1	0,5	0,5	1		3,5	1
S2	0,5	-	1	0,5	0,5	1		3,5	1
S3	0	0	-	0	0	0,5		0,5	2
S4	0,5	0,5	1	-	0,5	1		3,5	1
S5	0,5	0,5	1	0,5	-	1		3,5	1
S6	0	0	0,5	0	0	-		0,5	2
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	0,5	0,5				1,5	1
W2	0,5	-	0,5	0,5				1,5	1
W3	0,5	0,5	-	0,5				1,5	1
W4	0,5	0,5	0,5	-				1,5	1
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + prechádzajúca cesta I/66 zabezpečuje pomerne rýchlu dostupnosť okresného mesta Zvolen a mesta Krupina, ako aj Maďarskej republiky, 1 + vybudovaná sieť miestnych komunikácií v dĺžke cca. 4 km,2 + vybudované chodníky v Dolnej ulici cca 100 metrov a v Rybníchej ulici k nájomným obecným bytom cca 100 m,3 + potenciál pre výstavbu cyklotrás s prepojením jednotlivých častí regiónu Pliešovskej doliny, ako aj CHKO Štiavnické vrchy,4 + železničná stanica vzdialená 2 km o obce - trať č. 119 (Zvolen-Dudince),5 + hromadná doprava zabezpečená spoločnosťou SAD, a.s. Zvolen,5 + dostatok parkovacích miest v centrálnej časti obce – cca. 30 p.m.,6 + dostatok parkovacích miest pri evanjelickom cintoríne – cca. 25,6 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostavané chodníky na uliciach Plánková a Za uličkou, 1 - absencia samostatných pruhov pre cyklistov, 2 - nekvalitná povrchová úprava cestných komunikácií v obci,3 - nedostatok parkovacích miest pri materskej škole – nedostatok priestoru,4 - nedostatočné chodníky pre peších a cyklistov v rámci obce aj v otvorenej krajine,1 - nevyhovujúci stav zastávky SAD na I/66,5 - nevyhovujúci technický stav ciest I/66 I. triedy,3 - potrebná rekonštrukcia miestnych komunikácií v dĺžke cca. 3 km,3 - zlý technický stav štátnej cesty III triedy v dĺžke cca. 2 km,3 - nedostatočné dopravné značenie v obci,3

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	1	1	1	1	1		5	1
S2	0	-	1	1	1	1		4	2
S3	0	0	-	1	0	0,5		1,5	4
S4	0	0	0	-	0	0		0	5
S5	0	0	1	1	-	1		3	3
S6	0	0	0,5	1	0	-		1,5	4
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1	0	0,5	1			2,5	2
W2	0	-	0	0	0,5			0,5	5
W3	1	1	-	1	1			4	1
W4	0,5	1	0	-	0,5			2	3
W5	0	0,5	0	0,5	-			1	4
W6						-			
W7							-		

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + dobré pokrytie signálom mobilných operátorov - Orange - 80 %, Slovak Telecom - 80 %,1 + 90 % pokrytie územia rozvodnou sieťou plynu,2 + prechádzajúci VTL plynovod,2 + vybudovaná distribučná regulačná stanica VTL/STL Q 400 m3h -1, severne od zastavaného územia,2 + existencia 2 cintorínov, 3 + existencia priestorov pre rozšírenie miestneho cintorína – 1000 m2, 3 + existencia domu smútku,3 + vybudovaný skupinový vodovod,4 + východným okrajom obce prechádzajúce 22 kV vedenie č. 302. Z,5 + existencia distribučných transformačných staníc 22/0,4 kV,5 + v obci je vybudovaná nová kanalizačná sieť a ČOV v južnej časti obce,4 	<ul style="list-style-type: none"> - neúplné pokrytie rozvodnou sieťou plynu – potrebná dostavba,1 - absencia prevádzky Slovenskej pošty, a.s.,2 - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete,3 - nedostavaná vodovodná sieť – potrebná dostavba,3 - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete,4 - potrebná rekonštrukcia domu smútku,5 - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – nedostatočná kapacita a poruchovosť,4 - nevyhovujúci technický stav areálu cintorína – potrebná rekonštrukcia areálu,5 - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia,6 - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN,4 - nevyhovujúci stav elektrickej siete VN,4 - nedostatočná kapacita elektrickej siete,4 - zlý technický stav telefónnej siete,6 - zlý technický stav existujúcich transformátorových staníc,4

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0	0,5	0	0			0,5	3
S2	1	-	1	0	0,5			2,5	2
S3	0,5	0	-	0	0			0,5	3
S4	1	1	1	-	1			3	1
S5	1	0,5	1	0	-			2,5	2
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1	0	0,5	1	1		3,5	2
W2	0	-	0	0	0	0		0	5
W3	1	1	-	1	1	1		5	1
W4	0,5	1	0	-	1	0,5		2	3
W5	0	1	0	0	-	1		2	3
W6	0	1	0	0,5	0	-		1,5	4
W7							-		

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, 1 + zabezpečený odvoz TKO, 2 + zavedený separovaný zber v obci,2 + skládka TKO sa nachádza v blízkej vzdialenosti mimo katastra obce, 2 + v obci je vybudovaná nová kanalizačná sieť a ČOV v južnej časti obce,3 + vybudované otvorené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií na ul. Horná, Dolná, Plánková a Rybníčná,4 	<ul style="list-style-type: none"> - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu,1 - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber,2 - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd,3 - absencia vsakovacích jám pozdĺž miestnych komunikácií, 3 - na toku Babinský potok a Suchý potok v rámci k. ú. Babiná nie sú vybudované regulačné objekty,3 - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu Babinského potoka, 3 - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber,1 - nevybudované obecné kompostovisko,1 - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov,2 - potrebné rozšírenie separovaného zberu o ďalšie komodity, 2 - v obci nie je vybudovaná samostatná dažďová kanalizácia,3

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	0,5	0				1	3
S2	0,5	-	0,5	0				1	3
S3	0,5	0,5	-	0,5				1,5	2
S4	1	1	0,5	-				2,5	1
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	0					0,5	2
W2	0,5	-	0					0,5	2
W3	1	1	-					2	1
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO,1	- nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva,1
+ zabezpečený odvoz TKO,2	- na toku Babiný potok a Suchý potok v rámci k. ú. Babiná nie sú vybudované regulačné objekty,2
+ relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, 2	- nevybudovaná dažďová kanalizačná sieť,2
+ poloha obce v Pliešovskej kotline – zachovalé prírodné prostredie v okolí,3	- potreba čistenia korýt miestnych tokov a koryta Babinského potoka,2
+ existencia biocentra Mäsiarsky Bok - okrajom pri železničnej stanici, 3	- nedostatočná starostlivosť zo strany Povodia Hrona,2
+ vybudovaná ČOV,2	- blízka alokácia znečisťujúcich prevádzok v okolí obce: Zvolenská teplárenská a.s., BUČINA DDD, spol. s r.o., PPS GROUP a.s., Detva, KSR- Kameňolomy SR, s.r.o., EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o., Pol'nonákup HONT a.s.,1
+ vybudovaná vodná nádrž na toku Babiný potok,3	- nedostatočne vybudovaná estetická zeleň v celej obci,3
+ príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická miera zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvoľnosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím),4	- nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, 3
+ obec Babiná sa nachádza v unikátnom zoskupení prírodných krajinných daností vysokej ekologickej, prírodnej aj historickej hodnoty,3	- existencia čiernych skládok, 4
+ pomerne nízke dopravné zaťaženie v priemerný pracovný deň,3	- absencia koncepcie zelene, 3
+ zneškodnenie objemného odpadu obec zabezpečuje 2x ročne veľkokapacitnými kontajnermi,2	- nedostatočná pravidelná estetická výsadba v rámci verejných priestranstiev a oddychových zón,3
+ stredné až nízke radónové riziko, 3	- nedostatok oddychových zón pre aktívne trávenie voľného času rodín s deťmi, 3
+ absencia rozsiahlejších svahových deformácií, 3	- vysoká hlučnosť a prašnosť z cesty I/66,1
	- vysoký podiel nákladnej dopravy,1
	- spaľovanie zeleného odpadu v záhradách,1

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0	0	0				0	2
S2	1	-	0,5	0,5				2	1
S3	1	0,5	-	0,5				2	1
S4	1	0,5	0,5	-				2	1
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	1	1				2,5	1
W2	0,5	-	1	1				2,5	1
W3	0	0	-	0,5				0,5	2
W4	0	0	0,5	-				0,5	2
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + zabezpečená opatrovateľská služba (pre cca. 4 obyvateľov),1 + rastúci záujem o stravovanie zabezpečené obcou – v roku 2013 cca. 216 obedov za mesiac, 2 + celkovo 22 bytových jednotiek vo vlastníctve obce,3 + obec organizuje spoločné stretnutia jubilantov od 60 rokov a vyššie,4 + možnosť na stretávanie dôchodcov v Klube dôchodcov a invalidov celoročne,4 + poskytovanie finančného daru pre novorodencov,4 + pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....),1 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia zariadenia pre seniorov, 1 - absencia zdravotného strediska os zabezpečením základnej zdravotnej služby (dostupné až v Dobrej Nive), 2 - nedostatok nájomných bytov pre mladé rodiny s deťmi,3 - absencia využívania telekomunikačných technológií pri poskytovaní krízovej pomoci, 1 - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, 3 - nedostatok priestorov pre mládež a dorast,3 - zhoršujúce sa podmienky pre bývanie v obci,3 - nedoriešená sociálna sieť,1 - nevyhovujúci stav bytového fondu,3 - absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility (mobilitný servis), 3 - problém s dopravou dôchodcov a ZŤP – absencia „sociálneho taxíka“,1

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	1	0,5	1				2	1
S2	0	-	0,5	0,5				1	2
S3	0,5	0,5	-	1				2	1
S4	0	0,5	0	-				0,5	3
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1	0,5					1,5	1
W2	0	-	0					0	2
W3	0,5	1	-					1,5	1
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + existencia materskej školy v centrálnej časti obce,1 + rybársky revír na miestnom Tajchu,2 + vybudované futbalové ihrisko so šatňami,3 + fungujúci športový klub zastrešujúci futbal a nohejbal, 4 + narastajúci počet detí v materskej škole, 1 + vybudované 1 detské ihrisko v centre obce, 3 + existencia malej telocvične, 3 + rozsiahly poľovnícky revír, 2 + zriadené športové centrum v obci, 3 + symbolické poplatky za využívanie športovej infraštruktúry,3 + športové zariadenia v miestnom parku v centre obce, 3 + organizovaný futbalový turnaj medzi futbalovými mužstvami obcí mikroregiónu,4 	<ul style="list-style-type: none"> - budova materskej školy v zlom technickom stave, 1 - nedostatok športových plôch pre mládež v teenagerskom veku,2 - nevyhovujúce vnútorné vybavenie materskej školy,1 - vysoká energetická náročnosť budovy materskej školy,1 - nevyhovujúci technický stav športového areálu, 3 - nedostatok športových ihrísk dostupných pre potreby verejnosti,2 - zlý technický stav asfaltového ihriska, 3

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	1	1	1				3	1
S2	0	-	0,5	1				1,5	2
S3	0	0,5	-	1				1,5	2
S4	0	0	0	-				0	3
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1	1					2	1
W2	0	-	0,5					0,5	2
W3	0	0,5	-					0	3
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia obecného múzea – obecného domu,1 + existencia kultúrneho domu v obci,2 + vybudovaná obecná knižnica,3 + pravidelne organizované podujatia: fašiangy, oslavy oslobodenia obce, akademie ku dňu matiek, akcia pre deti k MDD, folklórna slávnosť v Ľudovom dome, výstava ovocia, zeleniny a kvetov, hostina na Babinej - spomienka na vysviacku evanjelického kostola v r. 1939,4 + miestna folklórna skupina Kukučka, ktorá vznikla v r. 2004,5 + v r. 2000 bola obec Babiná vyhlásená všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu v Banskej Bystrici č. 18/2000 za pamiatkovú zónu,1 + Kostol sv. Matúša s neskoršími úpravami,1 + existencia dvoch hrobov padlých v SNP (1944),1 + Ľudový dom murovaný,1	- absencia plánu ochrany hmotných a nehmotných pamiatok v obci Babiná, 1 - nedostatočne rozvinutá cezhraničná spolupráca, 2 - v súčasnosti slabo rozvinutá divadelná tvorba, 3 - zlý technický stav budovy kultúrneho domu,4 - zastaralé technické vybavenie domu kultúry, 4 - nedostatočne vybudované informačné tabule o kultúrnych pamiatkach,5 - neukončená rekonštrukcia kultúrnych pamiatok,5

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	1	0,5	0,5			2,5	1
S2	0,5	-	1	0,5	0,5			2,5	1
S3	0	0	-	0	0			0	2
S4	0,5	0,5	1	-	0,5			2,5	1
S5	0,5	0,5	1	0,5	-			2,5	1
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1	0,5	0,5	0,5			2,5	1
W2	0	-	0	0	0			0	2
W3	0,5	1	-	0,5	0,5			2,5	1
W4	0,5	1	0,5	-	0,5			2,5	1
W5	0,5	1	0,5	0,5	-			2,5	1
W6						-			
W7							-		

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
1. bohatá história obce, 1 2. vysoký potenciál súčasný aj historický pre rozvoj cestovného	- nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce,1 - nedostatočné využitie tradície,2

3. ruchu a rekreácie Pliešovskej kotliny,1 obec disponuje kvalitným prírodným zázemím, rekreačnými lokalitami – Tajch, CHKO Štiavnické vrchy,2	- absencia stravovacieho zariadenia,3 - nedostatočne využité prírodných hodnôt pre potreby cestovného ruchu,4
4. potenciál pre rozvoj rôznych druhov cestovného ruchu (rekreačný a športový, kultúrno-poznávací, vidiecky turizmus a agroturistika),3	- nedostatočné cyklistické prepojenie tejto časti Pliešovskej kotliny,5 - nedostatočná propagácia obce z hľadiska cestovného ruchu,1
5. existencia ranča s koňmi v obci,1	- slabo využitý kultúrno – historický potenciál obce, 2
6. organizovaná folklórna slávnosť v Ľudovom dome,1	- chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine,4
7. upravená centrálna časť obce, 1	- nevyužitý potenciál poľnohospodárskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu, 4 - nedostatočne využitý potenciál pre rozvoj kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu,2 - problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia, chýbajúce pešie väzby na obec,2

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	0,5					1	1
S2	0,5	-	0,5					1	1
S3	0,5	0,5	-					1	1
S4				-					
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0	0	0	0			0	3
W2	1	-	1	0,5	0,5			3	1
W3	1	0	-	0	0			1	2
W4	1	0,5	1	-	0,5			3	1
W5	1	0,5	1	0,5	-			3	1
W6						-			
W7							-		

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
1. vhodná alokácia obecného úradu,1 2. existencia verejného rozhlasu,2 3. dostatok priestorov pre administratívu,1 4. budova obecného úradu v dostupná v centre obce,1	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce,1 - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, 2 - nedostatočné pokrytie obce kamerovým systémom,3 - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus,3 - nevyhovujúci stav budovy obecného úradu, 1 - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou,3 - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy,4 - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy,4 - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy,4 - nedostupný kvalitný digitálny obsah, 4 - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,4

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	1						1	1

S2	0	-							0	2
S3			-							
S4				-						
S5					-					
S6						-				
S7							-			

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	1	1				2,5	1
W2	0,5	-	0,5	1				2	2
W3	0	0,5	-	1				1,5	3
W4	0	0	0	-				0	4
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> - 80 % pokrytie signálom Orange,1 - 80 % pokrytie signálom T – mobile,1 - postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy,2 - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade,2 - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia,3 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb,1 - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe,1 - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy,1 - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy,1 - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah,2 - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, 2 - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,3

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	0,5					1	1
S2	0,5	-	0,5					1	1
S3	0,5	0,5	-					1	1
S4				-					
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	0,5					1	1
W2	0,5	-	0,5					1	1
W3	0,5	0,5	-					1	1
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.

2. **Rozhodnutie kľúčového investora o zmene alokácie investície.**
3. **Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.**
4. **Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Babiná.**
5. **Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.**

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHRSR BBSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách obec investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina
nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Babiná 2015 - 2024

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE BABINÁ

Vízia

Obec Babiná bude obcou, ktorá bude vyvážené zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec sa stane príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov, ako aj okolitých obcí Pliešovskej kotliny. V obci je rozvinutá predškolská výchova, ktorá poskytuje služby aj pre deti zo širokého okolia. Bude vyvážené a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zveľadovania. V súvislosti s rozvojom sa bude snažiť propagovať existujúce prírodné hodnoty ako miestny rybník a CHKO Štiavnické Vrchy, ktoré zasahujú do oblasti zo západnej strany katastra. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť aj o čo najlepšie prezentovanie svojich kultúrnych tradícií a zvyklostí v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Do šírenia kultúrnych hodnôt sa budú zapájať hlavne kultúrne spolky orientujúce sa na prezentáciu tradičných remesiel a zvyklostí. Z hospodárskeho hľadiska obec vytvorí priaznivé podmienky na rozvoj tradičných výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má obec najväčší potenciál – poľnohospodárska produkcia v južnej časti územia a drobné výrobné prevádzky, ktoré neovplyvňujú kvalitu bývania. V oblasti propagácie sa obec zameria na prezentáciu vlastných kultúrno – historických hodnôt a kultúrnej identity typickej pre túto oblasť stredného Slovenska.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Babiná. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Babiná a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí?

Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Babiná disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Babiná všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Obec Babiná v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere. Rozvojové aktivity budú pokračovať hlavne v južnej časti intravilánu obce, kde sa rozprestiera objekt poľnohospodárskeho podniku.

2. Doprava a komunikácie

Príprava projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zvel'ad'ovanie obce neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj detské a športové ihriská vo všetkých častiach obce – Babiná so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania. Obec podporuje nešťátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci je jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

Babiná považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Babiná v rámci existujúcich kompetencií zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnom vzdelávacom zariadení, ktorým je zariadenie predškolskej výchovy.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Babiná či koncepčných a strategických dokumentov prijatých mestským zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú

súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Babiná v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia, a prevádzkuje obecnú knižnicu. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolárom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhodobé ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja. Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového

potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komúní, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Babiná nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Babiná, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci a v jej blízkom okolí, hlavne v blízkosti miestneho tajchu. Bude ochraňovať prírodné hodnoty v rámci CHKO Štiavnické vrchy, ktoré vstupujú do územia zo západu. Obec bude podporovať výrobu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Vytvorí podmienky na výstavbu a rozšírenie existujúcich poľnohospodárskych zón za účelom zlepšenia situácie na trhu práce. Systematickými opatreniami pre podporu malého podnikania sa bude snažiť znižovať vysokú nezamestnanosť. V oblasti cestovného ruchu vytvorí podmienky pre šírenie tradičných kultúrnych hodnôt – organizovaním folklórnej slávnosti v ľudovom dome, rekonštrukciou tradičných stavieb nielen v miestnej pamiatkovej zóne, ale aj ostatných historických pamiatok. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Banskobystrického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

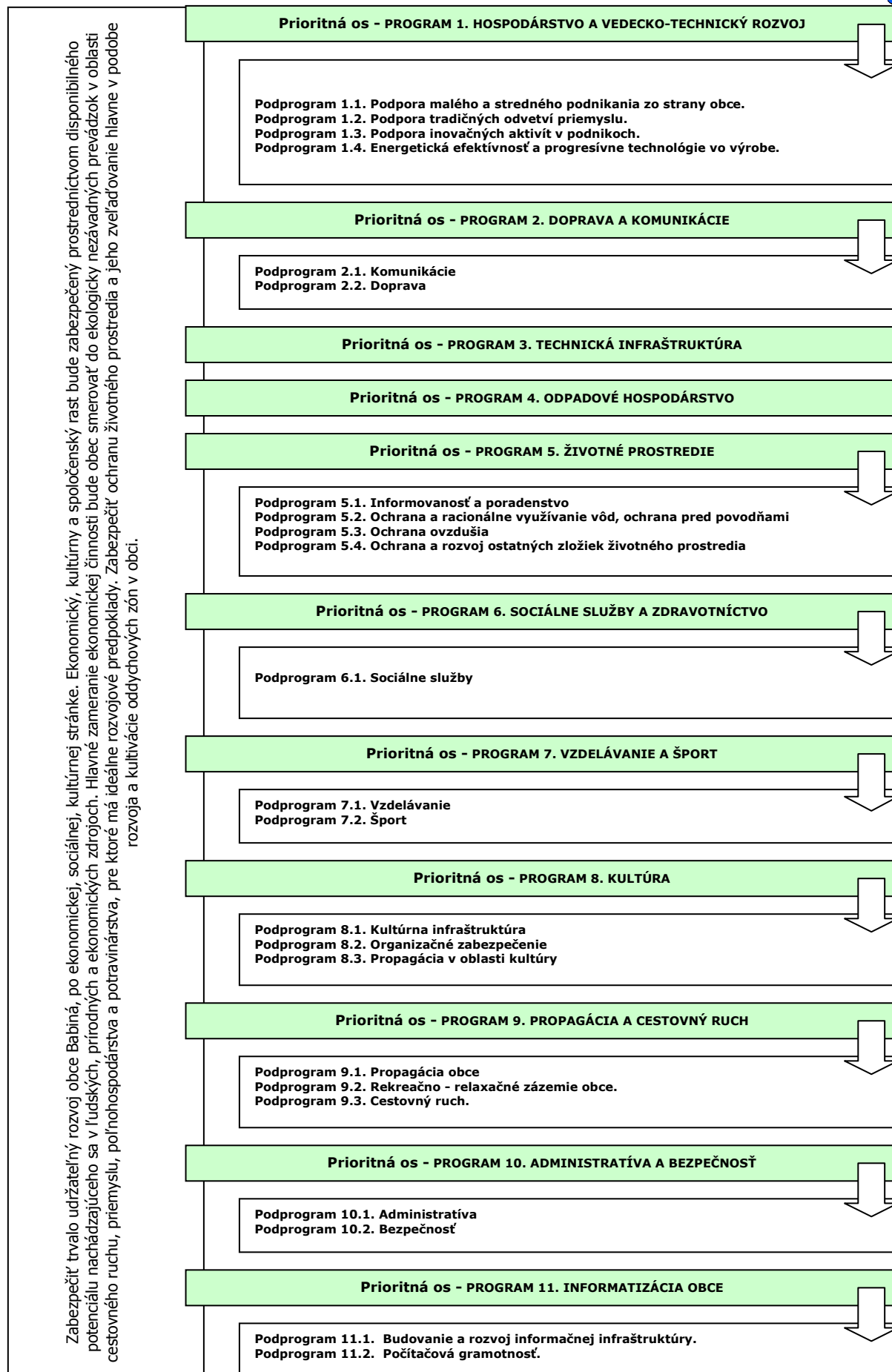

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Babiná je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby. K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Babiná na roky 2015 – 2024 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Babiná. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenie 1.1.1

Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obci.

Opatrenie 1.1.2

Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.

Opatrenie 1.1.3

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Opatrenie 1.1.4

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Opatrenie 1.2.1

Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.

Opatrenie 1.2.2

Rekonštrukcia budov a hál v areáli hospodárskych dvorov PD.

Podprogram 1.3.

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenie 1.3.1

Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Opatrenie 1.3.2

Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.

Podprogram 1.4.

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenie 1.4.1

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

Rozvojové priority dotazníkového prieskumu

Oblasť	Priorita	Poradie
Supermarkety/hypermarkety/predajne s potrav.	7,67	1
Domáce potreby/záhradníc. potreby/železiarstva	6,33	4
Predaj, údržba a oprava motorových vozidiel	3,67	8
Maloobchod s ovocím a zeleninou	4,33	7
Maloobchod s mäsom a mäsovými výrobkami	4,67	6
Maloob. s chlebom a cukrárskymi výrobkami	4,33	7
Maloobchod s textilom a obuvou	6,00	5
Maloob. s nábytkom, svietidlami ...	3,33	9
Maloob. s elektric. zariadeniami pre domácnosť	3,00	10
Oprava obuvi a iných výrobkov z kože	7,33	2
Oprava elektrických zariadení pre domácnosť	7,00	3
Hotely a reštaurácie	4,33	7

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Komunikácie

Cieľ 2.1

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenie 2.1.1

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Opatrenie 2.1.2

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Opatrenie 2.1.3

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Opatrenie 2.1.4

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Opatrenie 2.1.5

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Opatrenie 2.1.6

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Opatrenie 2.1.7

Úprava dopravnej infraštruktúry.

Podprogram 2.2.

Doprava

Cieľ 2.2

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenie 2.2.1

Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

Rozvojové priority dotazníkového prieskumu

Oblasť	Priorita	Poradie
Miestne komunikácie	5,00	3

Štátne komunikácie	3,50	4
Mosty	2,00	5
Chodníky	7,00	1
Parkovacie plochy	2,00	5
Dopravné značenie	5,00	3
Údržba miestnych komunikácií a chodníkov	6,33	2

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.
Opatrenie 3.3	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.
Opatrenie 3.4	Modernizácia obecného rozhlasu.
Opatrenie 3.5	Rekonštrukcia požiarnych zbrojníc.
Opatrenie 3.6	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.
Opatrenie 3.7	Rekonštrukcia a modernizácia tepelného hospodárstva v obci Babiná.
Opatrenie 3.8	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.
Opatrenie 3.9	Osadenie lavičiek na verejných priestranstvách.
Opatrenie 3.10	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.
Opatrenie 3.11	Inštalácia požiarnych hydrantov v celom priestore obce.
Opatrenie 3.12	Rekonštrukcia a dostavba rozvodnej siete plynu.
Opatrenie 3.13	Rekonštrukcia telekomunikačnej siete.

Rozvojové priority dotazníkového prieskumu

Oblasť	Priorita	Poradie
Odpadové vody	2,50	4
Vodovodná sieť	3,67	2
Rozvodná sieť plynu	2,50	4
Rozvodná sieť elektrickej energie	3,50	3
Tepelné hospodárstvo	4,00	1

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbory textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.
Opatrenie 4.5	Výbudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.
Opatrenie 4.6	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.
Opatrenie 4.7	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Opatrenie 5.2.2	Výstavba protizáplavových opatrení.
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Cieľ 5.3

Opatrenie 5.3..1

Ochrana ovzdušia

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Cieľ 5.4

Opatrenie 5.4.1

Opatrenie 5.4.2

Opatrenie 5.4.3

Opatrenie 5.4.4

Opatrenie 5.4.5

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Realizácia protieróznych opatrení.

Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

Doplniť a udržiavať brehové porasty vodných tokov.

Výstavba a estetizácia vstupov do obce.

Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, výrobných areálov a obč. vybavenosti.

Rozvojové priority dotazníkového prieskumu

Oblasť	Priorita	Poradie
Vodné toky	7,00	5
Protipovodňové opatrenia	6,50	6
Oddychové zóny	5,50	7
Estetická zeleň	2,50	8
Izolačná zeleň	5,50	7
Čistota ovzdušia	6,50	6
Odvoz a likvidácia odpadu	7,50	4
Separovaný zber	8,00	2
Likvidácia rastlinného odpadu	9,00	1
Problém čiernych skládok	7,67	3

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Cieľ 6.1

Opatrenie 6.1.1

Opatrenie 6.1.2

Opatrenie 6.1.3

Opatrenie 6.1.4

Sociálne služby

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Zriadenie centra pre mládež.

Zriadenie centra pre matky s deťmi.

Výstavba nájomných bytov 2x6 b.j..

Zabezpečenie priestorov pre zriadenie Domu dôchodcov - kapacita 60 osôb.

Podprogram 6.2.

Cieľ 6.2

Opatrenie 6.2.1

Opatrenie 6.2.2

Opatrenie 6.2.3

Opatrenie 6.2.4

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.

Podpora poradenskej činnosti.

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.

Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Cieľ 7.1

Opatrenie 7.1.1

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

Podprogram 7.2.

Cieľ 7.2.

Opatrenie 7.2.1

Opatrenie 7.2.2

Opatrenie 7.2.3

Opatrenie 7.2.4

Opatrenie 7.2.5

Opatrenie 7.2.6

Opatrenie 7.2.7

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.

Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.

Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.

Podporovať talentovanú mládež.

Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce s Poľskou republikou.

Podprogram 8.1.

Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1

Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenie 8.1.1

Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.

Opatrenie 8.1.2

Dostavba expozície pre obecné múzeum.

Opatrenie 8.1.3

Rozšírenie a modernizácia priestorov pre potreby obecnej knižnice.

Opatrenie 8.1.4

Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.2.

Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenie 8.2.1

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.

Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3

Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenie 8.3.1

Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.

Opatrenie 8.3.2

Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

Rozvojové priority dotazníkového prieskumu

Oblasť	Priorita	Poradie
Kultúrne domy/sály	4,33	3
Divadlá	2,50	6
Kiná	2,00	7
Kultúrne tradície	4,67	1
Umelecké súbory a spolky	4,50	2
Cirkev a náboženské spoločnosti	4,00	4
Historické pamiatky	3,00	5
Kultúrne podujatia	3,00	5

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Propagácia obce

Cieľ 9.1

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenie 9.1.1

Aktualizácia www stránky obce.

Opatrenie 9.1.2

Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenie 9.2.1

Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.

Podprogram 9.3.

Cestovný ruch.

Cieľ 9.3

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenie 9.3.1

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Opatrenie 9.3.2

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

Rozvojové priority dotazníkového prieskumu

Oblasť	Priorita	Poradie
Ubytovacie kapacity	3,00	6
Reštauračné služby	5,00	5
Športová infraštruktúra	6,00	2
Tradície	6,33	1
Oddychové a relaxačné zariadenia	5,50	4

Kultúrno – historické pamiatky	5,67	3
Múzeá a expozície	5,00	5

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Administratíva

Cieľ 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia budovy Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Bezpečnosť

Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
Opatrenie 10.2.1	Zriadenie kamerového systému.

Rozvojové priority dotazníkového prieskumu

Oblasť	Priorita	Poradie
Rozsah služieb, ponuka	6,00	1
Profesionalizácia personálu	5,67	2
Úradné hodiny	5,00	4
Elektronizácia služieb m. časti	3,50	6
Priestory	4,00	5
Územné plánovanie, strategické plánovanie	5,33	3

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Rozvojové priority dotazníkového prieskumu

Oblasť	Priorita	Poradie
Optické siete	4,00	2
Wi-fi	3,50	3
Verejné prístupové body	3,00	4
Elektronizácia verejných služieb m. časti	2,00	5
Vzdelávanie v oblasti PC	4,00	2
Dostupnosť signálu mob. operátorov	4,67	1

Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Babiná 2015 - 2024

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje výstavba priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Aktivita	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obci. Vytvoriť materiálne, finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci. Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.
Opatrenie 1.1.2 Aktivita	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem. Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami. Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v obci. Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.
Opatrenie 1.1.3 Aktivita	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce. Modernizácia vybavenia obecného podniku Obecné lesy, s.r.o.. Obstaranie manipulačnej techniky pre ťažbu dreva a starostlivosť o lesné porasty. Revitalizácia lesných porastov v obecných lesoch. Rekonštrukcia lesných ciest a chodníkov.
Opatrenie 1.1.4 Aktivita	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci. Zriadenie priestorov pre predajňu nepotravinárskeho tovaru. Vytvorenie predpokladov pre zriadenie prevádzky opravy automobilov. Podpora zriadenia prevádzky komerčnej služby – rozšírenie priestorov predajne COOP Jednota. Podpora zriadenia prevádzky komerčnej služby.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu.

Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Aktivita	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky. Rekonštrukcia bývalej budovy PD plastvýroby v Rybníckej ulici. Zabezpečiť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie – využiť objekty v areály PD.
Opatrenie 1.2.2 Aktivita	Rekonštrukcia budov a hál v areáli hospodárskych dvorov PD. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia hál a budov.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 1.3.1**
Aktivity
Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.
Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo Štrukturálnych fondov na tento účel.
- Opatrenie 1.3.2**
Aktivity
Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba priestorov pre prevádzku spracovania drevnej hmoty (finalizácia).
Pripraviť koncepciu pre využitie pozemkov pre podnikateľské účely.
Zriadenie Centra pre podnikateľov v nevyužitých priestoroch poľnohospodárskeho družstva.
Výstavba priestorov pre obecnú pekáreň.
Výstavba priestorov pre potravinársku výrobu.
Obstaranie technológií na výrobu drevených briekiet.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4
Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 1.4.1**
Aktivity
Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Inštalácia slnečných kolektorov na budovu obecného úradu.
Inštalácia slnečných kolektorov na budovu materskej školy a obecnú telocvičňu.
Inštalácia slnečných kolektorov na budovu Hornáč. 66 (Obecné lesy s.r.o.) a na Dolnú 102 združená budova obce.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest I., II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Babiná. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1
Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 2.1.1**
Aktivity
Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia Rybníckej ulice v dĺžke 400 m.
Rekonštrukcia Plánkovej ulice v dĺžke cca. 450 m.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie Za uličkou – 260 m.
Výstavba miestnej komunikácie pre napojenie novej juhozápadnej časti IBV- C3 MO 6/40.
Výstavba miestnej komunikácie pre napojenie novej severozápadnej časti IBV- C3 MO 6/40.
- Opatrenie 2.1.2**
Aktivity
Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia cesty I/66 pozdĺž katastrálneho územia obce.
Rekonštrukcia Hornej ulice v dĺžke cca. 800 m (cesta III triedy).
Rekonštrukcia Dolnej ulice v dĺžke 1100 m (cesta III triedy).
- Opatrenie 2.1.3**
Aktivity
Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba cyklotrasy prepájajúcej obec s obcou Dobrá Niva.

Výstavba cyklotrasy prepájajúcej obec s obcou Sása.
Výstavba cyklistického prepojenia na CHKO Štiavnické vrchy.

Opatrenie 2.1.4
Aktivity

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba parkoviska v počte státí pre potreby cintorínov.
Dostavba parkoviska pred športovou infraštruktúrou.
Výstavba parkoviska pre potreby MŠ.

Opatrenie 2.1.5
Aktivity

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Pešie prepojenie chodníkom na miestnu komunikáciu končiacu pred katolíckym kostolom.
Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž Hornej ulice v dĺžke cca. 400 m.
Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž Dolnej ulice v dĺžke cca. 500 m.
Výstavba jednostranného chodníka na Rybníčnej ulici – 300 m.

Opatrenie 2.1.6
Aktivity

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.
Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
Rekonštrukcia premostenia na Rybníčnej ul..
Rekonštrukcia premostenia k Trpke.
Rekonštrukcia premostenia v Dolnej ul..
Rekonštrukcia priepustov v miestnych komunikáciách.

Opatrenie 2.1.7
Aktivity

Úprava dopravnej infraštruktúry.
Vyhotoviť passport dopravného značenia a osadiť potrebné dopravné značenie.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1
Aktivity

Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.
---------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1
Aktivity

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba lokalít IBV v juhozápadnej časti mimo zastavaného územia - 25 rodinných domov.
Dostavba lokalít IBV v severozápadnej časti mimo zastavaného územia - 37 rodinných domov.

Opatrenie 3.2
Aktivity

Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.
Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.

Opatrenie 3.3
Aktivity

Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.
Spracovanie technickej infraštruktúry.
Úprava vstupov vo verejných budovách.

Opatrenie 3.4

Modernizácia obecného rozhlasu.

Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba bezdrôtového rozhlasu. Zlepšenie informovanosti občanov – oznamy MR cez sms.
Opatrenie 3.5	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice. Rekonštrukcia a modernizácia vybavenia požiarnej zbrojnice.
Opatrenie 3.6	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budovy domu smútku. Revitalizácia obecných cintorínov. Zriadenie urnového hája na miestnom cintoríne.
Opatrenie 3.7	Rekonštrukcia a modernizácia tepelného hospodárstva v obci Babiná.
Aktivity	Modernizácia tepelných zdrojov.
Opatrenie 3.8	Rekonštrukcia verejného vodovodu.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia výkopových prác. Rekonštrukcia vodovodnej siete.
Opatrenie 3.9	Osadenie lavičiek na verejných priestranstvách.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Osadenie lavičiek.
Opatrenie 3.10	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry. Výstavba novej vzdušnej trasy prípojky Vn medzi trafostanicami T4 a T5. Rekonštrukcia trafostanice T4 na 400 kVA. Rekonštrukcia trafostanice T3 na 400 kVA. Výstavba novej trafostanice T5.
Opatrenie 3.11	Inštalácia požiarnej hydrantov v celom priestore obce.
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry. Inštalácia hydrantov.
Opatrenie 3.12	Rekonštrukcia a dostavba rozvodnej siete plynu.
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry. Dostavba rozvodnej siete do nových lokalít IBV.
Opatrenie 3.13	Rekonštrukcia a dostavba informačno-komunikačných sietí.
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry. Dokončenie kabelizácie miestnej telefónnej siete. Výstavba káblovej televízie.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
---------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivita	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí. Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne. Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Aktivita	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu. Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.
Aktivita	Lokalizácia čiernych skládok. Likvidácia skládok.
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba obecného kompostoviska. Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko. Výstavba zberného dvora pre separovaný zber. Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.
Opatrenie 4.5	Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba prístreškov.
Opatrenie 4.6	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba splaškovej kanalizačnej siete v nových lokalitách IBV.
Opatrenie 4.7	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Vybudovanie žľabov na odvádzanie povrchových vôd pozdĺž štátnej cesty III. triedy a miestnych komunikáciách. Výstavba dažďovej kanalizácie na Plánkovej ulici. Výstavba opatrení pre odvedenie prívalových vôd do recipientu Babinského potoka.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivita	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci. Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
------------------------	--

Aktivity	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete. Pravidelný monitoring vodovodnej siete.
Opatrenie 5.2.2 Aktivity	Výstavba protizáplavových opatrení. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia melioračných odpadových kanálov.
Opatrenie 5.2.3 Aktivity	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov. Analýza súčasného stavu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia koryta Babinského potoka v dĺžke 1350 m v centrálnej časti obce.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.3..1 Aktivity	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti. Obmedziť spaľovanie fosílnych palív. Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.
-------------------------------------	--

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.4.1 Aktivity	Realizácia protierózných opatrení. Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia protierózných opatrení.
Opatrenie 5.4.2 Aktivity	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba oddychovej zóny za športovým ihriskom (posedenie s ohniskom). Dokončenie revitalizácie verejného priestranstva v centre obce – obecné trhovisko - 2.etapa obnovy stredu obce. Dostavba galérie ľudovej architektúry s drevenými sochami. Výstavba oddychovej zóny pri miestnom tajchu.
Opatrenie 5.4.3 Aktivity	Doplniť a udržiavať brehové porasty vodných tokov. Vypracovanie technickej dokumentácie. Obnova prirodzených porastov Babinského potoka.
Opatrenie 5.4.4 Aktivity	Výstavba a estetizácia vstupov do obce. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cestných dopravných vstupov od obce Babiná. Výbudovanie siete vstupných bodov do zastavaných častí obce v katastri obce Babiná z poľnohospodárskej krajiny v katastri vo väzbe na sieť rekreačných trás regiónu.
Opatrenie 5.4.5 Aktivity	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, výrobných areálov a občianskej vybavenosti. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej zelene pozdĺž intenzívne zaťažených dopravných koridorov, poľnohospodárskych areálov a skladov. V lokalite „Za uličkou“ doplniť vysokú zeleň na hranicu pôvodných a novovytvorených parciel v záujme eliminovania vnímania z diaľkových pohľadov novodobej zástavby obce. V lokalite IV/2 doplniť vysokú zeleň na hranicu pôvodných a novovytvorených parciel v záujme eliminovania vnímania z diaľkových pohľadov novodobej zástavby obce.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.1 Aktivity	Zriadenie centra pre mládež. Realizácia – výstavba / rekonštrukcia priestorov.
Opatrenie 6.1.2 Aktivity	Zriadenie centra pre matky s deťmi. Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.
Opatrenie 6.1.3 Aktivity	Výstavba nájomných bytov 2x6 b.j.. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny.
Opatrenie 6.1.4 Aktivity	Zabezpečenie priestorov pre zriadenie Domu dôchodcov - kapacita 60 osôb. Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.
Opatrenie 6.1.5 Aktivity	Zriadenie denného stacionára pre seniorov. Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1 Aktivity	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení. Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Opatrenie 6.2.2 Aktivity	Podpora poradenskej činnosti. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.2.3 Aktivity	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov. Zabezpečiť v súčinnosti s krajským mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.
Opatrenie 6.2.4 Aktivity	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých. Analýza dopytu po uvedených službách. Zabezpečenie personálnych kapacít, priestorov a finančných prostriedkov.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce.

Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1 Aktivity	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budovy materskej školy. Revitalizácia dvora materskej školy. Modernizácia vnútorného vybavenia materskej školy.
------------------------------------	---

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
------------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia areálu Obecného športového klubu – rozšírenie a dostavba. Rekonštrukcia šatní a príľahlých priestorov. Výstavba športovo-oddychovej zóny s umelým osvetlením. Výstavba volejbalového ihriska. Výstavba tenisového kurtu. Výstavba viacúčelového ihriska. Rekonštrukcia starého asfaltového ihriska. Rekonštrukcia detského ihriska. Rekonštrukcia priestorov športového centra - zníženie stropu, plynové vykurovanie, výmena okien a dverí, utepenie podlahy.
Opatrenie 7.2.2 Aktivity	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 7.2.3 Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 7.2.4 Aktivity	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 7.2.5 Aktivity	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 7.2.6 Aktivity	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiace v oblasti telesnej kultúry. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 7.2.7 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1 Aktivity	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budovy domu kultúry. Modernizácia interiérov domu kultúry – rekonštrukcia sociálnych zariadení. Modernizácia vybavenia domu kultúry.
Opatrenie 8.1.2 Aktivity	Dostavba expozície pre obecné múzeum. Dostavba múzea ľudových tradícií v Ľudovom dome. Rekonštrukcia brány v Ľudovom dome.
Opatrenie 8.1.3 Aktivity	Rozšírenie a modernizácia priestorov pre potreby obecnej knižnice. Rekonštrukcia priestorov. Rekonštrukcia obecnej knižnice a rozšírenie priestorov. Obstaranie technického vybavenia pre potreby knižnice. Zabezpečenie verejne prístupného internetu v obecnej knižnici.
Opatrenie 8.1.4 Aktivity	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí. Podpora kultúrnych podujatí - folklórna slávnosť v Ľudovom dome. Podpora kultúrnych podujatí - výstava ovocia, zeleniny a kvetov, Podpora kultúrnych podujatí - slávnostná akadémia Oslobodenie obce.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.2.1 Aktivity	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.
------------------------------------	---

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.3.1 Aktivity	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2 Aktivity	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.1.1
Aktivity	Aktualizácia www stránky obce.
Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.
Opatrenie 9.1.2
Aktivity	Podpora budovania informačných tabúl v obci.
Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách obce.
Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.2.1
Aktivity | Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Využitie poľnohospodárskych objektov pre rozvoj vidieckej turistiky.
Rekonštrukcia poľovníckej chaty Grozau. |
|------------------------------------|--|

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.3.1
Aktivity	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 9.3.2
Aktivity	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestských úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1	Rekonštrukcia a nadstavba budovy obecného úradu.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu – exteriéry (nadstavba). Komplexná rekonštrukcia a nadstavba obecného úradu – interiéry.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
------------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1	Zriadenie kamerového systému.
Aktivita	Inštalácia kamerového systému v priestore cintorínov. Inštalácia kamerového systému v priestore kostolov. Inštalácia kamerového systému v priestore športového areálu. Inštalácia kamerového systému na monitorovanie obecných budov.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
------------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Aktivita	Technické zabezpečenie IS. Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Aktivita	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci. Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
------------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Aktivita	Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Aktivita	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce. Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
Aktivita	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Babiná sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obci.	Počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	dopad	absolútny počet	obec Babiná	0	5
		Produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	obec Babiná	5	20
Opatrenie 1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	obec Babiná	0	2
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	20
Opatrenie 1.1.3	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	10
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	1
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	15
Opatrenie 1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	3
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	500

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	30
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	5
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	15
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	2 mil.
Opatrenie 1.2.2	Rekonštrukcia budov a hál v areáli hospodárskych dvorov PD.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	10
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	10
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	15
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	2
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1 mil.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	10

		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	500 tis.
Opatrenie 1.3.2	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	10
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	10
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1 mil.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Babiná	0	500 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWA	obec Babiná	0	150
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Babiná	0	1

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Babiná	0	0,8
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Babiná	0	1,150
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Babiná	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Babiná	0	2,9
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Babiná	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	-	-
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Babiná	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Babiná	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	2000
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Babiná	0	2000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Babiná	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Babiná	0	39
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Babiná	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Babiná	0	0
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Babiná	0	1,5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Babiná	0	0
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.	Počet zrekonštruovaných mostov	výstup	počet	obec Babiná	0	3
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	-	-
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	obec Babiná	0	5
		Dĺžka novovybudovaných komunikácií	výstup	km	obec Babiná	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Babiná	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Babiná	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Babiná	0	1
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Babiná	0	50
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Babiná	0	30
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Babiná	85	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Babiná	0	10
Opatrenie 3.3	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.	Počet prestavaných budov na bezbariérový prístup	dopad	počet	obec Babiná	0	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	20	20
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Babiná	1	5
Opatrenie 3.4	Modernizácia obecného rozhlasu.	Pokrytie územia rozhlasom	dopad	%	obec Babiná	90	100
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500
		Počet novonainštalovaných reproduktorov	výstup	počet	obec Babiná	0	20
Opatrenie 3.5	Rekonštrukcia požiarnych zbrojníc.	Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Babiná	0	1
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Babiná	0	50
Opatrenie 3.6	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Babiná	0	1700
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Babiná	0	200
Opatrenie 3.7	Rekonštrukcia a modernizácia tepelného hospodárstva v obci Babiná.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500
Opatrenie 3.8	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného vodovodu.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Babiná	95	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Babiná	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500
Opatrenie 3.9	Osadenie lavičiek na verejných priestranstvách.	Počet osadených lavičiek	výsledok	počet	obec Babiná	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500
Opatrenie 3.10	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Babiná	0	20
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	150
Opatrenie 3.11	Inštalácia požiarnych hydrantov v celom priestore obce.	Počet inštalovaných hydrantov	výsledok	počet	obec Babiná	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500
Opatrenie 3.12	Rekonštrukcia a dostavba rozvodnej siete plynu.	Dĺžka rekonštruovanej a novovybudovanej infraštruktúry	dopad	km	obec Babiná	0	0,5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	150
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Babiná	0	1
Opatrenie 3.13	Rekonštrukcia a dostavba informačno-komunikačných sietí.	Dĺžka vybudovanej a rekonštruovanej infraštruktúry	dopad	km	obec Babiná	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500
		Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových	dopadu	počet	obec Babiná	0	1

	služieb verejnej infraštruktúry					
--	---------------------------------	--	--	--	--	--

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Babiná	0	100
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Babiná	0	130
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Babiná	0	30
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Babiná	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Babiná	0	30
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Babiná	0	5
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Babiná	0	130
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Babiná	0	3000
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Babiná	0	20
		Počet vybudovaných kompostovísk	Výsledok	počet	obec Babiná	0	1
Opatrenie 4.5	Výbudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500
Opatrenie 4.6	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Babiná	0	1,5
Opatrenie 4.7	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Babiná	0	3

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Babiná	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Babiná	90	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Babiná	0	5
Opatrenie 5.2.2	Výstavba protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Babiná	0	2
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Babiná	0	0
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzi	výsledok	počet	obec Babiná	0	0
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Babiná	0	1,35
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Babiná	0	30

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce							
---	--	--	--	--	--	--	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Babiná	0	15

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Babiná	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500
		Počet vysadených nových krovín a stromov,	výsledok	počet	obec Babiná	0	0
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Babiná	0	1500
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Babiná	0	250
Opatrenie 5.4.3	Doplniť a udržiavať brehové porasty vodných tokov.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Babiná	0	100
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	ha	obec Babiná	0	2
Opatrenie 5.4.4	Výstavba a estetizácia vstupov do obce.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Babiná	0	50
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²	obec Babiná	0	50
Opatrenie 5.4.5	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, výrobných areálov a občianskej vybavenosti.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Babiná	0	100
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²	obec Babiná	0	3000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Babiná	0	0

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Zriadenie centra pre mládež.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	15
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	1
Opatrenie 6.1.2	Zriadenie centra pre matky s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	10
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	1
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Babiná	0	4
Opatrenie 6.1.3	Výstavba nájomných bytov 2x6 b.j..	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	2
		Výmera novovybudovaných priestorov v m ²	výsledku	m ²	obec Babiná	0	800
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	40
Opatrenie 6.1.4	Zabezpečenie priestorov pre zriadenie Domu dôchodcov - kapacita 60 osôb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	60
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	1
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Babiná	0	30
Opatrenie 6.1.5	Zriadenie denného stacionára pre seniorov.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	20
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	1
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Babiná	0	2

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná	Inform.	Vých.	Cieľová
-----------	-------	----------------------	-----	-------	---------	-------	---------

				jednotka	zdroj	hodnota	hodnota
Opatrenie 6.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Babiná	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	10
Opatrenie 6.2.2	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Babiná	0	1
Opatrenie 6.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Babiná	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	500
Opatrenie 6.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Babiná	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	10

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Babiná	0	0
		Výmera zrekonštruovaných, novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Babiná	0	200
		Počet vzdelávacích miestností/nových miestností	výsledku	počet	obec Babiná	5	3/4
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	70	25

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Babiná	0	3
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Babiná	0	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	200
Opatrenie 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Babiná	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	100
Opatrenie 7.2.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Babiná	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	100
Opatrenie 7.2.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Babiná	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	20
Opatrenie 7.2.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Babiná	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	20
Opatrenie 7.2.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Babiná	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	20
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	obec Babiná	0	5
Opatrenie 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Babiná	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	50

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Babiná	0	300
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Babiná	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Babiná	0	500
Opatrenie 8.1.2	Dostavba expozície pre obecné múzeum.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Babiná	0	0
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Babiná	0	0
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Babiná	0	0
		Počet návštevníkov zariadení	dopad	počet	obec Babiná	0	150
Opatrenie 8.1.4	Rozšírenie a modernizácia priestorov pre potreby obecnej knižnice.	Počet nových objektov kultúrnych služieb	výsledok	počet	obec Babiná	0	0
		Počet výpožičiek za rok	výsledku	počet	obec Babiná	500	700
Opatrenie 08.1.5	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	obec Babiná	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Babiná	500	1500
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	obec Babiná	0	3

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Babiná	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Babiná	0	1500

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Babiná	0	5
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Babiná	0	1500
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet/rok	obec Babiná	0	300
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Babiná	0	1500
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Babiná	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Babiná	1900	1500
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obce.	Počet nových inštalovaných tabúlí	výsledok	počet	obec Babiná	0	5
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Babiná	0	750

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakcií v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Babiná	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Babiná	0	1500
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	obec Babiná	0	200 tis.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Babiná	0	1
		Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Babiná	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Babiná	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Babiná	0	1500
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Babiná	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Babiná	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Babiná	0	1500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Babiná	0	500

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Rekonštrukcia a nadstavba budovy obecného úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Babiná	0	1
		Počet zrekonštruovaných miestností	dopadu	počet	obec Babiná	0	5
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Babiná	0	0
		Celková zateplená plocha	výsledok	m ²	obec Babiná	0	300

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Zriadenie kamerového systému.	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Babiná	0	5
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Babiná	0	40
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Babiná	0	100

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na	dopad	%	obec Babiná	10	30

Opatrenie 11.1.2	samosprávy.	interakciu s verejnými inštitúciami					
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Babiná	20	80
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Babiná	10	40
	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Babiná	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Babiná	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Babiná	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Babiná	10	80
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Babiná	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	3
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Babiná	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Babiná	20	50
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Babiná	0	2
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Babiná	10	50
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Babiná	0	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Babiná	0	2
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Babiná	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Babiná	10	80
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Babiná	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Babiná	10	50

Realizačná časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Babiná 2015 - 2024

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE BABINÁ

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Babiná. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Babiná, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Babiná, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia mesta. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Babiná na roky 2015 – 2024.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Babiná

Implementácia PHRSR obce Babiná sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet mesta a zároveň reflektujú kompetencie mesta.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Babiná je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Babiná. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Babiná budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Babiná.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad

ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorit realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2015 – 2024 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorit a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Babiná je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Babiná. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Babiná vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie Mestského zastupiteľstva obce Babiná (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Babiná). V

súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažermi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu). Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Babiná. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Babiná a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Babiná. Napĺňanie zadaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Babiná na roky 2015 - 2024. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2015 – 2024) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Babiná najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Babiná. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Babiná pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Babiná. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie). Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2024. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Babiná, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2015 - 2024

Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2020	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2016, 2018, 2020, 2022	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...
Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.		

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Babiná.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2016	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2017	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2018	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2019	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2020	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2021	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2022	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ

8.	01/2023	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
9.	01/2024	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej propravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Opatrenie 1.1.1	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť materiálne finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	podnikateľské subjekty, obec
	Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obcepri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty, obyvatelia
Opatrenie 1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	obec, podnikateľské subjekty
	Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	obec, podnikateľské subjekty
	Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 1.1.3	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia vybavenia obecného podniku Obecné lesy, s.r.o..	200	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	Obecné lesy, s.r.o..
	Obstaranie manipulačnej techniky pre ťažbu dreva a starostlivosť o lesné porasty.	150	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	Obecné lesy, s.r.o..

	Revitalizácia lesných porastov v obecných lesoch.	550	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	Obecné lesy, s.r.o..
	Rekonštrukcia lesných ciest a chodníkov.	400	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	Obecné lesy, s.r.o..
Opatrenie 1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie priestorov pre predajňu nepotravinárskeho tovaru.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Vytvorenie predpokladov pre zriadenie prevádzky opravy automobilov.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriadenia prevádzky komerčnej služby - rozšírenie priestorov predajne COOP Jednota.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriadenia prevádzky komerčnej služby.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.					
Opatrenie 1.2.1	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia bývalej budovy PD plastvýroby v Rybníckej ulici.	1 500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zabezpečiť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie – využiť objekty v areáli PD.	700	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Opatrenie 1.2.3	Rekonštrukcia budov a hál v areáli hospodárskych dvorov PD.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia hál a budov.	2 500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.						
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.					
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo Štrukturálnych fondov na tento účel.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Opatrenie 1.3.2	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	20	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba priestorov pre prevádzku spracovania drevnej hmoty (finalizácia).	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Pripraviť koncepciu pre využitie pozemkov pre podnikateľské účely.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

			ŠF EÚ			
	Zriadenie Centra pre podnikateľov v nevyužitých priestoroch poľnohospodárskeho družstva.	250	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba priestorov pre obecnú pekárňu.	100	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba priestorov pre potravinársku výrobu.	350	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Obstaranie technológie na výrobu drevených brikiet.	250	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.4		Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.				
Opatrenie 1.4.1		Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa možností	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Inštalácia solárnych kolektorov na budovu obecného úradu.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Inštalácia solárnych kolektorov na budovu materskej školy a obecnú telocvičňu.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Inštalácia solárnych kolektorov na budovu Hornáč. 66 (Obecné lesy s.r.o.) a na Dolnú 102 združená budova obce.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Babiná

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Opatrenie 1.1.2										
Opatrenie 1.1.3										
Opatrenie 1.1.4										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu.										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										
Opatrenie 1.2.3										
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.										
Cieľ 1.3										
Opatrenie 1.3.1										
Opatrenie 1.3.2										
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.4										
Opatrenie 1.4.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II. a III. triedy) zaistujúcich dopravnú

obslužnosť obce Babiná. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.					
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Rekonštrukcia Rybníckej ulice v dĺžke 400 m.	103,1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Rekonštrukcia plánkovej ulice v dĺžke cca. 450 m.	137,6	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie Za uličkou - 260 m.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Výstavba miestnej komunikácie pre napojenie novej juhozápadnej časti IBV- C3 MO 6/40.	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Výstavba miestnej komunikácie pre napojenie novej severozápadnej časti IBV- C3 MO 6/40.	90	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	obec	verejný sektor	žiadny	SSC, VÚC BB
	Rekonštrukcia cesty I/66 pozdĺž katastrálneho územia obce.	podľa potreby	SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	SSC,
	Rekonštrukcia Hornej ulice v dĺžke cca. 800 m (cesta III triedy).	podľa potreby	VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB,
	Rekonštrukcia Dolnej ulice v dĺžke 1100 m (cesta III triedy).	podľa potreby	VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB,
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Výstavba cyklotrasy prepájajúcej obec s obcou Dobrá Niva.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Výstavba cyklotrasy prepájajúcej obec s obcou Sása.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Výstavba cyklistického prepojenia na CHKO Štiavnické vrchy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Dostavba parkoviska v počte státi pre potreby cintorínov.	8	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Dostavba parkoviska pred športovou infraštruktúrou.	7	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Výstavba parkoviska pre potreby MŠ.	7	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	4	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Pešie prepojenie chodníkom na miestnu komunikáciu končiacu pred katolíckym kostolom.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž Hornej ulice v dĺžke cca. 400 m.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Babiná

	Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž Dolnej ulice v dĺžke cca. 500 m.	51,5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Výstavba jednostranného chodníka na Rybníckej ulici - 300 m.	12	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Rekonštrukcia premostenia na Rybníckej ul.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Rekonštrukcia premostenia k Trípke.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Rekonštrukcia premostenia v Dolnej ul.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Rekonštrukcia priepustov v miestnych komunikáciách.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vyhотовiť passport dopravného značenia a osadiť potrebné dopravné značenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.1	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.1.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										
Opatrenie 2.1.6										
Opatrenie 2.1.7										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	vlastníci, obec	súkromný sektor/verejný sektor	stredný	vlastníci, obec
	Dostavba lokalít IBV v juhozápadnej časti mimo zastavaného územia - 25 rodinných domov.	podľa potreby	vlastníci, obec	súkromný sektor/verejný sektor	stredný	vlastníci, obec
	Dostavba lokalít IBV v severozápadnej časti mimo zastavaného územia - 37 rodinných domov.	podľa potreby	vlastníci, obec	súkromný sektor/verejný sektor	stredný	vlastníci, obec
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.	35	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 3.3	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry.	podľa potreby	investor	súkromný sektor	žiadny	investor
	Úprava vstupov vo verejných budovách.	podľa potreby	investor	súkromný sektor	žiadny	investor
Opatrenie 3.4	Modernizácia obecného rozhlasu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Výber dodávateľa – verejná súťaž.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Modernizácia rozhlasu.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 3.5	Rekonštrukcia požiarnych zbrojníc.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Rekonštrukcia a modernizácia vybavenia požiarnej zbrojnice.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 3.6	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Rekonštrukcia budovy domu smútku.	75	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Revitalizácia obecných cintorínov.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Zriadenie urnového hája na miestnom cintoríne.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 3.7	Rekonštrukcia a modernizácia tepelného hospodárstva v obci Babiná.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia tepelných zdrojov.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 3.8	Rekonštrukcia verejného vodovodu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	VEOLIA, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	VEOLIA, a.s., obec Babiná
	Realizácia výkopových prác.	70	VEOLIA, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., obec Babiná
	Rekonštrukcia vodovodnej siete.	80	VEOLIA, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., obec Babiná

Opatrenie 3.9	Osadenie lavičiek na verejných priestranstvách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	-	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Osadenie lavičiek.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
Opatrenie 3.10	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba novej vzdušnej trasy prípojky Vn medzi trafostanicami T4 a T5.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Rekonštrukcia trafostanice T4 na 400 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Rekonštrukcia trafostanice T3 na 400 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba novej trafostanice T5.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
Opatrenie 3.11	Inštalácia požiarnych hydrantov v celom priestore obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Inštalácia hydrantov.	8	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 3.12	Rekonštrukcia a dostavba rozvodnej siete plynu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete do nových lokalít IBV.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
Opatrenie 3.13	Rekonštrukcia a dostavba informačno-komunikačných sietí.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet Telecom,a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	Telecom, a.s.
	Dokončenie kabeizácie miestnej telefónnej siete.	podľa potreby	rozpočet Telecom,a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	Telecom, a.s.
	Výstavba káblovej televízie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										
Opatrenie 3.6										
Opatrenie 3.7										
Opatrenie 3.8										
Opatrenie 3.9										
Opatrenie 3.10										
Opatrenie 3.11										
Opatrenie 3.12										

Opatrenie 3.13									
-------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4		Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom				
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Babiná
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Babiná
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Babiná
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Babiná
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Babiná
	Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Babiná
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Babiná
	Likvidácia skládok.	10	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Výstavba obecného kompostoviska.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko.	35	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 4.5	Výbudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Výstavba prístreškov.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
Opatrenie 4.6	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete v nových lokalitách IBV.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 4.7	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Výbudovanie žľabov na odvádzanie povrchových vôd pozdĺž štátnej cesty III. triedy a miestnych komunikáciách.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Výstavba dažďovej kanalizácie na	167	rozpočet obce,	verejný sektor	vysoký	obec Babiná

	Plánkovej ulici.		ŠF EÚ,			
	Výstavba opatrení pre odvedenie prívalových vôd do recipientu Babinského potoka.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Babiná

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										
Opatrenie 4.6										
Opatrenie 4.7										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Prezentácia a šírenie osветы v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Babiná

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Údržba a rekonštrukcia existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	VEOLIA, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	VEOLIA, a.s., obec Babiná
	Pravidelný monitoring vodovodnej siete.	podľa potreby	VEOLIA, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	VEOLIA, a.s., obec Babiná
Opatrenie 5.2.2	Výstavba protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	Hydromeliorácie š.p. Bratislava, ŠF EÚ,	verejný sektor	žiadny	Hydromeliorácie š.p. Bratislava
	Revitalizácia melioračných odpadových kanálov.	podľa potreby	Hydromeliorácie š.p. Bratislava, ŠF EÚ,	verejný sektor	žiadny	Hydromeliorácie š.p. Bratislava
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu.	podľa potreby	SVP Povodie Hrona B. Bystrica, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR,	verejný sektor	žiadny	SVP Povodie Hrona B. Bystrica
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	SVP Povodie Hrona B. Bystrica, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR,	verejný sektor	žiadny	SVP Povodie Hrona B. Bystrica
	Revitalizácia koryta Babinského potoka v dĺžke 1350 m v centrálnej časti obce.	podľa potreby	SVP Povodie Hrona B. Bystrica, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR,	verejný sektor	žiadny	SVP Povodie Hrona B. Bystrica

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Realizácia protieróznych opatrení.	110	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Výstavba oddychovej zóny za športovým ihriskom (posedenie s ohniskom).	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Dokončenie revitalizácie verejného priestranstva v centre obce – obecné trhovisko - 2.etapa obnovy stredu obce.	67	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Dostavba galérie ľudovej architektúry s drevenými sochami.	13	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Výstavba oddychovej zóny pri miestnom tajchu.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 5.4.3	Doplniť a udržiavať brehové porasty vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Obnova prirodzených porastov Babinského potoka.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 5.4.4	Výstavba a estetizácia vstupov do obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Výstavba cestných dopravných vstupov.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Vybudovanie siete vstupných bodov do zastavaných častí obce v katastrálnom území obce Babiná z poľnohospodárskej krajiny v katastrálnom území vo väzbe na sieť rekreačných trás regiónu.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
Opatrenie 5.4.5	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, výrobných areálov a občianskej vybavenosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej zelene pozdĺž intenzívne zaťažených dopravných koridorov, poľnohospodárskych areálov a skladov.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	V lokalite "Za uličkou" doplniť vysokú zeleň na hranicu pôvodných a novovytvorených parciel v záujme eliminovania vnímania z diaľkových pohľadov novodobej zástavby obce.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	V lokalite IV/2 doplniť vysokú zeleň na hranicu pôvodných a novovytvorených parciel v záujme eliminovania vnímania z	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná

	dial'kových pohľadov novodobej zástavby obce.									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										
Opatrenie 5.4.3										
Opatrenie 5.4.4										
Opatrenie 5.4.5										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Zriadenie centra pre mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce, BASK	verejný sektor	nízky	obec Babiná
Opatrenie 6.1.2	Zriadenie centra pre matky s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 6.1.3	Výstavba nájomných bytov 2x6 b.j..					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	obec Babiná
	Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 6.1.4	Zabezpečenie priestorov pre zriadenie Domu dôchodcov - kapacita 60 osôb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívy zariadenia	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný	nízky	obec Babiná

	zariadenia.		ŠF EÚ	sektor		
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	-	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.	600	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 6.1.5	Zriadenie denného stacionára pre seniorov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Realizácia – výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Opatrenie 6.1.3										
Opatrenie 6.1.4										
Opatrenie 6.1.5										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Rekonštrukcia budovy materskej školy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Revitalizácia dvora materskej školy.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Modernizácia vnútorného vybavenia materskej školy.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Babiná

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Rekonštrukcia areálu Obecného športového klubu – rozšírenie a dostavba.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Rekonštrukcia šatní a príľahých priestorov.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Výstavba športovo-oddychovej zóny s umelým osvetlením.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Výstavba volejbalového ihriska.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Výstavba tenisového kurtu.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Výstavba viacúčelového ihriska.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Babiná

			ŠF EÚ, MŠ SR			
	Rekonštrukcia starého asfaltového ihriska.	5,0	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Rekonštrukcia detského ihriska.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Rekonštrukcia priestorov športového centra - zníženie stropu, plynové vykurovanie, výmena okien a dverí, utepenie podlahy.	7	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Babiná
Opatrenie 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 7.2.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 7.2.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 7.2.5	Podporovať talentovanú mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 7.2.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný, tretí sektor	nízky	obec Babiná
Opatrenie 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Babiná

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										
Opatrenie 7.2.3										
Opatrenie 7.2.4										
Opatrenie 7.2.5										
Opatrenie 7.2.6										
Opatrenie 7.2.7										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický záměr						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Rekonštrukcia budovy domu kultúry.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Modernizácia interiérov domu kultúry - rekonštrukcia sociálnych zariadení.	35	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Modernizácia vybavenia domu kultúry.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Opatrenie 8.1.2	Dostavba expozície pre obecné múzeum.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba múzea ľudových tradícií v Ľudovom dome.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Rekonštrukcia brány v Ľudovom dome.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
Opatrenie 8.1.3	Rozšírenie a modernizácia priestorov pre potreby obecnej knižnice.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia priestorov.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Rekonštrukcia obecnej knižnice a rozšírenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Obstaranie technického vybavenia pre potreby knižnice.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Zabezpečenie verejne prístupného internetu v obecnej knižnici.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Babiná
Opatrenie 8.1.4	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí - folklórna slávnosť v Ľudovom dome.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Podpora kultúrnych podujatí - výstava ovocia, zeleniny a kvetov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Podpora kultúrnych podujatí - slávnostná akadémia Oslobodenie obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Babiná
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Babiná
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Babiná

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.3										
Opatrenie 8.1.4										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.3										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Babiná
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.					
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Využitie poľnohospodárskych objektov pre rozvoj vidieckej turistiky.	450	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

	Rekonštrukcia chaty Grozau.	poľovníckej	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
--	-----------------------------	-------------	---------------	---	-----------------	--------	------------------------

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Babiná
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Babiná

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámier						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestskom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci					
Opatrenie 10.1.1	Rekonštrukcia a nadstavba budovy obecného úradu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu – exteriéry (nadstavba).	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
	Komplexná rekonštrukcia a nadstavba obecného úradu – interiéry.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Babiná
Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 10.2.1	Zriadenie kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Inštalácia kamerového systému v priestore cintorínov.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	nízky	obec Babiná
	Inštalácia kamerového systému v priestore kostolov.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné	verejný, súkromný sektor	nízky	obec Babiná

			grantové schémy			
Inštalácia kamerového systému v priestore športového areálu.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	nízky	obec Babiná	
Inštalácia kamerového systému na monitorovanie obecných budov.	6	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	nízky	obec Babiná	

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Babiná
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Babiná
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	2	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Babiná
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	1	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Babiná

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Babiná
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	systému.					
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

Finančná časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Babiná 2015 - 2024

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia											
tis. €	Rok										
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Spolu
I. Hospodárska politika	1168,8	1322,8	2366,3	2369,3	1343,1	1193,1	51,9	48,9	9	4	10280
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	1113	1113	2108	2108	995	995	0	0	0	0	8430
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	116,8	116,8	149,3	149,3	130,1	130,1	2,9	2,9	0	0	798,2
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	6	47	66	69	104	68	49	46	9	4	468
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	1	113	113	113	113	0	0	0	0	0	453
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	31	31	25	25	0	0	0	0	0	0	111
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	4	5	5	5	1	0	0	0	0	0	20
II. Sociálna politika	321	381	393,75	393,75	73,75	12,75	0	0	0	0	1685
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	300	300	313	313	12,75	12,75	0	0	0	0	1253
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	23	82	82	82	59	0	0	0	0	0	327
PROGRAM 8. KULTÚRA	23	26	26	26	4	0	0	0	0	0	105
III. Environmentálna politika	174	179	205	205	33	32	4	0	0	0	902
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	169	169	169	169	0	0	0	0	0	0	676
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	5	22	48	48	45	44	16	0	0	0	226
Zdroj: vlastné spracovanie											

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných projektových zámerov v rézii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zábery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.								
Opatrenie 1.1.3	1 300	845	634	211	211	0	0	455	0
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.								
Opatrenie 1.2.1	2 200	1 760	1 320	440	440	0	0	440	0
Opatrenie 1.2.3	2 510	2 008	1 506	502	502	0	0	502	0
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.								
Opatrenie 1.3.2	1 470	735	551	184	184	0	0	735	0

Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.4.1	950	950	713	238	190	0	48	0	0
Spolu	8 430	6 298	4 724	1 575	1 527	0	48	2 132	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	1113	889	667	222	210	0	12	224	0
2016	1113	889	667	222	210	0	12	224	0
2017	2108	1575	1181	394	382	0	12	533	0
2018	2108	1575	1181	394	382	0	12	533	0
2019	995	686	514	171	171	0	0	309	0
2020	995	686	514	171	171	0	0	309	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	8430	6298	4724	1575	1527	0	48	2132	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií

TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	460,7	460,7	345,5	115,2	92,1	0,0	23,0	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.3	130,0	130,0	97,5	32,5	26,0	0,0	6,5	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.4	23,0	23,0	17,3	5,8	4,6	0,0	1,2	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.5	107,5	107,5	80,6	26,9	21,5	0,0	5,4	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.6	67,0	67,0	50,3	16,8	13,4	0,0	3,4	0,0	0,0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.2.1	10	10	8	3	2	0	1	0	0
Spolu	798,2	798,2	598,7	199,6	159,6	0,0	39,9	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	116,8	116,8	87,6	29,2	23,4	0,0	5,8	0,0	0,0
2016	116,8	116,8	87,6	29,2	23,4	0,0	5,8	0,0	0,0
2017	149,3	149,3	112,0	37,3	29,9	0,0	7,5	0,0	0,0
2018	149,3	149,3	112,0	37,3	29,9	0,0	7,5	0,0	0,0
2019	130,1	130,1	97,6	32,5	26,0	0,0	6,5	0,0	0,0
2020	130,1	130,1	97,6	32,5	26,0	0,0	6,5	0,0	0,0
2021	2,9	2,9	2,2	0,7	0,6	0,0	0,1	0,0	0,0
2022	2,9	2,9	2,2	0,7	0,6	0,0	0,1	0,0	0,0
2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	798,2	798,2	598,7	199,6	159,6	0,0	39,9	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	37	37	28	9	7	0	2	0	0
Opatrenie 3.4	20	20	15	5	4	0	1	0	0
Opatrenie 3.5	77	77	58	19	15	0	4	0	0
Opatrenie 3.6	165	165	124	41	33	0	8	0	0
Opatrenie 3.7	10	10	8	3	2	0	1	0	0
Opatrenie 3.8	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Opatrenie 3.9	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 3.11	8	8	0	8	0	0	8	0	0
Spolu	468	468	344	124	92	0	32	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	6	6	3	3	1	0	2	0	0
2016	47	47	34	13	9	0	4	0	0
2017	66	66	48	18	13	0	5	0	0
2018	69	69	50	19	13	0	6	0	0
2019	104	104	78	26	21	0	5	0	0

2020	68	68	51	17	14	0	3	0	0
2021	49	49	37	12	10	0	2	0	0
2022	46	46	35	12	9	0	2	0	0
2023	9	9	7	2	2	0	0	0	0
2025	4	4	3	1	1	0	0	0	0
Spolu	468	468	344	124	92	0	32	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zadefinujú prioritné projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	10	10	8	3	2	0	1	0	0
Opatrenie 4.4	168	168	126	42	34	0	8	0	0
Opatrenie 4.5	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 4.6	250	250	188	63	50	0	13	0	0
Opatrenie 4.7	245	245	184	61	49	0	12	0	0
Spolu	674	674	505	169	135	0	35	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	169	169	126	42	34	0	9	0	0
2016	169	169	126	42	34	0	9	0	0
2017	169	169	126	42	34	0	9	0	0
2018	169	169	126	42	34	0	9	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	674	674	505	169	135	0	35	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôbenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

a) Ochrana a manažment životného prostredia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR EKO FOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

A. Oblasť: Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme

a. Podpora výroby tepla a teplej úžitkovej vody prostredníctvom využívania nízkoemisných zdrojov

b. Podpora výroby tepla a teplej úžitkovej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov

c. Podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia

B. Oblasť: Ochrana a využívanie vôd

a. Čistiare odpadových vôd a verejné kanalizácie

b. Vodovody

c. Protipovodňová ochrana - Opatrenia na vodnom toku

d. Protipovodňová ochrana - Opatrenia mimo vodného toku

C. Oblasť: Rozvoj odpadového hospodárstva

a. Uzavretie a rekultivácia skládok

b. Separácia a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov

c. Zavedenie separovaného zberu v obciach, vybudovanie zberných dvorov a dotried'ovacích zariadení

D. Oblasť: Ochrana prírody a krajiny

a. Ochrana prírody a krajiny

E. Oblasť: Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia

a. Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia

F. Oblasť: Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia

a. Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia

G. Oblasť: Zelená investičná schéma

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.								
Opatrenie 5.4.1	112	112	84	28	22	0	6	0	0
Opatrenie 5.4.2	95	95	71	24	19	0	5	0	0
Opatrenie 5.4.3	11	11	8	3	2	0	1	0	0
Opatrenie 5.4.4	4	4	0	4	0	0	4	0	0
Opatrenie 5.4.5	4	4	0	4	0	0	4	0	0
Spolu	226	226	164	63	44	0	19	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	5	5	2	3	1	0	2	0	0
2016	22	22	14	8	4	0	4	0	0
2017	48	48	35	13	9	0	3	0	0
2018	48	48	35	13	9	0	3	0	0
2019	45	45	33	12	9	0	3	0	0
2020	44	44	33	11	9	0	2	0	0
2021	16	16	12	4	3	0	1	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	226	226	164	63	44	0	19	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- Ochrana a manažment životného prostredia
- Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

A. Oblasť: Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme

- a. Podpora výroby tepla a teplej úžitkovej vody prostredníctvom využívania nízkoemisných zdrojov
- b. Podpora výroby tepla a teplej úžitkovej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov
- c. Podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia

B. Oblasť: Ochrana a využívanie vôd

- a. Čistiare odpadových vôd a verejné kanalizácie
- b. Vodovody
- c. Protipovodňová ochrana - Opatrenia na vodnom toku
- d. Protipovodňová ochrana - Opatrenia mimo vodného toku

C. Oblasť: Rozvoj odpadového hospodárstva

- a. Uzavretie a rekultivácia skládok
- b. Separácia a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov
- c. Zavedenie separovaného zberu v obciach, vybudovanie zberných dvorov a dotriedňovacích zariadení

D. Oblasť: Ochrana prírody a krajiny

- a. Ochrana prírody a krajiny

E. Oblasť: Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia

- a. Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia

F. Oblasť: Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia

- a. Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia

G. Oblasť: Zelená investičná schéma RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 6.1.2	51,00	51,00	38,25	12,75	10,20	0,00	2,55	0,00	0,00
Opatrenie 6.1.3	500,00	500,00	375,00	125,00	100,00	0,00	25,00	0,00	0,00
Opatrenie 6.1.4	600,00	600,00	450,00	150,00	120,00	0,00	30,00	0,00	0,00
Opatrenie 6.1.5	102	102	0	102	0	0	102	0	0
Spolu	1 253,00	1 253,00	863,25	389,75	230,20	0,00	159,55	0,00	0,00

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

2015	300,50	300,50	225,38	75,13	60,10	0,00	15,03	0,00	0,00
2016	300,50	300,50	225,38	75,13	60,10	0,00	15,03	0,00	0,00
2017	313,25	313,25	234,94	78,31	62,65	0,00	15,66	0,00	0,00
2018	313,25	313,25	234,94	78,31	62,65	0,00	15,66	0,00	0,00
2019	12,75	12,75	9,56	3,19	2,55	0,00	0,64	0,00	0,00
2020	12,75	12,75	9,56	3,19	2,55	0,00	0,64	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	1253,00	1253,00	939,75	313,25	250,60	0,00	62,65	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

NADÁCIA PONTIS

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	93	93	70	23	19	0	5	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	234	234	176	59	47	0	12	0	0
Spolu	327	327	245	82	65	0	16	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	23	23	17	6	5	0	1	0	0
2016	82	82	61	20	16	0	4	0	0
2017	82	82	61	20	16	0	4	0	0
2018	82	82	61	20	16	0	4	0	0
2019	59	59	44	15	12	0	3	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	327	327	245	82	65	0	16	0	0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie	90	90	68	23	18	0	5	0	0

8.1.1									
Opatrenie 8.1.2	7	7	5	2	1	0	0	0	0
Opatrenie 8.1.3	8	8	6	2	2	0	0	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	106	106	79	27	21	0	6	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	23	23	17	6	5	0	1	0	0
2016	26	26	20	7	5	0	1	0	0
2017	26	26	20	7	5	0	1	0	0
2018	26	26	20	7	5	0	1	0	0
2019	4	4	3	1	1	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	106	106	79	27	21	0	6	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

e) Zachovanie kultúrneho dedičstva.

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KULTÚRA 2007 – 2013

1. Podpora kultúrnych projektov
2. Podpora organizácií pôsobiacej na európskej úrovni v oblasti kultúry
3. Podpora na analýzy zhromažďovanie a šírenie informácií na maximalizáciu vplyvu projektov v oblasti kultúrnej spolupráce

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012

PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM

PROGRAM 2 - KULTÚRNE AKTIVITY V OBLASTI PAMÄŤOVÝCH INŠTITÚCIÍ

PROGRAM 4 – UMENIE

PROGRAM 5 - PRO SLOVAKIA

PROGRAM 6 - KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA

PROGRAM 7 - NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

PROGRAM 8 - KULTÚRNE POUKAZY

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIATKOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	450	293	219	73	73	0	0	158	0
Spolu	452	295	219	75	73	0	2	158	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	1	1	0	1	0	0	1	0	0
2016	113	74	55	19	18	0	1	39	0
2017	113	73	55	18	18	0	0	39	0
2018	113	73	55	18	18	0	0	39	0
2019	113	73	55	18	18	0	0	39	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	452	295	219	75	73	0	2	158	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
 INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komún a území
 INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	100	100	75	25	20	0	5	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	11	11	8	3	2	0	1	0	0
Spolu	111	111	83	28	22	0	6	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2015	31	31	23	8	6	0	2	0	0
2016	31	31	23	8	6	0	2	0	0
2017	25	25	19	6	5	0	1	0	0
2018	25	25	19	6	5	0	1	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	111	111	83	28	22	0	6	0	0

Zdroje financovania EÚ

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

OP Efektívna verejná správa (EVS)

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	15	15	11	4	3	0	1	0	0
Opatrenie 11.1.2	3	3	2	1	1	0	0	0	0
Spolu	18	18	14	5	4	0	1	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2014	4	4	3	1	1	0	0	0	0
2015	5	5	3	1	1	0	0	0	0
2016	5	5	3	1	1	0	0	0	0
2017	5	5	3	1	1	0	0	0	0
2018	1	1	1	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	18	18	14	5	4	0	1	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Efektívna verejná správa (EVS)

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

PRAVIDLÁ STRATÉGIE FINANCOVANIA ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOV A KOHÉZNEHO FONDU PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 – 2020

V nadväznosti na základné legislatívne východiská pre určenie stratégie financovania 2014 – 2020 sa stanovujú nasledovné pravidlá stratégie financovania 2014 – 2020:

- výška pomoci z EÚ sa pre všetky operačné programy vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom v zmysle čl. 110, ods. 2, písm. a) návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – KF – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci menej rozvinutých regiónov – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci viac rozvinutého regiónu² – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Európska územná spolupráca – programy cezhraničnej spolupráce, v ktorých SR plní úlohu riadiaceho orgánu – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % (EFRR) z celkových oprávnených výdavkov pre celé územie Slovenska, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- maximálna intenzita štátnej pomoci sa stanovuje v súlade so schémami štátnej pomoci, resp. príslušnou legislatívou EÚ;
- v prípade realizácie partnerských projektov sa na jednotlivých partnerov vzťahujú pravidlá financovania individuálne v závislosti od typu prijímateľa, t. j. pre partnerov sa neuplatňujú pravidlá financovania platné pre vedúceho partnera;
- možnosť dobrovoľného zvýšenia podielu prijímateľa na financovaní maximálne však do výšky národných zdrojov v závislosti od kategórie regiónu. Zvýšenie miery financovania prijímateľa nad stanovenú výšku závisí len od rozhodnutia samotného prijímateľa;
- v rámci jedného projektu sa počas celej doby implementácie uplatňuje jeden pomer financovania za jednotlivé zdroje

Pravidlá financovania pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov, cieľa Európska územná spolupráca – cezhraničnej spolupráce a pre prijímateľov z Kohézneho fondu

Financovanie projektov prijímateľa – organizácia štátnej správy

Pre prijímateľa – organizáciu štátnej správy: ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1 písm. a)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – organizácia štátnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	15,0 %	0,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom organizácia štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. a)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Financovanie projektov prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy

Pre prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy: verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa odseku 1 § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, združenia právnických osôb z verejnej správy a verejné zdravotné poisťovne okrem obcí, vyšších územných celkov a organizácií štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – ostatné subjekty verejnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak sú prijímateľom ostatné subjekty verejnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie projektov prijímateľa – obec / vyšší územný celok

Pre prijímateľa – obec / vyšší územný celok, príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou / vyšším územným celkom (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – obec / vyšší územný celok			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	

85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %
---------------	---------------	--------------	----------------

V prípade, ak je prijímateľom obec / vyšší územný celok, **PRÍPADNE ROZPOČTOVÁ ORGANIZÁCIA ALEBO PRÍSPEVKOVÁ ORGANIZÁCIA ZRIADENÁ OBCOU / VYŠším ÚZEMNÝM CELKOM** (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie projektov prijímateľa – mimovládna/nezisková organizácia

Pre prijímateľa – mimovládne organizácie/neziskové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – mimovládna/nezisková organizácia			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom mimovládna organizácia, prípadne nezisková organizácia (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)), výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie projektov prijímateľa zo súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa, na ktorého sa nevzťahujú pravidlá financovania podľa časti 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.6 a 3.1.2.7 (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. f)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	5,0 %	10,0 %	100,0 %

V danom prípade platí, že výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 5,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 10,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie projektov prijímateľa v rámci schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status, v rámci schém štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém štátnej pomoci⁸			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	0,0 %	y,y %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom podnik vykonávajúci hospodársku činnosť podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), podiel prijímateľa sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme štátnej pomoci.

Financovanie projektov prijímateľa v rámci schém pomoci de minimis

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém pomoci de minimis			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	y,y %	z,z %	100,0 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou riadiacim orgánom v príslušnej schéme pomoci de minimis. V prípade, ak intenzita pomoci de minimis stanovená riadiacim orgánom presahuje maximálnu výšku finančnej pomoci z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Pravidlá financovania pri implementácii finančných nástrojov

Európska komisia v súvislosti so snahou čo najefektívnejšie využívať prostriedky EÚ, odporúča v rámci programového obdobia 2014 – 2020 okrem priamej formy pomoci, využívať predovšetkým finančné nástroje.

Slovenská republika plánuje výraznejšie využívať finančné nástroje v rámci všetkých fondov. Nenávratný finančný príspevok by sa mal používať predovšetkým tam, kde sa vytvára verejný statok a tam, kde z dôvodu vzniku negatívnych externalít

a neschopnosti internalizovať celý zisk dochádza k zlyhaniu trhu. Verejné zdroje podporia takéto aktivity tak, aby sa ich úroveň priblížila spoločenskému optimu. Preto by mala byť podpora komerčných projektov, rizikových projektov a projektov generujúcich príjmy zabezpečená formou finančných nástrojov a to v tých oblastiach, ktoré budú určené na základe vykonanej ex-ante analýzy pre finančné nástroje v súlade s čl. 32 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020⁴. Finančné nástroje môžu byť zriadené na úrovni EÚ, riadené priamo alebo nepriamo Európskou komisiou alebo tradičnej báze, teda na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, riadené priamo alebo v rámci zodpovednosti riadiaceho orgánu.

Pre určenie participácie národných zdrojov v prípade subjektu implementujúceho finančný nástroj sa stanovujú nasledovné pravidlá v prípade:

- menej rozvinutých regiónov a Kohézneho fondu:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 15,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

- viac rozvinutých regiónov:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

V prípade využitia možnosti vytvorenia samostatnej prioritnej osi na účely implementovania niektorého z finančných nástrojov, sa v závislosti od zapojenia súkromných zdrojov znižuje podiel národných verejných zdrojov na spolufinancovaní.

V rámci národných zdrojov sa v závislosti od výšky zapojenia súkromných zdrojov, či už na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov, adekvátne znižuje podiel národných verejných zdrojov.

Stratégia financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

Stratégia financovania stanovuje maximálnu výšku podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a miery národného spolufinancovania v rámci menej rozvinutých regiónov a ostatných regiónov pri financovaní opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

V Slovenskej republike je z EPFRV implementovaný jeden Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre celé územie SR.

Pravidlá Stratégie financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na vyššie uvedené legislatívne východiská sa pre jednotlivé kategórie prijímateľov stanovujú nasledovné pravidlá financovania:

- výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci menej rozvinutých regiónov a 53 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci ostatných regiónov;
- k podielu EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v stanovenom pomere v závislosti od intenzity verejnej pomoci platnej pre príslušné opatrenie;
- uplatňuje sa kombinácia výšky podpory z EPFRV a výšky verejnej pomoci;
- zohľadňujú sa špecifiká pre každé opatrenie individuálne a to vo vzťahu k oprávnenému prijímateľovi, mieram spolufinancovania a kategórii regiónu,

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 1, opatrení č. 2, podopatrení č. 3.3, opatrení č. 4, podopatrení č. 5.1, podopatrení č. 5.2, opatrení č. 6, podopatrení č. 7.1, opatrení č. 8, opatrení č. 9, opatrení č. 10, opatrení č. 11, opatrení č. 12, opatrení č. 13, opatrení č. 14 a opatrení č. 15

Pre prijímateľa v rámci:

- opatrenia č. 1: poskytovateľa prenosu vedomostí a zručností;
- opatrenia č. 2: poskytovateľa poradenskej služby - certifikovaného poradcu, poskytovateľa vzdelávania, ktorý musí mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sa pravidelne vzdelávajú v oblastiach poskytujúcich poradenské služby;
- podopatrenia č. 3.3:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce (miestna územná samospráva);

- opatrenia č. 4:

skupinu poľnohospodárov v prípade kolektívnych investícií vykonávaných viac ako jedným poľnohospodárom a tieto prinášajú synergický efekt, verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby;

- podopatrenia č. 5.1: poľnohospodárskeho podnikateľa, tzn. fyzickú alebo právnickú osobu (mikropodniky a malé podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES), ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a spĺňa kritériá stanovené vo vzťahu k veku a profesijnému zameraniu;
- podopatrenia č. 5.2: právnické osoby alebo fyzické osoby (mikropodniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES);
- opatrenia č. 6: obec definovanú v územnej koncentrácii ako vidiecka obec vidiek 1 a vidiek 2 s výnimkou obcí so štatútom mesta; združenia obcí;
- podopatrenia č. 7.1: obhospodarovateľa lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch – súkromní a verejní správcovia lesov a iné subjekty súkromného práva a verejné subjekty a ich združenia;
- opatrenia č. 8, 9, 10, 11, 12: fyzickú a právnickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe;

- opatrenia č. 10: súkromných vlastníkov lesa a ich združení s právnu subjektivitou;
- opatrenia č. 13: najmenej dva subjekty, ktorých spolupráca je: medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a v lesnom hospodárstve na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorit politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva uvedených v čl. 62 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV;
- opatrenia č. 14: verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov; MAS (verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov schválené riadiacim orgánom, t. j. ktorým riadiaci orgán udelil štatút MAS)
- opatrenia č. 15: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Pôdohospodársku platobnú agentúru, Národnú sieť rozvoja vidieka sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
75,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných opatrení a podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 25,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 3.1, 3.2 a podopatrení 5.3

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 3.1: fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- podopatrenia č. 3.2: fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby (okrem rybných produktov), resp. v prípade investícií do využívania obnoviteľných zdrojov energie sú prijímateľmi fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby;
- podopatrenia 5.3: poľnohospodárov alebo členov poľnohospodárskej domácnosti podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % (činnosť č. 1) a fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním (činnosť č. 2) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
37,5 %	12,5 %	50,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 37,5 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 12,5 % a príspevok prijímateľa vo výške 50,0 %.

V uvedenom prípade platia výnimky pre zvýšenie intenzity verejnej pomoci podľa časti 6.1.

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 4

Pre prijímateľa v rámci opatrenia č. 4: poľnohospodára: právnickú alebo fyzickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
60,0 %	20,0 %	20,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného opatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 60,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 20,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 20,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 7.2

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 7.2: fyzické a právnické osoby (obce, mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním,

fyzické a právnické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve a ťažbe dreva za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným predchádzajúcej odrážke sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
48,75 %	16,25 %	35,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného podopatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 48,75 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 16,25 % a príspevok prijímateľa vo výške 35,0 %.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Babiná je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Babiná bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

12.10.2015 uznesením OZ Babiná č. 165-10/2015.

.....
pečiatka obce

.....
starostka obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

- 1 Partnerská dohoda
- 2 Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
- 3 Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
- 4 Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
- 5 Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHRSR BBSK),
- 6 Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- 7 Národný program reforiem, máj 2012,
- 8 Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- 9 Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- 10 Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- 11 Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- 12 Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 13 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunit na Slovensku na roky 2009 – 2015
- 14 Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
- 15 Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- 16 Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- 17 Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- 18 CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- 19 CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- 20 CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- 21 CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- 22 CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- 23 CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- 24 Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
- 25 Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
- 26 Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
- 27 Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja.
- 28 Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
- 29 Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
- 30 Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
- 31 Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
- 32 Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
- 33 Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
- 34 VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
- 35 JAROS, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
- 36 LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
- 37 MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
- 38 UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
- 39 Interné materiály obce Babiná.
- 40 Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falťan, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
- 41 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
- 42 STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
- 43 STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
- 44 BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
- 45 LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
- 46 HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
- 47 MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
- 48 MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIC, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
- 49 <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
- 50 <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
- 51 Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
- 52 <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
- 53 <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
- 54 <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
- 55 <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
- 56 Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
- 57 Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
- 58 Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
- 59 Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
- 60 Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
- 61 <http://www.minerality.sk/files/hor/spras.htm>
- 62 Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -

- 63 Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
- 64 Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Zvolen: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
- 65 Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006- 4 –
- 66 Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
- 67 Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
- 68 www.statistics.sk
- 69 Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
- 70 Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, Ľ., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zatl'ko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
- 71 Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
- 72 Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
- 73 Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
- 74 Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
- 75 Ružičková, H., Halada, Ľ., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinnej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
- 76 Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
- 77 Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
- 78 Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
- 79 PHRSR Babiná,
- 80 ÚPO Babiná
- 81 Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
- 82 20.5.2010, www.krasy-slovenska.sk
- 83 Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk, 21.6.2010
- 84 <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
- 85 http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
- 86 <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
- 87 <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
- 88 <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
- 89 20.10.2013, <http://www.sopsr.sk/natura/?p=4&sec=5&kod=SKUEV0279>

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Babiná
Programovacie obdobie 2015 – 2024
2015**

SCARBEO-SK ,s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224
0911 439 224